123

AJUNTAMENT DE SANTA COLOMA DE GRAMENET
SECRETARIA

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial
i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme
de Barcelona

EC - EDIFICIS I ELEMENTS DEL CATÀLEG

AJUNTAMENT DE SANTA COLOMA DE GRAMENET
SECRETARIA

EDIFICIS I ELEMENTS DEL CATÀLEG

TIPOLOGIA	DATA	CODI	NOM	LOCALITZACIÓ	ARQUITECTE
MASIA	SXIV	EC01	MAS FONOLLAR	C. SANT JERONI, 1-3	DESCONEGUT
	SXV	EC02	MASIA LA TORRIBERA	RECINTE TORRIBERA	DESCONEGUT
	SXVI	EC03	CAN ZAM	AV. FRANCESC MACIÀ, 93-103	DESCONEGUT
	SXVII	EC04	CAN PEIXAUET	AV. SANTA COLOMA, 100-102	DESCONEGUT
	SXVIII	EC05	CAN MARINER	C. MILÀ I FONTANALS, 10-18 / C. ROSELLES	DESCONEGUT
	SXVIII	EC06	CAN SELVA	C. MAJOR, 44	DESCONEGUT
	SXVIII	EC07	MASIA	C. NOU, 6	DESCONEGUT
	FINALS SXIX	EC08	CAN BANÚS	C. J. ANSELM CLAVÉ, 11	DESCONEGUT
CASAL	SXI	EC09	TORRE BALLDOVINA	PLAÇA PAU CASALS	DESCONEGUT
		EC10	TORRE PALLARESA	CAMÍ DE SANT JERONI	DESCONEGUT
	SXIX	EC11	CAN SISTERÉ	C. SANT CARLES	DESCONEGUT
	1888 - 1910	EC12	CAN SUCRE (abans CAN FRANQUESA)	AV. FRANCESC MACIÀ, 184-190	MANUEL BERTRAND, m.o.
	1910-1913	EC13	CAN ROIG I TORRES	C. DALT DE LA CIUTADELLA, 16-18	DESCONEGUT
HABITATGE UNIFAMILIAR SINGULAR	FINALS SXIX	EC14	FARMÀCIA ALTÉS	C. PEDRÓ, 1 - PLAÇA DE LA VILA	DESCONEGUT
	1910 - 1920	EC15	CAN MUNTLLÓ	C. MAJOR, 30-32 / C. SANT CARLES, 2-4	DESCONEGUT
	1910 - 1920	EC16	CAN SALADRIGAS	C. PEDRÓ, 3 - C. DE LA PLAÇA, 6	DESCONEGUT
	1910 - 1920	EC17	VIL.LA ESPERANÇA (Torre de les Àligues)	C. DE LA PLATA, 55	DESCONEGUT
	1923	EC18	CASA	PG. MN. JAUME GORDI, 27	DESCONEGUT
	1925	EC19	CAN COLLBLANCH	C. DELS ALPS / C. PEDRERA	JOSEP ALEMANY
	1920 - 1930	EC20	CAN ALTÉS	C. PEDRÓ, 10	DESCONEGUT
	1920 - 1930	EC21	BOTIGA I CASES	C. SANTA COLOMA, 16-18	DESCONEGUT
	1920 - 1930	EC22	CASA	C. SANTA EULÀLIA, 5-7	DESCONEGUT
	1920 - 1930	EC23	CAN VALLS	C. PEDRÓ, 4	DESCONEGUT
	1933	EC24	CASES	PG. MN. JAUME GORDI, 29-31	JOSEP ALEMANY
HABITATGE UNIFAMILIAR EN RENGLE	SXVIII	EC25	CASES	C. SANT ANTONI, 2, 4, 6, 8, 8b, 10 i 12	DESCONEGUT
	FINALS SXIX	EC26	CASA	C. BONAVISTA, 1-3-5	DESCONEGUT
	1911	EC27	CASES ANNEXES CAN ROIG I TORRES	C. DALT DE LA CIUTADELLA, 10-12-14	DESCONEGUT
	1910- 1920	EC28	CASA	C. SANT JOAN, 8	DESCONEGUT
	1923	EC29	CASA	PG. MN. JAUME GORDI, 22	JOSEP ALEMANY
	1924 - 1929	EC30	CASES I PATI	C. RAFAEL DE CASANOVA, 45-49 C. MARE DÉU LA MERCÈ, 4	JOSEP ALEMANY (47-49) LLUÍS COLOMER (4-6)
	1929	EC31	CASES	PG. MN. JAUME GORDI, 24,-26	LLUÍS COLOMER
	1920 - 1930	EC32	CASES	PG. MN. J. GORDI, 12-16 C. RAFAEL DE CASANOVAS, 32-38	DESCONEGUT
	1936	EC33	CASA	PG. MN. JAUME GORDI, 28	DESCONEGUT

TIPOLOGIA	DATA	CODI	NOM	LOCALITZACIÓ	ARQUITECTE
HABITATGE PLURIFAMILIAR	SXIX	EC34	CAN MET	C. MAJOR, 37-39	DESCONEGUT
	FINALS SXIX	EC35	CASA	C. SANT ISIDRE, 4	DESCONEGUT
	1922 - 1924	EC36	CASA DELS NINS	AV. GENERALITAT, 19 - PL- MANELIC, 1 - C. SEGARRA, 34-36	JOSEP ALEMANY LLUÍS COLOMER
INDUSTRIAL	SXIV	EC37	MOLÍ D'EN RIBÉ	PLAÇA PAU CASALS	DESCONEGUT
	1947	EC38	CAN XIQUET	C. RAFAEL DE CASANOVA, 40	JOSEP ALEMANY
ÚS COL·LECTIU	FINALS XIX	EC39	AJUNTAMENT	PLAÇA DE LA VILA	DESCONEGUT
	FINALS XIX	EC40	ANTIC BALL-TEATRE XACONET	C. J. ANSELM CLAVÉ, 4	DESCONEGUT
	1912-1915	EC41	ESGLÉSIA MAJOR	PLAÇA DE L'ESGLÉSIA	M. PASQUAL / F. BERENGUER
		EC42	CASA RECTORAL	PLAÇA DE L'ESGLÉSIA	M. PASQUAL / F. BERENGUER
	1922-1929	EC43	HOSPITAL DE L'ESPERIT SANT	AV. GENERALITAT, S/N	DESCONEGUT
	1922-1929	EC43a	PAVELLÓ A (ESPERIT SANT)	AV. GENERALITAT, S/N	DESCONEGUT
	1922-1929	EC43b	PAVELLÓ B (ESPERIT SANT)	AV. GENERALITAT, S/N	JOSEP ALEMANY
	1923	EC44	COOPERATIVA LA COLMENA	C. SANT JOSEP, 3 - RBLA. SANT SEBASTIÀ,4	DESCONEGUT
	1927-1936	EC45	RECINTE TORRIBERA	C. PRAT DE LA RIBA, 171	J.M. PERICAS / R. MASÓ
	1927-1936	EC45a	PAVELLÓ PORTERIA	RECINTE TORRIBERA	J.M. PERICAS / R. MASÓ
	1927-1936	EC45b	LA TORRE (abans CASA DEL DIRECTOR)	RECINTE TORRIBERA	J.M. PERICAS / R. MASÓ
	1927-1936	EC45c	ESGLÉSIA I PAVELLÓ CONVENT (abans CAPELLA I PAVELLÓ MARINAS)	RECINTE TORRIBERA	J.M. PERICAS / R. MASÓ
	1927-1936	EC45d	PAVELLONS CANIGÓ I MONTSERRAT (abans IMMACULADA I MONTSERRAT)	RECINTE TORRIBERA	J.M. PERICAS / R. MASÓ
	1927-1936	EC45e	PAVELLONS VERDAGUER I GAUDÍ (abans LOURDES i SANT PAU)	RECINTE TORRIBERA	J.M. PERICAS / R. MASÓ
	1927-1936	EC45f	TANATORI (abans PAVELLÓ MORTUORI)	RECINTE TORRIBERA	J.M. PERICAS / R. MASÓ
	1932	EC46	MERCAT SAGARRA	PLAÇA DE SAGARRA	JOSEP ALEMANY
	1930 - 1940	EC47	ACADEMIA FUSTER	C. SANT JERONI, 38	DESCONEGUT
	1930 - 1940	EC48	ACADEMIA MANENT	PLAÇA MANENT, 1	DESCONEGUT
	1979-1981	EC49	CENTRE EDUCACIÓ ESPECIAL JOSEP SOL	C. ALMOGÀVERS, 16	J.BENEDITO/ A. MATEOS/ R. VALLS
	1983	EC50	C. FORMACIÓ PROFESIONAL "LA BASTIDA"	C. SANTA EULÀLIA, S/N	E. BRU / J.L. MATEO
	2006	EC51	AUDITORI CAN ROIG I TORRES	C. RAFAEL DE CASANOVA, 5	CARLES LLINÀS
ELEMENTS	SXVII	EC52	SAFAREIG	PLAÇA MONTSERRAT ROIG	DESCONEGUT
	1861	EC53	PORTAL DEL CEMENTIRI VELL	CEMENTIRI NOU	ANTONI ROVIRA I TRIAS Cementiri Vell
	FINALS SXIX	EC54	FAÇANA DE CAN PEDRAGOSA	C. PEDRÓ, 24 (estat actual) C. PEDRÓ, 14 (proposta)	DESCONEGUT
	1905 1861-Cementiri	EC55	PANTEÓ FAMÍLIA SAGARRA	JARDINS ERNEST LLUCH	DESCONEGUT
	PRINCIPIS SXX 1861-Cementiri	EC56	PANTEÓ FAMÍLIA SEGARRA DE CANYET	JARDINS ERNEST LLUCH	DESCONEGUT
	PRINCIPIS SXX 1861-Cementiri	EC57	PANTEÓ FAMÍLIA GORDI	CEMENTIRI NOU (Desmuntat)	J. MARTINEZ, escultor

NOUS EDIFICIS I ELEMENTS INCLOSOS AL CATÀLEG

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona

Denominació: Mas Fonollar
Localització: Carrer de Sant Jeroni, 1-3

EC- 01

AJUNTAMENT DE SANTA COLOMA DE GRAMENET
SECRETARIA

Cronologia: Origen: segle XIV / Transformació: segle XVII / Rehabilitacions: 1.982 i 1.991

Autor: Desconegut / Rehabilitacions: Josep Miró, arq. (1.982) i Cristòbal Ramírez, arq. (1.991)

Tipologia: Edifici exponent de l'arquitectura rural colomenca, de planta baixa i pis amb un pati rectangular al seu front que fa d'accés al mas.

Situació: Dins el nucli més antic de Santa Coloma, en un context no massa degradat que afavoreix visualment la seva contextualització. La posició del mas i del pati, transversal als carrers Sant Jeroni i Safareig, potencia el caràcter mediterrani de la llum, el color, la vegetació i la relació amb l'exterior.

Context històric: Es tracta d'una de les edificacions més antigues de la ciutat, d'origen medieval. Resulta interessant, no sols històricament, sinó també pel seu volum, la seva tipologia, els arcs originals interiors i el seu espai lliure. La rehabilitació del 1.982 el va transformar en l'actual Casal de la Joventut.

Façana: La façana està formada per parets de tàpia arrebossades de color rosat i pedra a les cantonades, de la qual destaquen el portal dovellat de punt rodó i les finestres amb llindes i brancals de pedra. L'accés al recinte es produeix pel carrer Sant Jeroni, a través del pati enjardinat envoltat de parets de maçoneria de pedra i quatre palmeres disposades paral.lelament a la façana principal, mitjançant una rampa i escales que salven el desnivell existent.

Coberta: L'edifici consta de coberta inclinada a dues algües amb cornisa paral.lela al carener feta amb imbricacions de teula.

Interior: A l'interior es conserven els arcs originals d'ambdues plantes, a més d'un forn i un hipogeu o túnel, probablement utilitzat com a refugi en temps de guerra.

Qualificació urbanística: 7aC

Referència cadastral: 3795430

Ús actual: Centre de Recursos Juvenil

Propietat: Ajuntament de Santa Coloma

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Es protegeixen el volum, la coberta, la façana i la tanca del carrer Safaretjos, així com els arcs, sostres i altres elements de l'interior. No s'admeten afegits en planta ni alçada, però sí noves obertures justificades en raó de l'ús.

Proposta: A mantenir la protecció

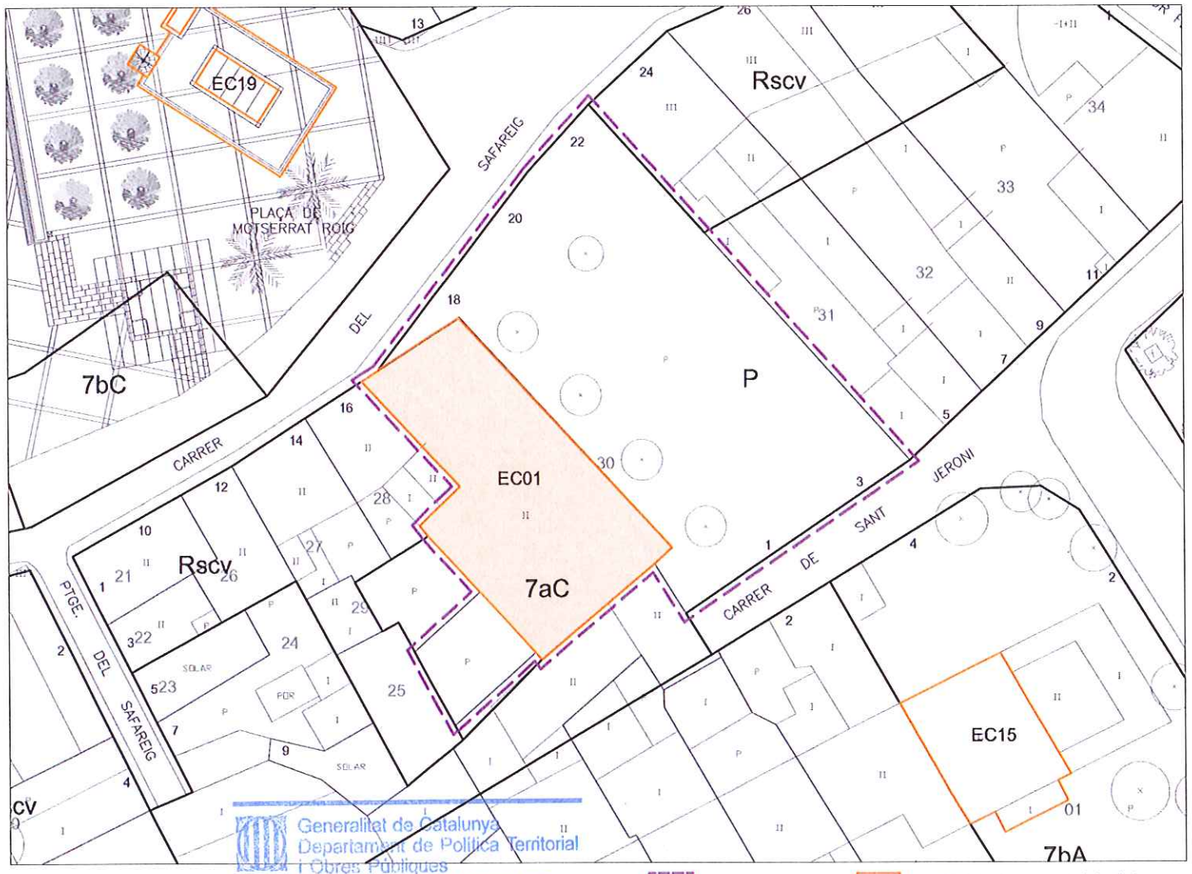

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona

Parcel.la

Edifici / Element del Catàleg

Denominació: Masia La Torribera
Localització: Carrer de Prat de la Riba, 171

EC- 02

126

AJUNTAMENT DE SANTA COLOMA DE GRAMENET
SECRETARIA

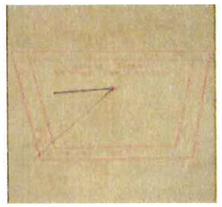

Cronologia: Origen: segle XV / Ampliació: segle XVIII / Rehabilitació: 2.001

Autor: Desconegut

Tipologia: Edifici rural aïllat, de planta baixa i dos plantes pis en forma de "L", amb capella annexa a nivell del primer pis en forma de creu grega.

Situació: A ponent, dins del Recinte Torribera al qual dóna nom, molt aprop de l'edifici de l'Església i Pavelló Convent.

Context històric: Edifici medieval amb possible caràcter defensiu al seu origen. Al segle XVIII va ser ampliat pels monjos de Sant Jeroni de la Murtra per necessitats de tipus agrícola. Al 1.922 la masia fou adquirida per la Mancomunitat de Catalunya per instalar-hi el sanatori mental. Actualment, l'edifici reformat és seu de la Facultat de Nutrició i Dietètica de la Universitat de Barcelona.

Façana: Les façanes són bàsicament neoclàssiques, amb predomini del massís sobre el buit, fruit de l'ampliació del segle XVIII. Aquesta ampliació unificava les façanes de diferents èpoques amb una gran cornisa neoclàssica, encara que mantenia quatre magnífics finestrals gòtics a la façana Sud-Oest.

Coberta: La coberta és inclinada de teula àrab tradicional sobre encavallada de fusta que és visible des de l'exterior. La solució de remat de les façanes Sud-Est i Sud-Oest no permet visualitzar la coberta des de l'exterior. Sí que es pot observar el joc de cobertes inclinades des del vessant nord de l'edifici.

Interior: De l'interior destaquen les dues portes gòtiques que es conserven, així com, les voltes originals dels segle XVIII de la planta baixa. Un altre element remarcable de l'edifici és l'àmplia escala amb graons de pedra, que condueix a la planta superior on hi apareixen la magnífica encavallada de fusta i el lluernari octogonal.

Qualificació urbanística: 7c

Referència cadastral: 4306501

Ús actual: C.E.S. de Nutrició i Dietètica (Universitat Barcelona)

Propietat: Diputació de Barcelona

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Es protegeixen el cos principal i la capella, així com la coberta i la formalització de les façanes. A més a més, es protegeixen l'estructura de la planta baixa, l'escala, els elements gòtics de les obertures i la formalització de l'interior de la capella.

Proposta: A mantenir la protecció

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona

Denominació: Can Zam
Localització: Avinguda de Francesc Maclà, 83 al 103

127

EC- 03

Vista aèria de la finca

El Portal d'accès

L'era

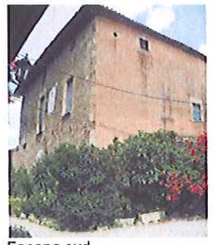
Façana sud

L'interior

El Molí

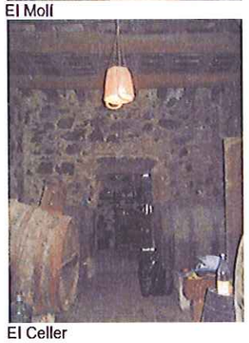
El Celler

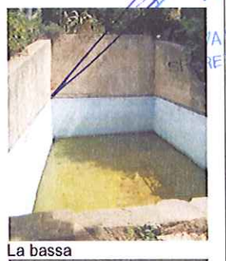
La bassa

El Portal interior

Façana est

Façana nord

Façana oest

El rellotge de sol

Cronologia: Origen: segle XVI / Ampliació: segle XVIII

Autor: Desconegut

Tipologia: Mas rural format per diversos cossos, el principal dels quals, de planta quadrada, consta de planta baixa i dos plantes pis amb un volum afegit amb coberta a dues aigües que dóna un aspecte basilical a la façana est.

Situació: A la zona nord de Santa Coloma, entre el Parc Europa, el Parc de Can Zam i el barri de Singuerlin.

Context històric: El mas de Can Zam s'ha conegut amb diferents noms al llarg del temps segons els diversos propietaris que ha tingut. Així, durant el segle XIX, pren el nom que actualment conserva en honor del masover Bartomeu Busquets, conegut popularment com Zam. Fins a mitjans del segle XX, Can Zam era conegut pel bon conreu de la terra, així com pel seu roure, a l'ombra del qual va reunir-se el 1.651 el Govern de Catalunya en plena Guerra dels Segadors. Fins fa poc temps, Can Zam encara era un Mas en plena vigència agrícola. Recentement, i després d'agres discussions sobre el seu destí, s'ha aconseguit que l'esplanada es dediqui en un futur pròxim a serveis d'esport i espai lliure.

Façana: Les façanes són de paredat comú amb les cantonades i obertures de pedra picada. La façana est té aspecte basilical amb una gran nau central i dues laterals, mentre que la façana oest presenta el magnífic portal dovellat d'accès, un rellotge de sol i un gran ràfec amb cabirons de fusta. Així mateix, a la part de ponent, apareix un cos de dos plantes on antigament es situaven les quadres.

Coberta: El mas consta d'un cos principal amb un element central més alt, conformant un bonic joc de cobertes inclinades de teula.

Interior: L'esquema funcional bàsic del mas està constituït per tres grans naus paral.leles amb estructura portant de bigues de fusta i rajola. A l'espai central es situen l'accès, l'escala i el distribuidor, així com, al nivell soterrani, una sitja de gra. A la part posterior de la casa es troba el celler que encara conserva elements de gran interès patrimonial com la premsa de vi.

Exterior: Cal destacar elements originaris de la masia com l'era, els portals exterior i interior, la bassa i el molí d'oli.

Qualificació urbanística (en tràmit): 7bCR **Ús actual:** Residencial

Referència cadastral: 3598408 - 09 **Propietat:** Privada

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Es protegeixen el volum del cos principal i la quadra, la coberta, la formalització de les façanes, l'estructures portant bàsica i funcional, així com l'escala. Aixímateix, es protegeixen el camí i portal d'accés, la tanca de pedra, l'era i l'arbrat de la finca.

Proposta: A mantenir la protecció

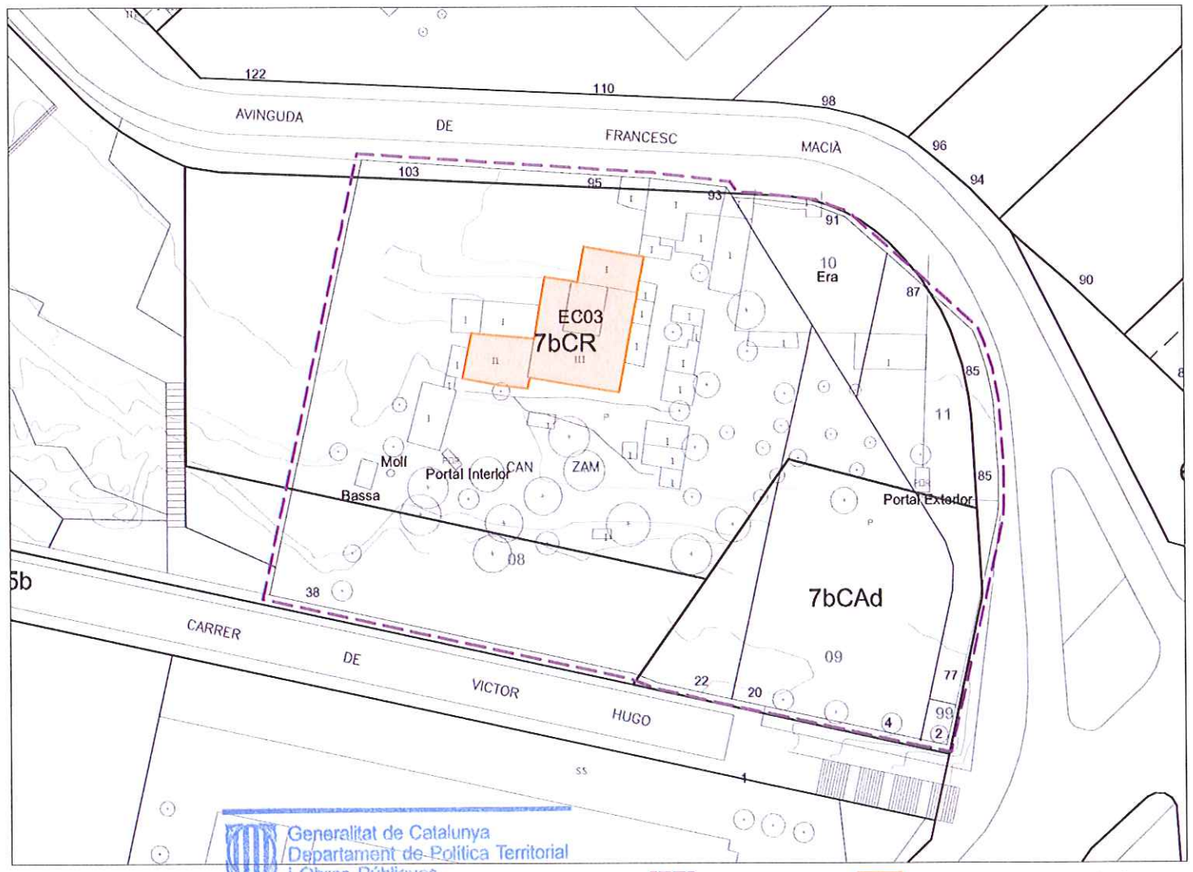

Parcel.la
Edifici / Element del Catàleg

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona

Denominació: Can Peixauet
Localització: Avinguda de Santa Coloma, 100-102

128

EC- 04

Cronologia: Origen: segle XII / Ampliacions: segles XVIII I XIX / Rehabilitació: 2.001

Autor: Desconegut / Rehabilitació: Miquel Espinet i Antoni Ubach, arqs. (2.001)

Tipologia: Antiga masia rural que consta d'un volum prismàtic rectangular de tres plantes amb torrassa central.

Situació: Penjada de la trama urbana a peu de la carretera de Sant Adrià a la Roca amb una posició dominant respecte al riu Besós, just al costat de l'Estadi de Futbol Municipal.

Context històric: Can Peixauet fou coneguda durant els seus inicis com a Mas Vilallonga i durant el segle XVI com a Mas Castellar. A partir del segle XVII-XIX pateix reformes de les quals resulta l'edifici actual. Als inicis del segle XX l'edifici és adquirit per Antoni del Sol, conegut com Can Peixauet, del qual la masia rep el nom actual. Malgrat les transformacions sofertes, la masia ens ha arribat ben conservada amb l'aspecte que hom li donà al segle XIX. Actualment l'edifici és la seu de la biblioteca del barri del Raval.

Façana: Com a antiga masia, a les façanes hi ha un clar domini del massís sobre el buit. La façana principal a Sud és de pedra ben escarlada a la part inferior, mentre que la resta de l'edifici és de totxo estucat groguenc imitant un aplacat seguint l'estructura decorativa que tenia al segle XIX. A la part central del coronament de les façanes apareixen formes arrodonides que entren en tensió amb la rigidesa formal del volum.

Coberta: La coberta del volum prismàtic principal és plana i transitable, mentre que la torrassa central es cobreix a tall de pavelló de teula plana a quatre algües.

Interior: Des del portal fet de dovelles petites, s'accedeix al vestíbul amb volta de canó, al centre del qual es situa una escala senzilla de volta de dos trams. Cal destacar, els forjats de bigues de fusta i revoltons.

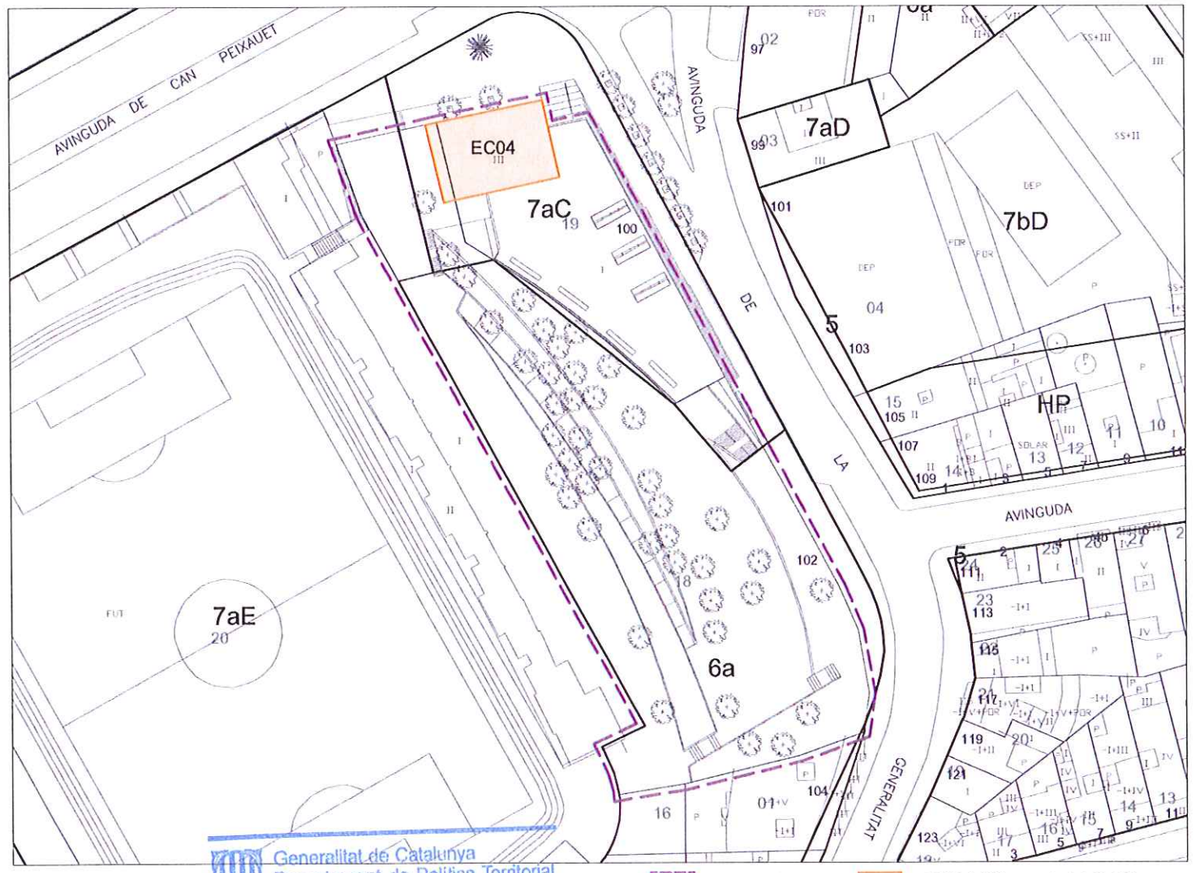

Qualificació urbanística: 7aC

Ús actual: Biblioteca municipal

Referència cadastral: 4084518 - 19

Propietat: Ajuntament de Santa Coloma

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Es protegeixen el volum del cos principal, la formalització de les façanes; la coberta; la torratxa i l'estructura funcional, vestíbul i escala de l'interior de l'edifici.

Proposta: A mantenir la protecció

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona

Denominació: Can Mariner
Localització: Carrer de Milà i Fontanals, 10-18 / Carrer Roselles

129 **EC- 05**

AJUNTAMENT DE SANTA COLOMA DE GRAMENET
SECRETARIA

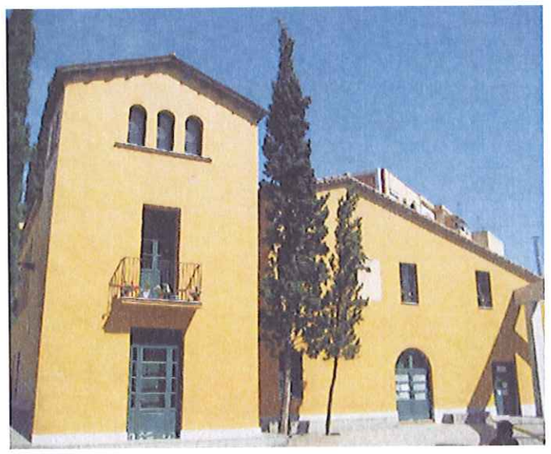

Cronologia: Origen: segle XVIII / Restauració: 1.985

Autor: Desconegut / Restauració: Xavier Valls, arq. (1.985)

Tipologia: Antic mas format per un cos principal de planta baixa i pis amb una torre a l'extrem sud-oest de tres plantes, a més d'altres volums auxiliars adossats.

Situació: Al barri de Can Mariner, un dels barris més densificats de la ciutat. A partir dels anys 60 va quedar absorvida pel teixit urbà deixant al seu voltant un espai públic residual. Aquest espai és el que queda entre la masia i els diferents edificis que l'envolten amb unes mitgeres que varien la seva alçada entre una i cinc plantes. A l'extrem sud una rampa connecta la plaça amb el carrer Roselles, que inicia el seu traçat en aquest punt.

Context històric: Situat prop del centre, l'antic mas recuperat i restaurat al 1.985 com a casal és un testimoni del passat agrícola de Santa Coloma. El mateix any, es va urbanitzar el seu entorn, donant lloc a la plaça Xavier Valls. Així, es va construir una agosarada estructura de formigó vist abraçant la masia amb la intencció de donar entitat i qualitat a l'espai públic, al mateix temps que enmascarava els darreres i les mitgeres veïnes. L'edifici es presenta en un bon estat de conservació com a conseqüència de les actuacions de manteniment i rehabilitació portades a terme pels serveis tècnics de l'ajuntament.

Façana: A la façana principal destaquen l'arc de punt rodó, un portal dovellat i les finestres rectangulars disposades de forma asimètrica. A la restauració del 1.985 se li va donar l'acabat a les parets amb estuc planxat de color rosat. La seva singularitat es potencia amb la seva posició oblíqua dins la trama urbana, exempta de paral.lelisme amb les mitgeres, façanes i carrers del seu entorn.

Coberta: L'edifici comprèn un conjunt de cobertes a dues aigües i ràfecs inbricats de teula àrab sobre encavallades de fusta.

Interior: A l'interior es poden observar les voltes de canó que apareixen a la planta baixa combinades amb una estructura de biguetes de fusta i casetons ceràmics sobre grans murs de pedra.

Qualificació urbanística: 7b

Ús actual: Casal del bani

Referència cadastral: 4289706

Propietat: Ajuntament de Santa Coloma

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Es protegeixen el volum existent, la coberta, així com la formalització i acabats de la façana.

Proposta: A mantenir la protecció

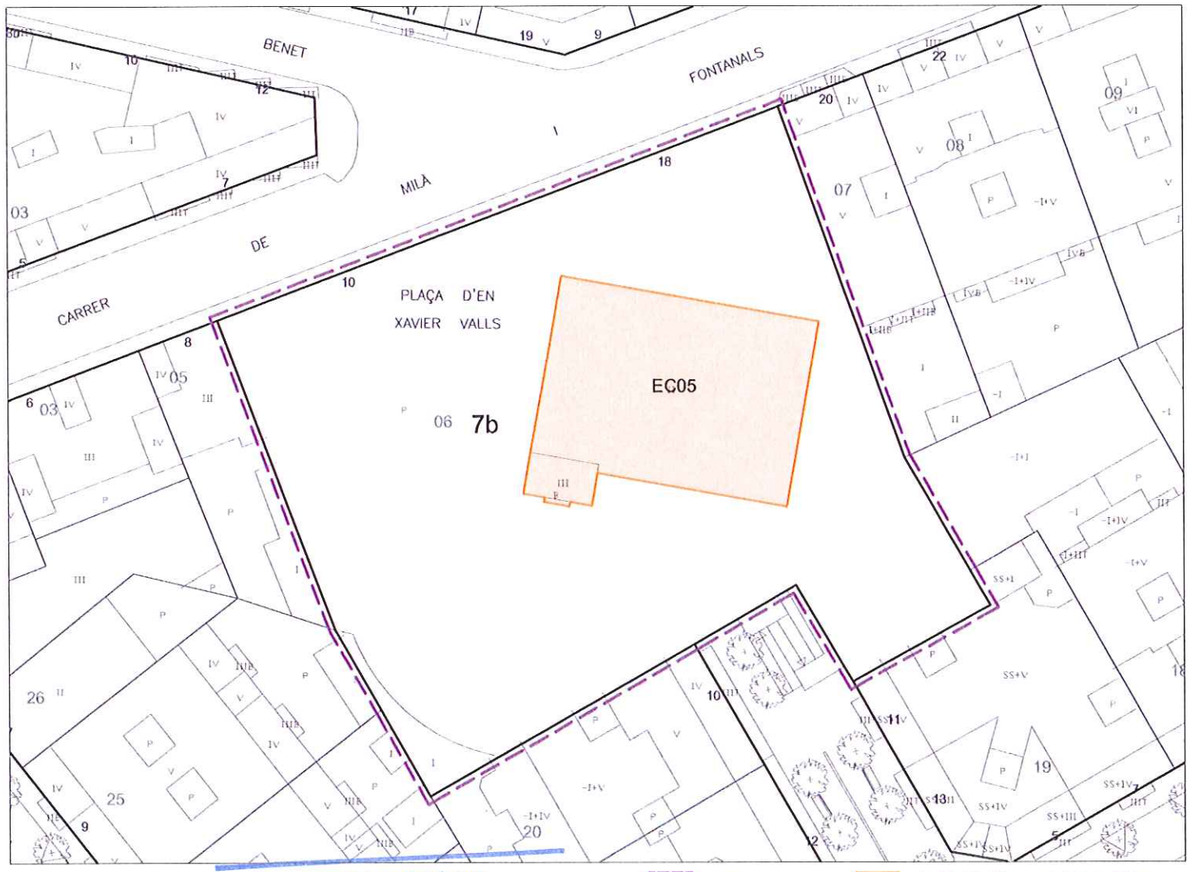

Parcel.la

Edifici / Element del Catàleg

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona

Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet

PLA ESPECIAL DE PROTECCIÓ DEL PATRIMONI DE SANTA COLOMA DE GRAMENET

FITXA INFORMATIVA

Any 2009

e: 1/500

N

Denominació: Can Selva
Localització: Carrer Major, 44

130

EC- 06

AJUNTAMENT DE SANTA COLOMA DE GRAMENET
SECRETARIA

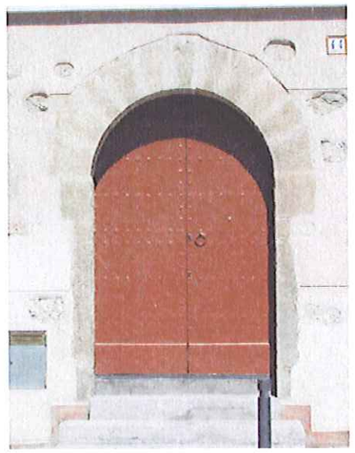

Cronologia: Segle XVIII

Autor: Desconegut

Tipologia: Casa pairal de caràcter rural amb tipologia de planta baixa, pis i golfes, amb pati posterior a l'interior de l'illa.

Situació: Al carrer Major, al bell mig de la ciutat. Al ser concebuda com a edificació aïllada, l'inevitable creixement urbà de Santa Coloma l'ha fet entrar en conflicte amb les noves edificacions veïnes, quedant integrada com una casa entre mitgeres. Tot i així, la casa està situada en un punt on s'eixampla la secció del carrer degut a l'aparició d'un equipament (CAP) al seu davant, de manera que la façana té un bon assolellament i és fàcil apreciar-la en la seva totalitat.

Context històric: Interessant mostra tipològica de l'arquitectura rural de Santa Coloma, de la qual conserva elements propis de l'època, tot i haver sofert moltes transformacions. A finals del segle XIX va ser una escola de la qual encara es conserven a l'interior part dels estandards estudiantils. El seu espai lliure ha estat transformat amb noves edificacions, alguna d'elles interessant, com a complements de la masia amb la que formen un conjunt volumètric. Actualment, és un habitatge particular que es troba en excel.lent estat de conservació fruit d'una recent rehabilitació.

Façana: La façana té una composició asimètrica en la que destaquen l'arc dovellat de punt rodó i les finestres amb llindes i brancals de pedra de la planta primera. El portal d'accés i les persianes de la planta primera són de fusta. Com a element ornamental centrat en el volum més alt trobem un rellotge solar fet de ceràmica.

Coberta: Conjunt de cobertes a dues algües amb carener perpendicular a la façana, destacant el remat en pedra a la façana principal.

Interior: Destaca la volta al vestíbul d'entrada i les voltes en general a l'interior de l'edifici.

Qualificació urbanística: Rscv

Ús actual: Residencial

Referència cadastral: 3795407

Propietat: Privada

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Es protegeixen el volum del cos principal, la façana, la coberta, així com les voltes a l'interior de l'edifici. No s'admeten remuntes ni afegits en planta.

Proposta: A mantenir la protecció

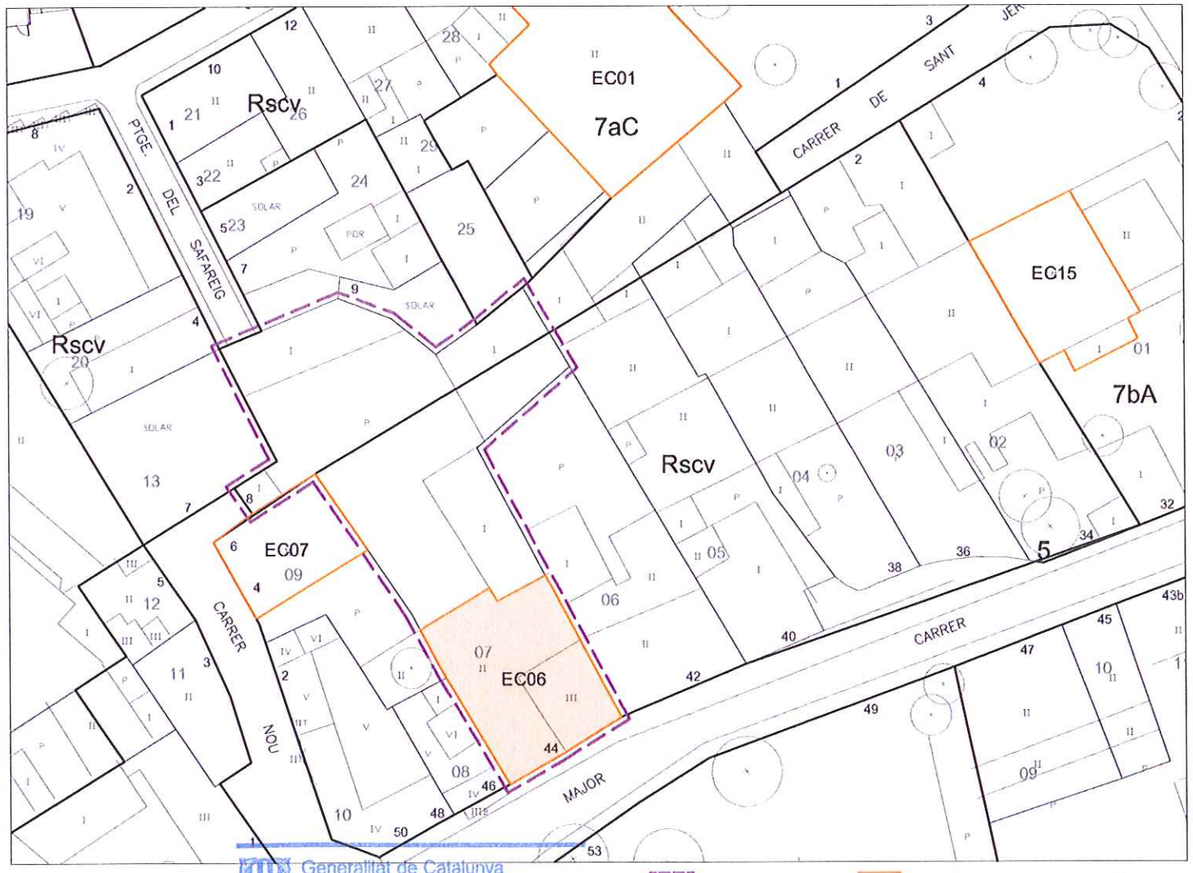

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona

Denominació: Masla
Localització: Carrer Nou, 6

EC- 07

131

AJUNTAMENT DE SANTA COLOMA DE GRAMENET

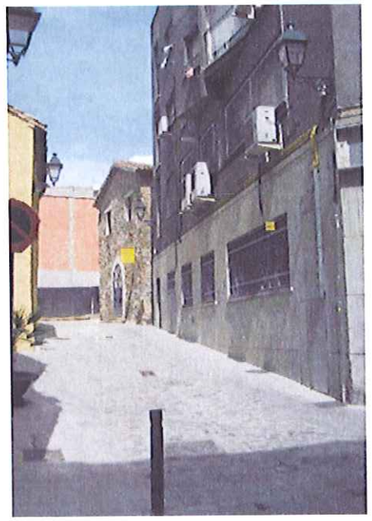
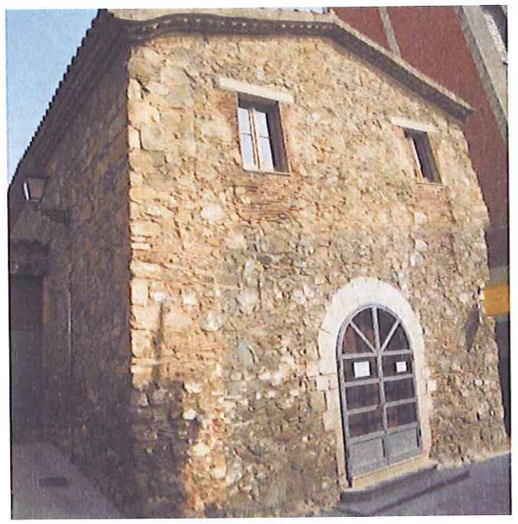

Cronologia: Segle XVIII

Autor: Desconegut

Tipologia: Mas rural format per un volum principal senzill, de planta baixa i pis, i per un petit cos adossat a la façana lateral que feia la funció de quadra.

Situació: En una petita parcel.la al bell mig del nucli històric de Santa Coloma.

Context històric: El mas ens mostra la típica arquitectura pairal catalana del segle XVIII.

Façana: La totalitat de les façanes són de paredat comú amb les cantonades de pedra picada, la qual cosa atorga a la masia una imatge molt homogènia. La façana principal presenta un portal central en arc de mig punt i emmarcat per carreus de pedra, sobre el qual, i de manera simètrica al primer pis, apareixen dues petites finestres verticals i rectangulars, les quals presenten unes visibles llindes de pedra.

Coberta: La coberta del mas és inclinada de teula àrab a dues vessants, de formalització molt senzilla i petits ràfecs a tots quatre cantons.

Interior: L'interior ens ha arribat molt reformat a l'actualitat, per la qual cosa no presenta elements arquitectònicament ressenyables.

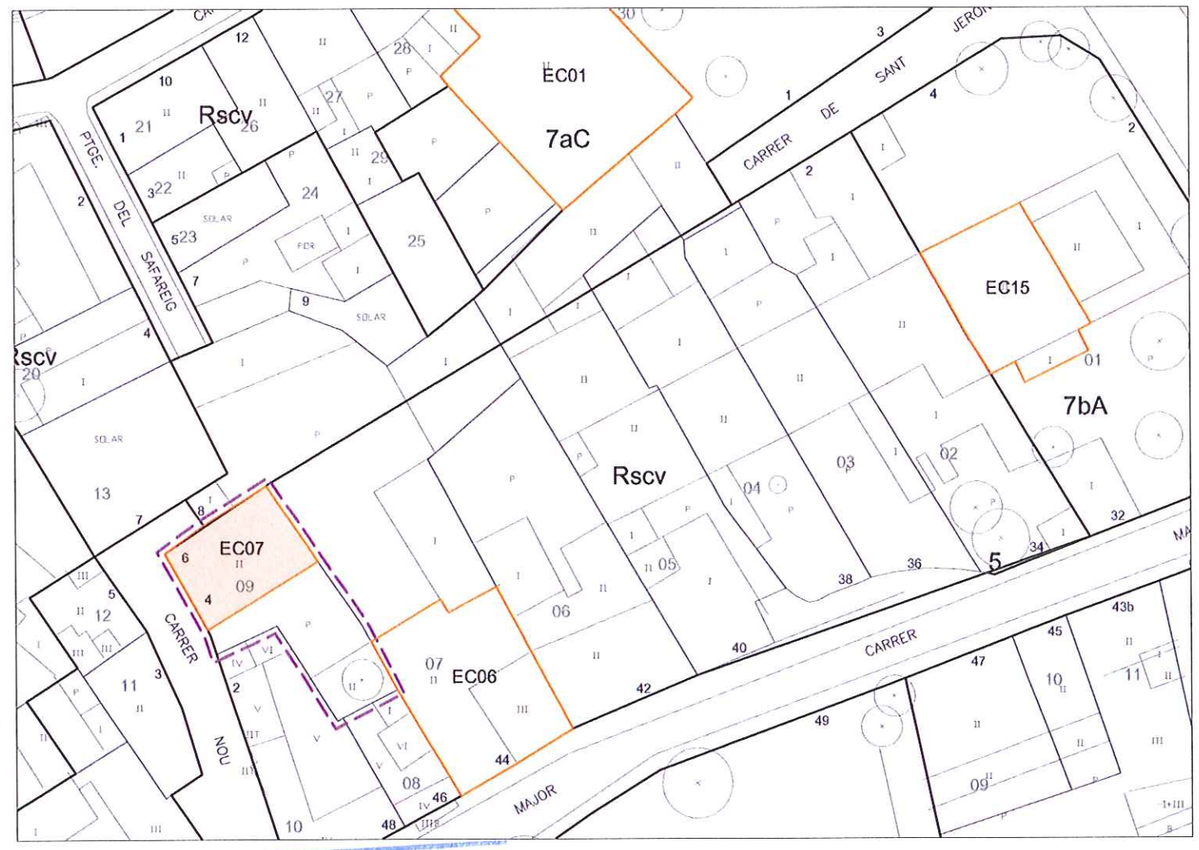

Qualificació urbanística: Rscv

Referència cadastral: 3795409

Ús actual: Centre Cultural

Propietat: Ajuntament de Santa coloma

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Edifici no inclòs al catàleg.

Proposta: **A catalogar**
Es proposa la incorporació al catàleg de la masia atès que és una de les poques mostres tipològiques de l'arquitectura rural de Santa Coloma que ens ha arribat als nostres temps en un bon estat de conservació. Així mateix, cal destacar que la finca es situa al nucli original de la ciutat, catalogat dins d'aquest Pla Especial com "Ambient del primer nucli urbà (A-01)".

Parcel.la Edifici / Element Catalogat

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme

Denominació: Can Banús
Localització: Carrer de Josep Anselm Clavé, 11

EC- 08

132

AJUNTAMENT DE SANTA COLOMA DE GRAMENET
SECRETARIA

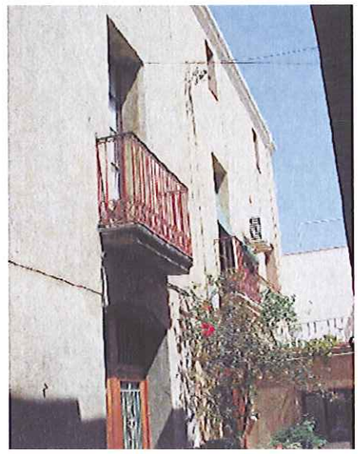

Cronologia: Finals del segle XIX

Autor: Desconegut

Tipologia: Antiga casa de pagès que es composa de dos volums. Un de tres plantes que configura la façana principal i un altre de dos plantes que dóna front al petit jardinet que comunica amb la plaça de la Biblioteca Central.

Situació: Al centre del casc urbà, al bell mig de la ciutat. És interessant per a la comprensió de l'evolució urbanística de Santa Coloma, ja que degut a l'inevitable creixement de la ciutat es troba situada a l'interior d'una illa.

Context històric: Interessant mostra tipològica de l'arquitectura rural de Santa Coloma i del seu procés urbanístic. L'edifici ha sofert diverses transformacions al llarg del temps, però que no han afectat greument la seva comprensió tipològica.

Façana: De composició senzilla, cal destacar el portal d'accés amb arc rebaixat i la porta de fusta. Les instal.lacions penjades a la façana malmeten la seva imatge.

Coberta: Coberta de teula àrab a dues algües amb carener paral.lel a la façana principal.

Interior: Destaquen l'accés i la volta que el cobreix, així com l'antiga cuina, actualment convertida en botiga. Altres elements interessants són l'escala i el forn.

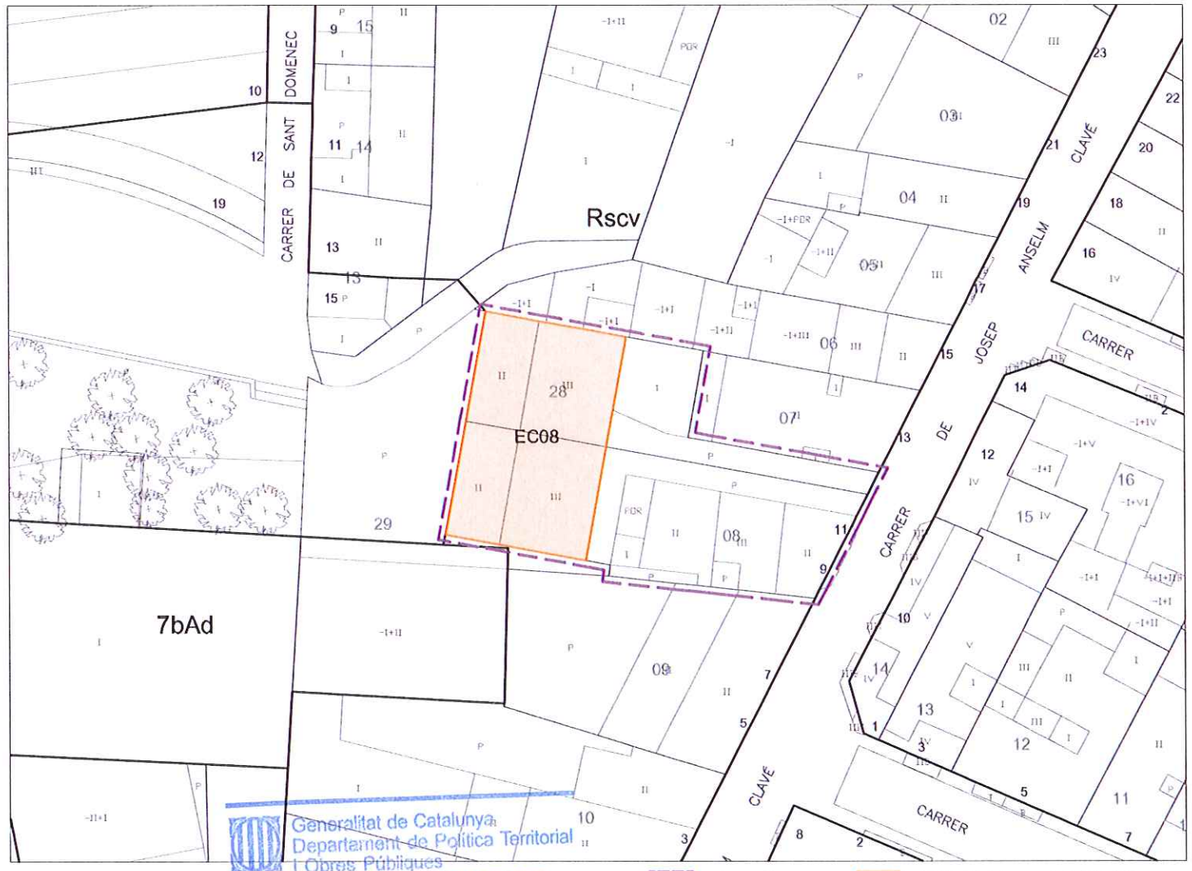

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona

Qualificació urbanística: Rscv
Referència cadastral: 3995708 - 28
Ús actual: Residencial
Propietat: Privada

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Es protegeixen el volum del cos principal i la façana, així com el vestíbul interior i les voltes de la planta baixa.

Proposta: A mantenir la protecció

Denominació: Torre Balldovina
Localització: Avinguda de Santa Coloma, s/n - Plaça Pau Casals - Carrer de Sant Carles

EC- 09

133

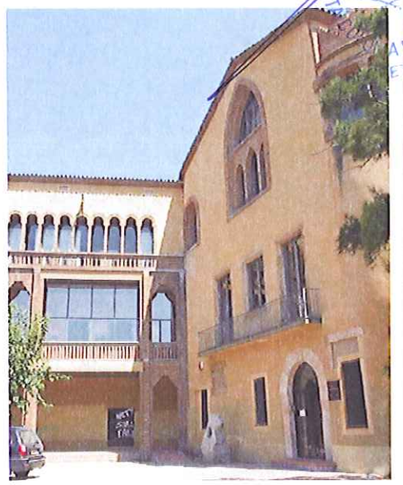

Cronologia: Origen de la torre romànica: segle XI / Ampliacions: segles XV, XVIII i 1.913 / Restauració: 1.982

Autor: Ampliació: Joan Rubió i Mella, arq. (1.913) / Restauració: Jordi Ambròs i Monsonís, arq. (1.982)

Tipologia: Casal de tres plantes amb torre fortificada que sobresurt sobre el conjunt.

Situació: Al Sud del centre històric de Santa Coloma, al mig d'una illa formada per edificis de 8 plantes. Aquest context urbà li confereix a l'edifici un caràcter monumental a la ciutat. Originàriament, la Torre Balldovina es va ubicar a un lloc pla, prop del riu Besòs i de la via romana que provenia del Vallès, justificant la seva utilitat militar de guaita i refugi de la població.

Context històric: La Torre Balldovina és un interessant casal del segle XVIII construït a partir d'una torratxa militar del segle XI que rep el seu nom de l'antic propietari i possible constructor, en Baldoví. La torre és l'únic edifici romànic que ha arribat íntegre fins els nostres dies en tot el Barcelonés Nord. De gran interès històric i tipològic, aquest mas fortificat conté diverses expressions arquitectòniques fruït de les transformacions sofertes al llarg del temps. El 1.913, la Torre Balldovina va ser reformada i ampliada per l'arquitecte Joan Rubió i Mella per encàrrec del propietari Ferran de Sagarra, dotant a la torre d'un nou cos de tres plantes d'estil modernista. El 1.982, l'edifici de propietat municipal des del 1.972 va ser restaurat per l'arquitecte Jordi Ambrós i Monsonís, per a que, tres anys més tard passés a ser el Museu i Arxiu Històric de Santa Coloma, funció que manté fins al moment actual. Actualment, està previst que la Torre Balldovina passi a ser el futur Centre Integral de Patrimoni de Santa Coloma conjuntament amb el Molí d'en Ribé. La Torre Balldovina és un edifici declarat Bé Cultural d'Interès Nacional (decret 22.4.1949) pel Ministeri de Cultura.

Façana: Les façanes, d'estil modernista, són d'estuc amb maó vist al voltant de les obertures i les cantonades, destacant les obertures de les galeries de la façana sud-oest.

Coberta: Les cobertes són inclinades de teula àrab amb ràfecs importants a la zona nord edificada més recentment.

Interior: Destaquen les parets de pedra de la torre i els elements d'origen modernista.

Qualificació urbanística: 7a

Ús actual: Museu i Centre Cultural Municipal (BCIN)

Referència cadastral: 4085545

Propietat: Ajuntament de Santa Coloma

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Es protegeixen el cos principal i els cossos afegits del Nord. Aximateix es protegeixen les restes de la torre del molí i de les contruccions semisoterrades del segle XIV. Al ser catalogat com a Bé Cultural d'Interès Nacional (BCIN), qualsevol actuació precisarà d'informe previ de la Direcció General de Patrimoni de la Generalitat.

Proposta: A mantenir la protecció

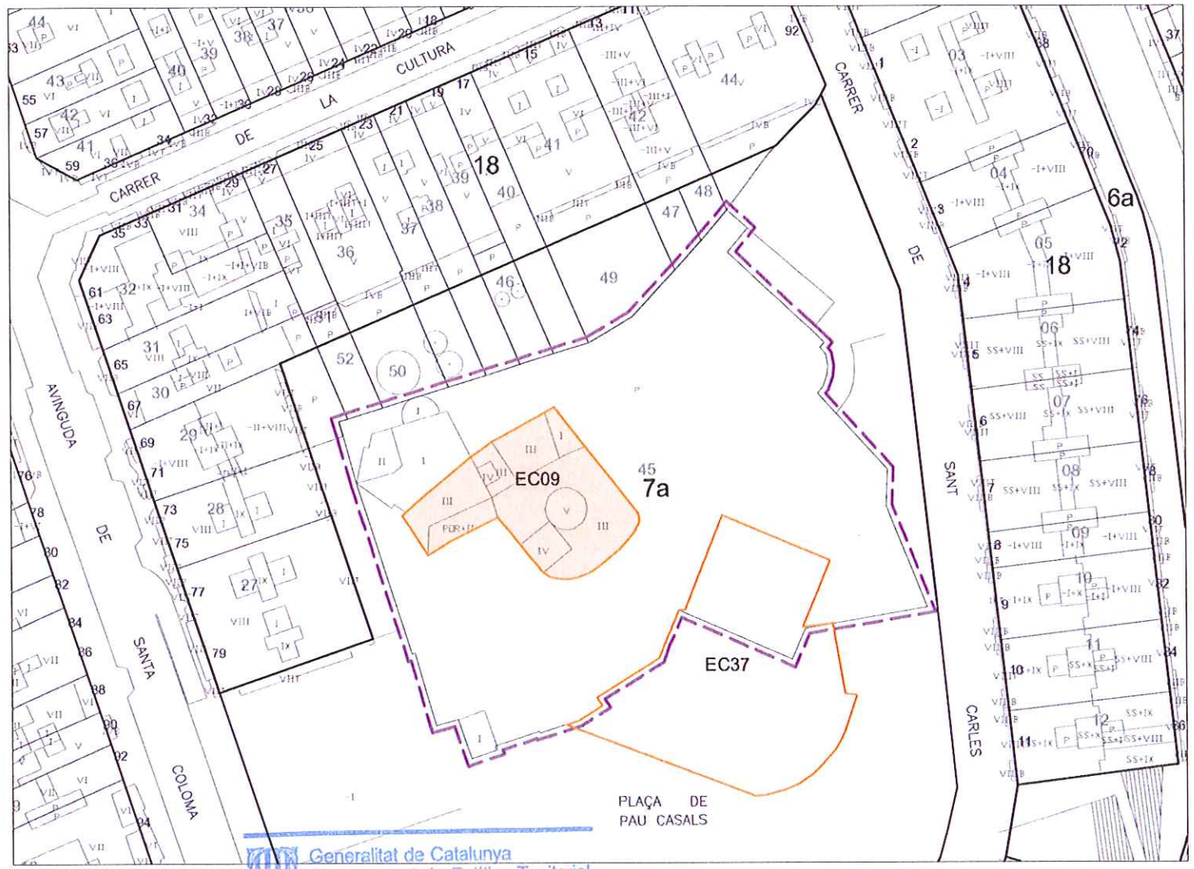

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona

Denominació: Torre Pallaresa
Localització: Camí de Sant Jeroni de la Murtra, s/n

EC- 10

134

AJUNTAMENT DE SANTA COLOMA DE GRAMENET
SECRETARIA

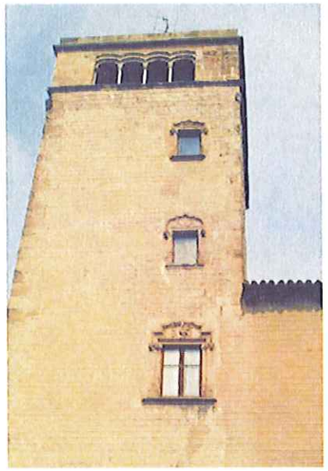

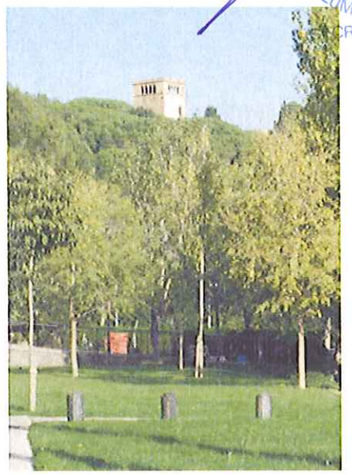

Cronologia: Origen: segle XI (Mas Nou de Carcerenya) / Ampliació: segle XVI

Autor: Desconegut

Tipologia: Casal residencial de 3 plantes amb torre de defensa de 6 plantes d'alçada i capella a la planta baixa. L'edifici consta de diverses ales que configuren un petit pati central.

Situació: Al Nord-Est del terme municipal de Santa Coloma, en una zona boscosa al peu de la Serralada de Marina.

Context històric: La Torre Pallaresa és un dels edificis reinaxentistes més notables de Catalunya, tot i que té el seu origen al segle XI en el Mas Nou de Carcerenya de la vall homònima. A finals del segle XV fou adquirit per la família Pallarès, que el convertiren en una gran mansió. El bisbe Joan de Cardona comprà la casa al 1.520, engrandint-la i convertint-la en el gran casal renaixentista que ara tenim. Així mateix, aixecà al costat de ponent una gran torre militar, de defensa, i al costat oposat, més baixa, la torre civil amb la capella a la planta baixa. Els emperadors Carles i Isabel, protectors del bisbe, van donar a la casa el títol de castell de Carcerenya. Al 1.867, la torre fou adquirida pel fabricant Albert Coll i Valls i, a l'actualitat, resta ben restaurada en propietat de la família Ribera Rovira.
La Torre Pallaresa és un edifici declarat Monument-Històric Artísitic d'Interés Nacional (decret 3.6.1931), a més de formar part de l'Inventari del Ministeri de Cultura, nº 1717.

Façana: La façana presenta elements característics de les diferents èpoques d'ampliació. Així, apareix centrada a la façana principal una finestra gòtica pròpia del segle XV conjuntament amb elements reinaxentistes.

Coberta: El casal presenta un conjunt de cobertes inclinades a quatre aigües que evaquen des dels careners paral.lels al pati per totes quatre vessants. El resultat és una coberta heterogènia que denoten els diferents creixements de l'edifici al llarg de la història.

Qualificació urbanística: 8b

Ús actual: Residencial (BCIN)

Referència cadastral: 0000305

Propietat: Privada

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Es protegeixen el volum de l'edifici, la coberta, la formalització i materials de la façana, així com l'ornamentació interior i les estructures portant i funcional originals. Al ser catalogat com a Bé Cultural d'Interès Nacional (BCIN), qualsevol actuació precisarà d'informe previ de la Direcció General de Patrimoni de la Generalitat de Catalunya.

Proposta: A mantenir la protecció

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona

Parcel.la

Edifici / Element del Catàleg

Denominació: Can Sisteré
Localització: Carrer de Sant Carles, s/n

EC- 11

135

AJUNTAMENT DE SANTA COLOMA DE GRAMENET
SECRETARIA

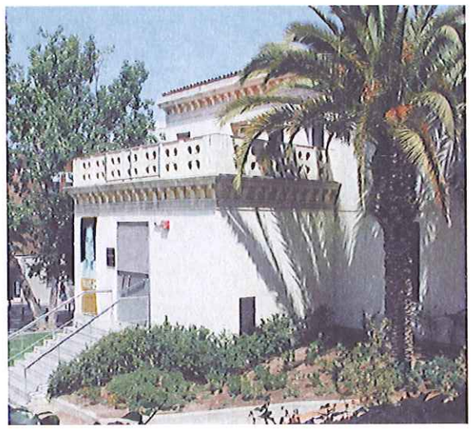

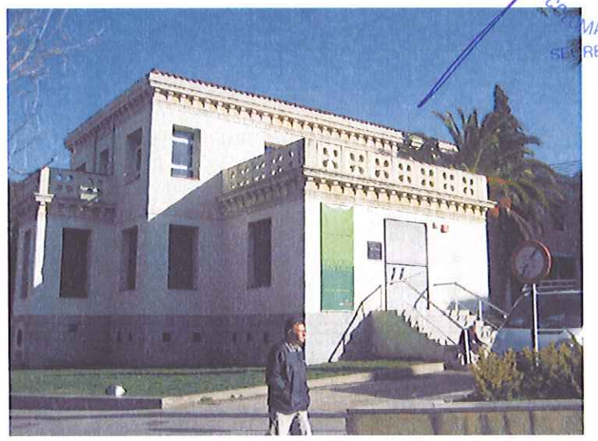

Cronologia: Origen: finals del segle XIX / Rehabilitació: 1.989

Autor: Desconegut / Rehabilitació: Coque Blanco, arq. (1.989)

Tipologia: Casal edificat originàriament com a residència d'estiueig seguint la tipologia de torre residencial aïllada envoltada de jardí. L'edifici és bàsicament un volum prismàtic principal de tres plantes, amb accés a la planta primera, al qual s'adossen petits cossos a les façanes Nord, Sud i Oest.

Situació: En el centre urbà de Santa Coloma, directament relacionat amb la Casa de la Vila. L'edifici es situa al centre d'un espai lliure singular que penja de l'eix Sant Carles, un dels vials més importants de la ciutat.

Context històric: El valor de l'edifici rau principalment en la significació que Can Sisteré tingué històricament i sentimentalment per a la memòria col·lectiva de Santa Coloma. Can Sisteré destaca sobre l'entorn edificat per la seva tipologia, volum i espai enjardinat que li confereixen un caràcter d'edifici singular representatiu de l'arquitectura de la seva època. La rehabilitació de l'any 1.989 per a transformar l'edifici en Centre Cultural ha reforçat la seva presència urbana, així com ha recreat el seu aspecte original.

Façana: Totes les façanes presenten un llenguatge formal d'estil noucentista amb profusió de cornises, frisos i ornaments.

Coberta: La coberta del volum principal, que va ser reconstruïda a l'any 1.989, és inclinada de teula àrab a quatre aigües. No obstant, les cobertes dels cossos afegits són terrasses de paviment ceràmic.

Interior: La rehabilitació de l'any 1.989 va buidar l'interior de l'edifici per adaptar-lo a la funció de Centre Cultural. El resultat és una nova distribució organitzada entorn a l'escala central, on hi destaca la segona planta, totalment diàfana, amb les encavallades de fusta totalment vistes.

Qualificació urbanística: 7aAd
Ús actual: Centre Cultural
Referència cadastral: 3995712
Propietat: Ajuntament de Santa Coloma

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Es protegeixen el volum general de l'edifici i les façanes originals.

Proposta: A mantenir la protecció

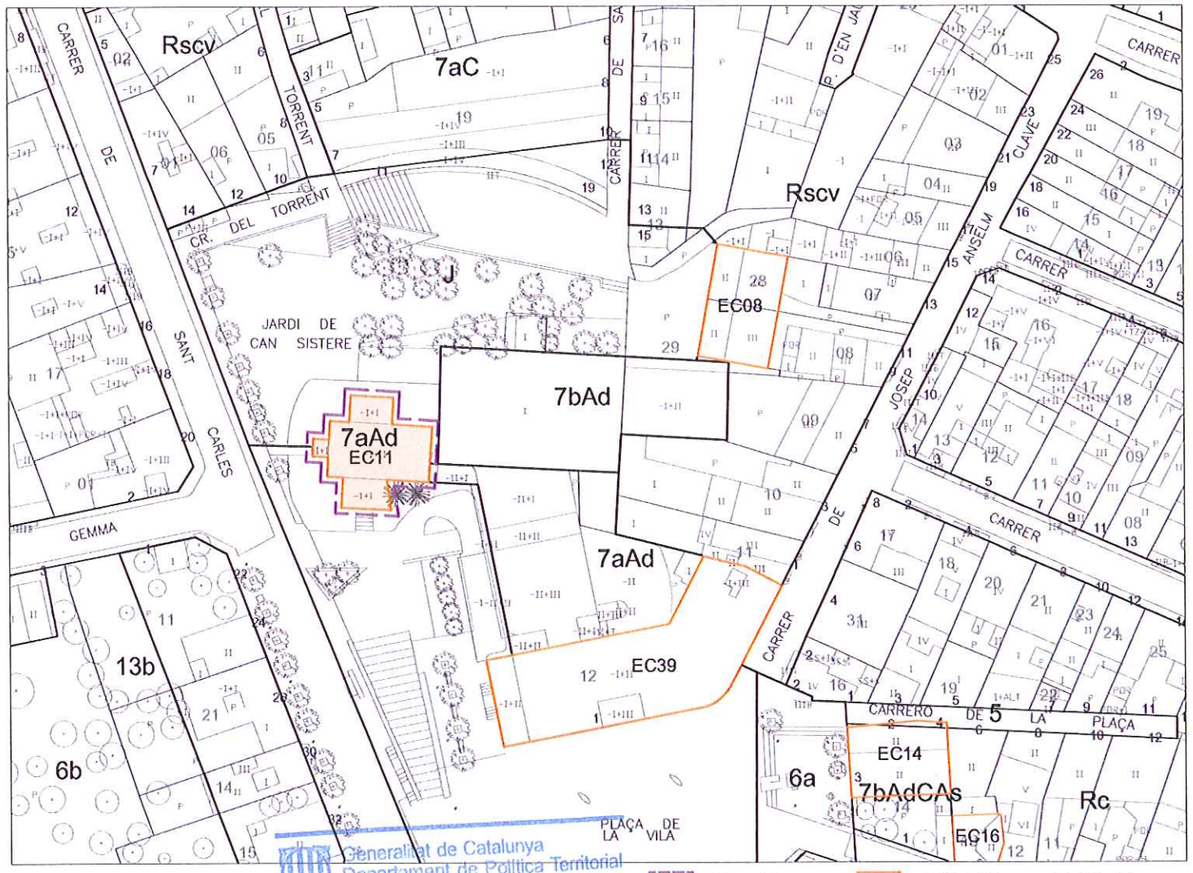

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona

Denominació: Can Sucre (abans Can Franquesa)
Localització: Avinguda de Francesc Macià, 184-190

136

EC- 12

AJUNTAMENT DE SANTA COLOMA DE GRAMENET
SECRETARIA

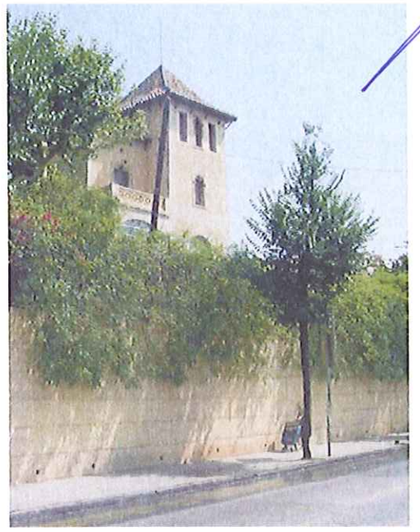

Cronologia: 1.888 - 1.910

Autor: Desconegut

Tipologia: Torre residencial, aïllada i voltada de jardí. La planta de l'edifici és quadrada i consta de semi-soterrani, planta baixa i dues plantes pis, amb un cos sobrealxecat, a manera de torre-mirador.

Situació: Entre el Parc de Can Zam i el barri de Singuerlin. En el passat, era una zona suburbial de la ciutat on es barrejaven antics xalets d'estiueig amb edificacions de baixa qualitat. Actualment, és una de les zones menys densificades de la ciutat, que gaudeix del contacte pròxim de la natura, envoltada pel riu, diferents parcs i la Serralada de Marina. L'arribada de la futura línia 9 de metro i diferents actuacions urbanístiques renovaran aquest sector.

Context històric: L'edifici preexistent era una antiga casa de pagès gran de planta baixa i pis amb corrals ocupant una gran extensió de terreny, que va ser enderrocada a principis del segle XX pel seu mal estat de conservació, i de la qual només s'han conservat el portal d'accés i tres llindes gòtiques. Se sap pels masovers d'en Bertrand que, quan es va casar el fill, va fer construir la casa nova que és la magnífica torre actual amb elements formals modernistes historicistes, voltada de jardí, la qual ha perdut tota la qualitat de casa de pagès.

Façana: Les façanes estan estucades amb dues textures diferents: llisa a les cantonades i obertures i abuixardada a la resta. La decoració exterior utilitza elements gòtics recuperats de l'antic mas, especialment visibles a les llindes de les finestres, pintats amb un color ocre clar imitant l'original. El portal d'accés de l'antic mas presenta brancals de pedra sorrenca rogenca, llinda de fusta i marquesina a dues algües de teula àrab suportada per tres petits cavalls de fusta. La porta de fusta sembla posterior i, als dos costats, resten paraments de la tanca de paredat comú i totxo coronats amb teula àrab.

Coberta: Coberta de teula àrab inclinada a quatre vessants amb ràfecs de fusta i teula vidrada amb cabirons sortints.

Interior: Destaquen el porxo-rebedor de la planta baixa i les sanefes modernistes del saló.

Qualificació urbanística: 7bAsC

Ús actual: Residencial

Referència cadastral: 3201705

Propietat: Privada

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Es protegeix el volum de l'edifici, la coberta, la façana, el porxo-rebedor de la planta baixa i les sanefes modernistes a l'interior de l'edifici. Es permeten ampliacions justificades per l'ús i noves edificacions a l'entorn de la mateixa parcel.la, sempre i quan no sobrepassi el nivell de la planta baixa de l'edifici protegit.

Proposta: A mantenir la protecció

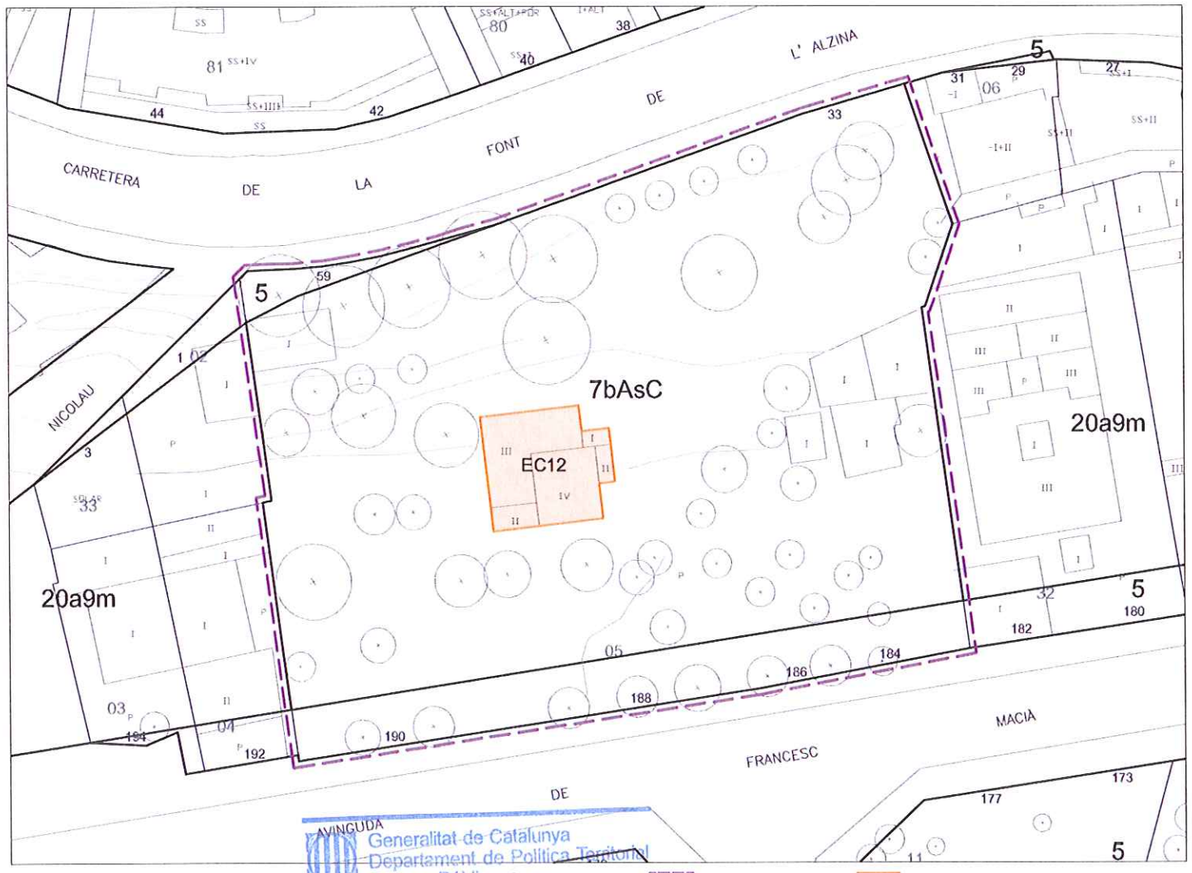

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona

Denominació: Can Roig i Torres
Localització: Carrer Dalt de la Ciutadella, 16-18

EC- 13

137

AJUNTAMENT DE SANTA COLOMA DE GRAMENET
SECRETARIA

Estat previ

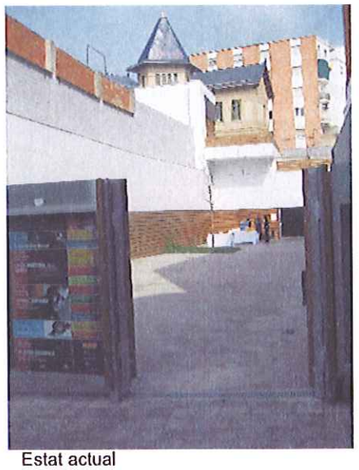

Estat actual

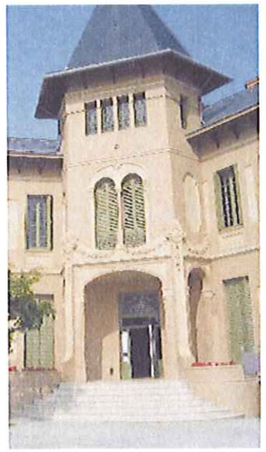

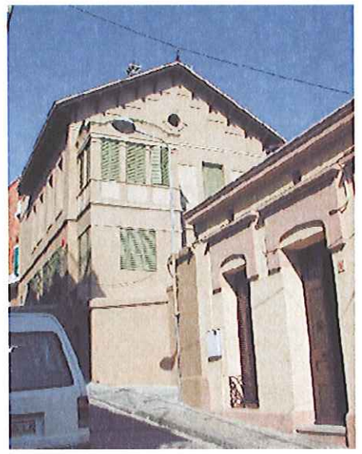

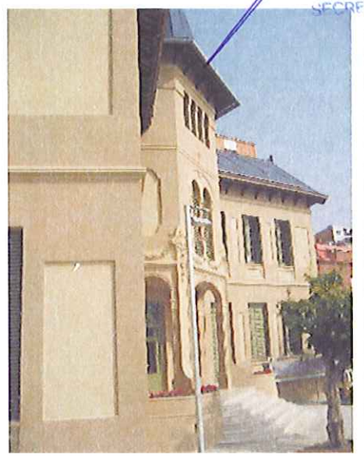

Cronologia: 1.910 - 1.913

Autor: Desconegut

Tipologia: Casal aïllat format per dues ales disposades en forma de V articulades per una torre central. que inclou l'escala.

Situació: Al primer eixample de la ciutat, a l'est del nucli original de Santa Coloma. Si bé el casal és aïllat, el seu entorn immediat està constituït per edificiacions més recents de grans dimensions, la qual cosa ha fet que la imatge de l'edifici tingui com a teló de fons una gran massa constructiva.

Context històric: El casal s'aixecà, a començament del segle XX, per tal d'esdevenir la residència del cònsul d'Urugual, Rafael Roig i Torres. Anys més tard, durant la Guerra Civil, va fer les funcions d'hospital, fins que, posteriorment i durant molt temps, va acollir la seu de l'Escola Municipal. Actualment, l'edifici alberga l'Escola Municipal de Música, formant amb el nou Auditori Municipal un conjunt cultural i arquitectònic al mateix recinte, que ha esdevingut imatge definidora i fita paisatgística per a la memòroa col.lectiva de la ciutat.

Façana: La façana del casal és d'un estil eclèctic, que barreja la concepció noucentista de l'arquitectura, basada en termes clàssics d'ordre, mesura, equilibri i harmonia, amb certs aspectes formals del modernisme, com ara la utilització d'elements decoratius. Cal destacar com a element singular que pren gran protagonisme, les fusteries i persianes de llibret, acabades en color verd.

Coberta: Tant la torre central, coronada per un pinacle, com la resta de l'edifici tenen una coberta de gran inclinació amb voladius, acabada amb teula ceràmica. Tant la coberta com els ràfecs estan suportats per una encavallada de fusta amb cabirons sortints vistos.

Interior: L'interior de l'habitatge presenta elements de llenguatge modernista com ara l'escala, els sostres de fusta amb treballs de guix i les fusteries.

Qualificació urbanística: 7aD

Referència cadastral: 4195536

Ús actual: Escola Municipal de Música

Propietat: Pública

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Es protegeixen el volum del cos principal; la formalització i acabats de les façanes; la coberta; i el vestíbul, l'escalinata i estructura funcional de l'interior de l'edifici.

Proposta: A mantenir la protecció

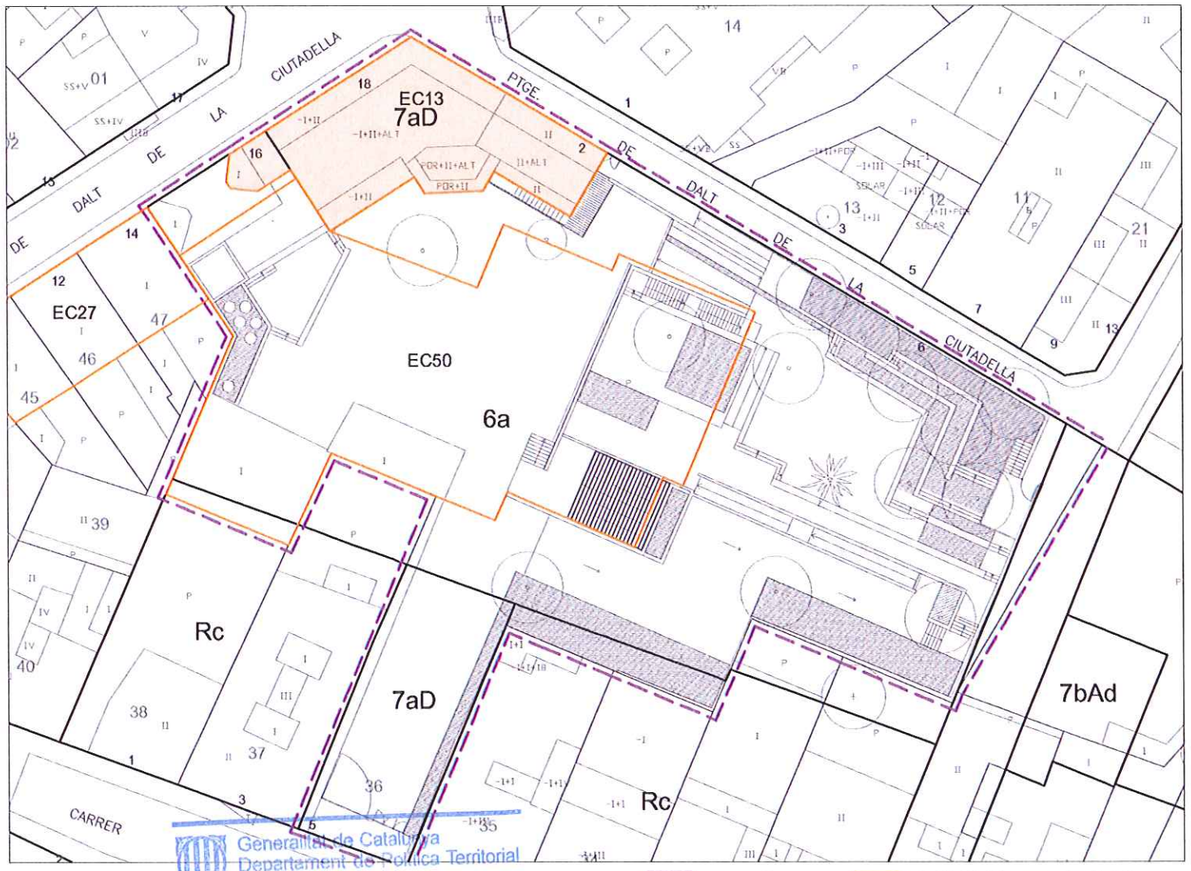

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona

Denominació: Farmacia Altés
Localització: Carrer del Pedró, 1 / Plaça de la Vila

EC- 14

138

AJUNTAMENT DE SANTA COLOMA DE GRAMENET
SECRETARIA

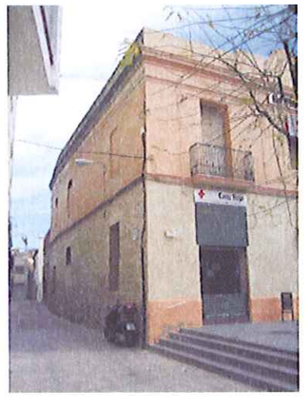

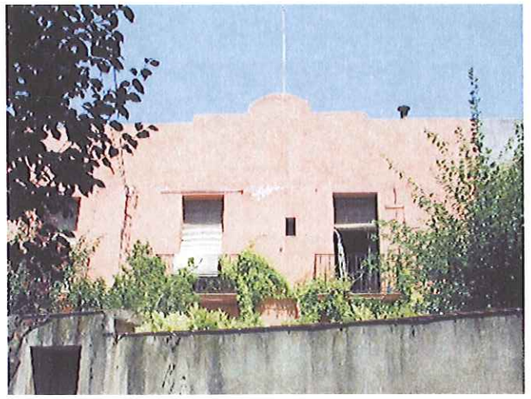

Cronologia: Finals segle XIX

Autor: Desconegut

Tipologia: Edifici originàriament d'habitatge unifamiliar concebut com a edificació aïllada de planta baixa i pis, amb petit jardí lateral.

Situació: Al centre del casc urbà, al bell mig de la ciutat. L'edifici participa de la fisonomia de la Plaça de la Vila, incorporant-se dins la trama del primer eixample, on el creixement densificatori de la ciutat no ha arribat amb la màxima intensitat, per la qual cosa el seu context no ha patit molts canvis.

Context històric: La construcció que destaca pel seu volum senzill. Així també, té un interès tradicional en la memòria col·lectiva i és imatge configuradora d'un espai urbà representatiu de la ciutat. El jardí, de caràcter intimista, dóna una imatge suggestiva a l'ambient del Carrer del Pedró.

Façana: La façana de composició equilibrada està rematada per un coronament continu sobre la cornisa. L'acabat, tant de la façana com del mur que tanca el jardí, és arrebossat, de color grogenc a planta baixa i rosat a la planta pis. Pel que fa al carreró de la Plaça, les finestres de la planta pis estan tapiades i el mur de la planta baixa és de maçoneria. Com a element a destacar, el ròtul ceràmic de la Farmàcia. D'altra banda, apareixen filats elèctrics que embruten la imatge de les diferents façanes.

Coberta: La coberta a dues vessants és de teula àrab i queda amagada darrere del coronament continu de la façana.

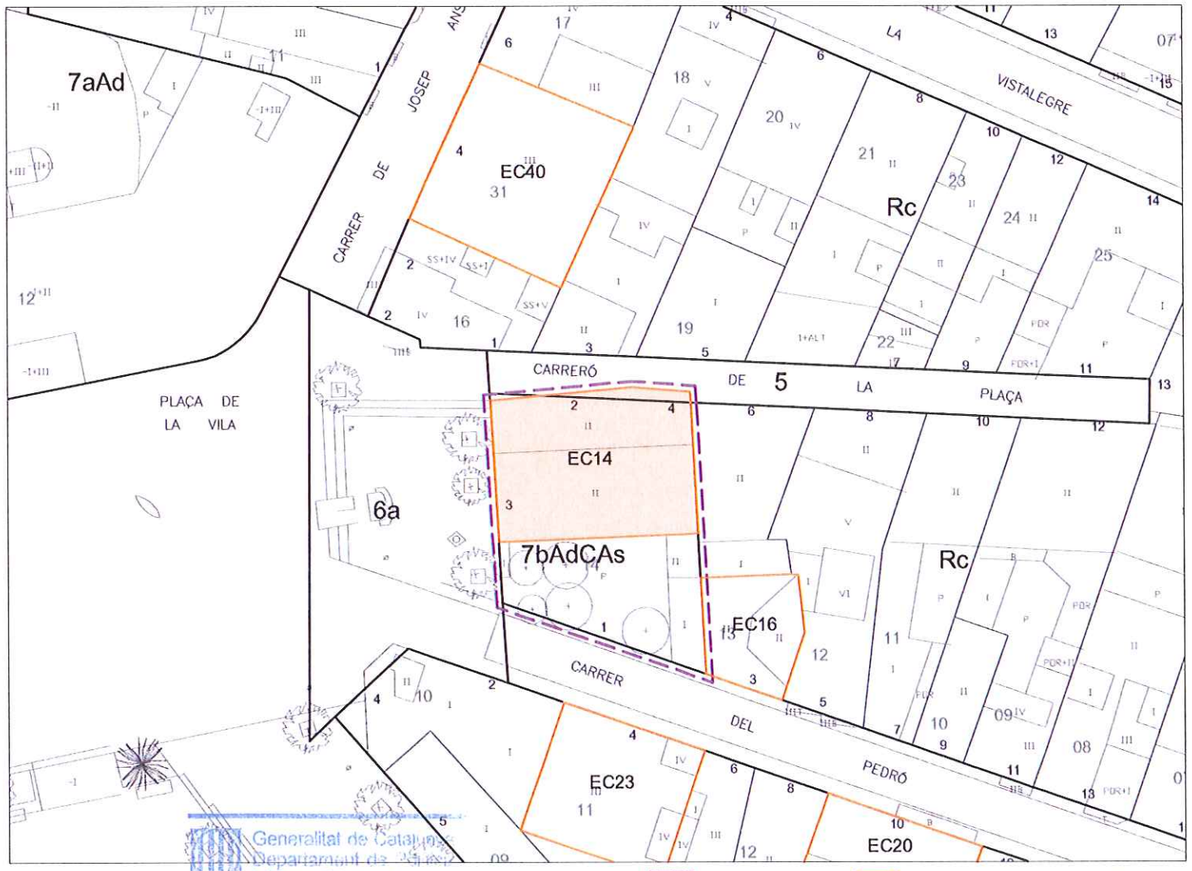

Qualificació urbanística: 7bAdCAs - 5

Referència cadastral: 4094214

Ús actual: Assistencial

Propietat: Privada

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Es protegeixen el volum principal, la coberta i les façanes.

Proposta: A mantenir la protecció

Generalitat de Catalunya
Departament de Medi Ambient i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial de Barcelona

Denominació: Can Muntlló
Localització: Carrer Major, 30-32 / Carrer Sant Carles, 2-4

EC- 15

139

AJUNTAMENT DE SANTA COLOMA DE GRAMENET
SECRETARIA

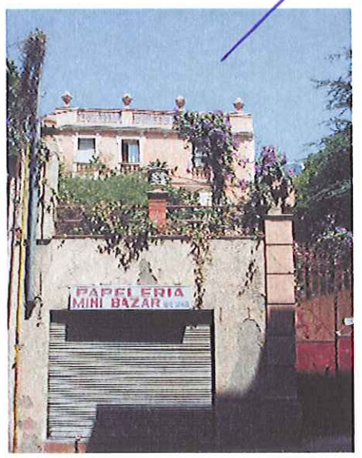

Cronologia: 1.910 - 1.920

Autor: Desconegut

Tipologia: Edifici d'habitatge unifamiliar aïllat de planta baixa i dos plantes pis, envoltat de jardí i porxo d'entrada.

Situació: Entre el nucli originari de la ciutat i el carrer Major, amb front a l'eix del carrer Sant Carles, al bell mig del centre de Santa Coloma.

Context històric: La situació i tipologia, és una de les poques cases aïllades de la zona, li confereix a l'edifici un caràcter especial dins l'entorn en el qual s'ubica. Can Muntlló va ser edificat a començaments del segle XX, en una parcel.la que anteriorment va ser ocupada per una finca de caire rural. Al llarg dels anys, la finca ha patit transfomacions i ha albergat diferents usos com ara la recent utilització com a residència geriàtrica. L'edifici és, en definitiva, una interessant mostra d'arquitectura eclèctica amb elements modernistes, entre els quals desstaquen l'ornamentació de les façanes, la tanca original amb portes de ferro forjat i l'espai enjardinat.

Façana: Les façanes de Can Muntlló són austeres, d'estil eclèctic amb reminiscències modernistes. les obertures són sobries i apareixen jerarquitzedes per tamany segos el nivell en el qual es disposen. Totes elles estan emmarcades per un estuc en relleu sobre l'estuc, que imita carreus de pedra. L'edifici està rematat al Nord i al Sud per una balaustrada entre 4 pilastres sobre les que es disposen 4 ornaments esfèrics. Tanmateix, la baloconera del primer pis de la façana sud, actua de porxo, la qual cosa ennobleix l'accès des del carrer Major.

Coberta: La coberta del volum principal de tres plantes és inclinada a dues vessants, amb el carener paral.lel al carrer Major i acabat de teula àrab. La resta de cobertes de l'edifici són terrasses transitables.

Qualificació urbanística: 7bA

Referència cadastral: 3795401

Ús actual: Residencial

Propietat: Privada

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Es protegeixen el volum del cos principal; la formalització i acabats de la façana; la mitgera amb el nº 34 del carrer Major, així com la tanca de la finca.

Proposta: A mantenir la protecció

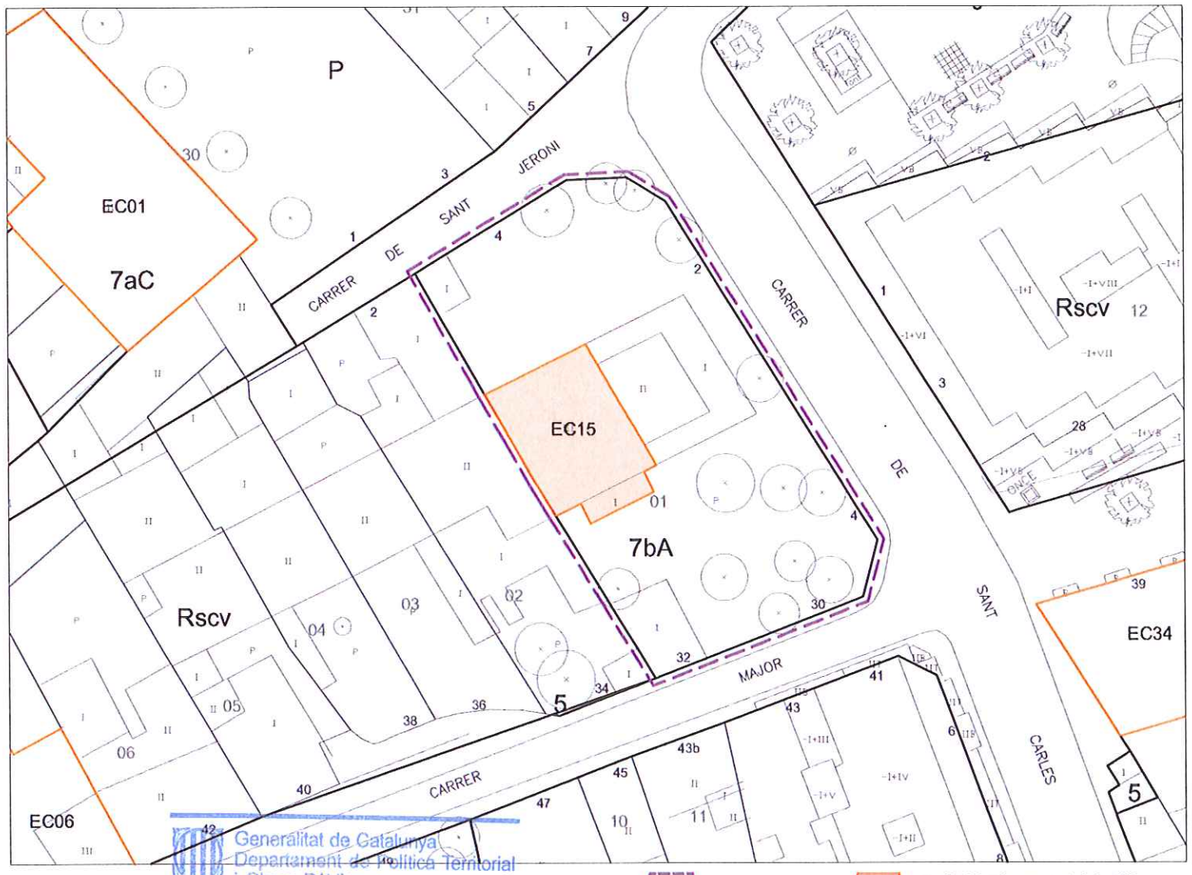

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona

Denominació: Can Saladrigas
Localització: Carrer del Pedró, 3 / Carreró de la Plaça, 6

EC- 16

140
AJUNTAMENT DE SANTA COLOMA DE GRAMENET
SECRETARIA

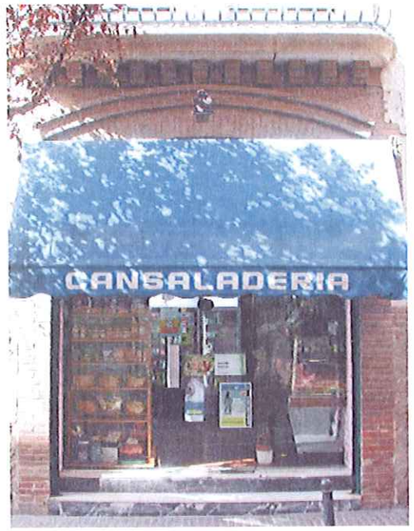

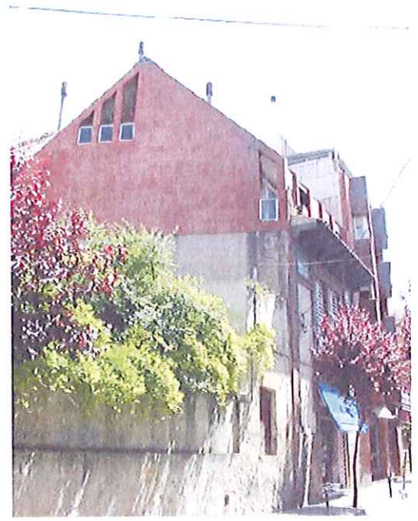

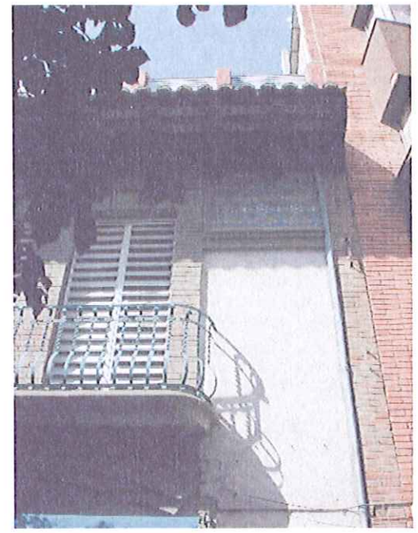

Cronologia: 1.910 - 1.920

Autor: Desconegut

Tipologia: Edifici d'habitatge unifamiliar entremitgeres, originàriament, de dos plantes i pati posterior. La finca ha patit una remunta d'una planta i golfes que malmet la seva imatge.

Situació: Al centre del casc urbà, als voltants de la Plaça de la Vila, conjuntament amb altres edificis de la mateixa època.

Context històric: Can Saladrigues forma part del primer nucli de cases de segona residència a Santa Coloma que es va constituir al sud-est del nucli primitiu de la ciutat entre finals del segle XIX i principis del XX. Tot i així, l'edifici presenta una solució de façana singular molt adequada a les reduïdes dimensions de la parcel.la en la qual es troba ubicat.

Façana: La façana principal presenta una formalització molt original, de llenguatge noucentista i certes reminiscències modernistes. La façana d'estuc disposa a la planta baixa d'un sòcol de mamposteria, a més d'impostes de totxo vist i aplacats de ceràmica a la part superior. De poques i senzilles obertures, hi detaquen el portal d'accés en arc rebaixat i el balcó lineal del primer pis amb balaustres de ferro al qual s'accedeix per dos portes rectangulars..

Coberta: La coberta no és l'original de l'edifici com a conseqüència de la remunta. No obstant, l'edifici conserva el potent ràfec de fusta sobre permòdols, també de fusta, amb acabat de ceràmica, el qual ens dóna testimoni de la imatge primitiva de la finca. La coberta actual, inclinada a dues algües, no merelx cap interès.

Qualificació urbanística: Rc

Ús actual: Residencial

Referència cadastral: 4094213

Propietat: Privada

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Es protegeixen el volum original del cos principal; la formalització i acabats de la façana del carrer Pedró; així com l'enrajolat de la porta de la botiga.

Proposta: A mantenir la protecció

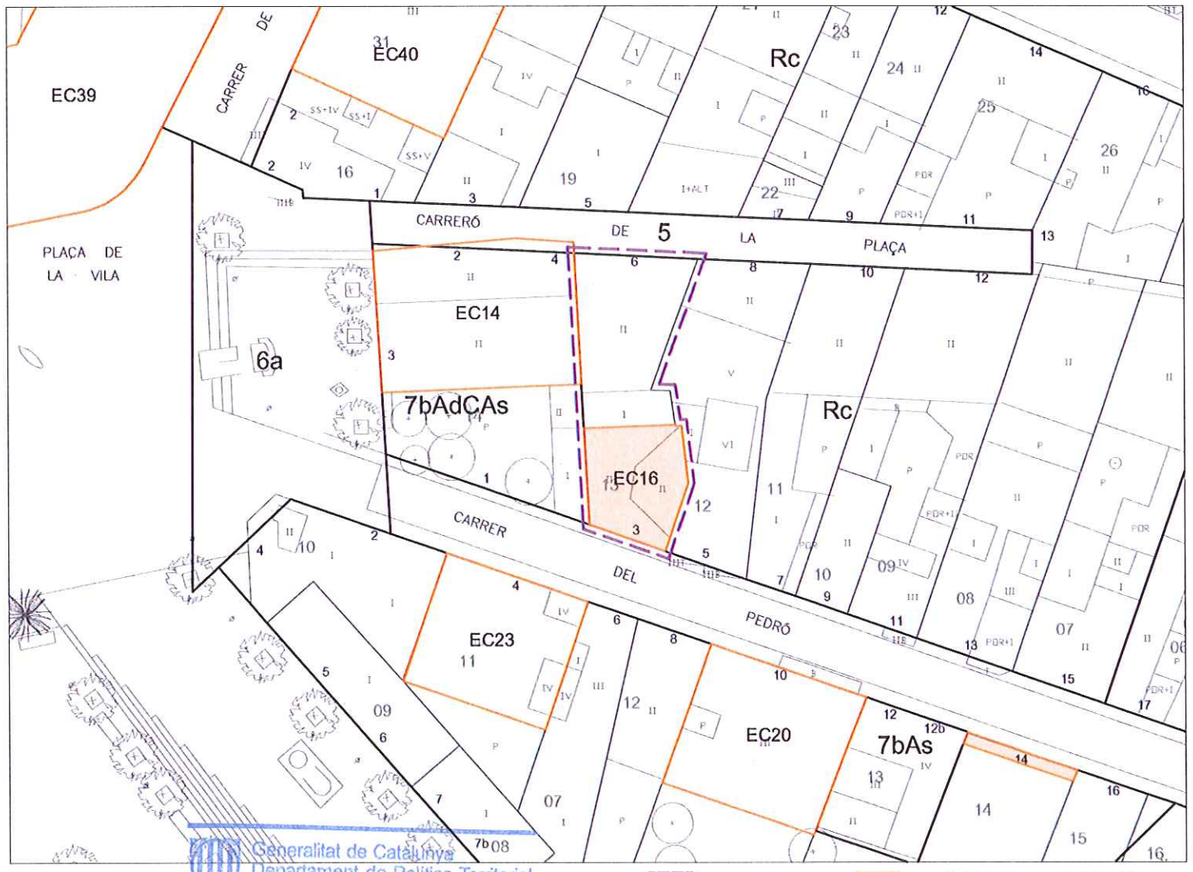

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona

Denominació: Vil.la Esperança
Localització: Carrer de la Plata, 55

141

EC- 17

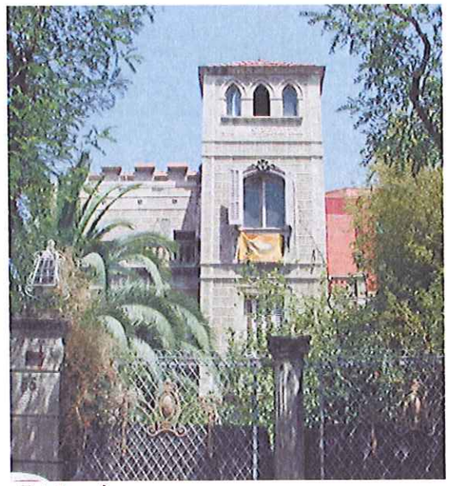

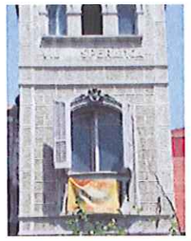

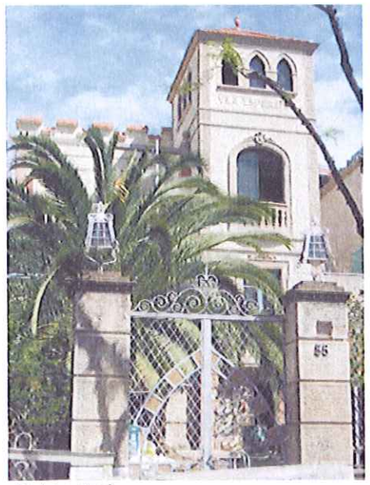

Estat previ

Estat actual

Cronologia: Origen: 1.910 - 1.920 / Rehabilitació: 2.008

Autor: Desconegut / Rehabilitació: J. Manel González Duran, arq. (2.008)

Tipologia: Habitatge unifamiliar de planta baixa, dues plantes pis i torre, amb jardí i tanca perimetral.

Situació: A la zona d'eixample de ciutat-jardí de Santa Coloma, la qual ha sofert una forta substitució edificatòria.

Context històric: Mostra de l'arquitectura noucentista amb reminiscències historicistes, és també força interessant l'espai enjardinat que l'envolta, un frondós jardí amb molta diversitat d'espècies d'un gran valor ecològic-paisatgístic. L'edifici era conegut popularment com a Torre de les Àligues, nom donat com a conseqüència de les àligues de pedra que antigament estaven disposades sobre les columnes de la tanca preimetral.

Façana: Les façanes presenten elements noucentistes típics de la ciutat als que s'afegeixen elements historicistes de reminiscència medieval com merlets al terrat o finestres en arc apuntat. Les parets estan arrebossades imitant carreus i les fusteries son les originals. Hi ha molta diversitat tipològica d'obertures, des de les finestres en arc apuntat a la torre fins les grans balconeres a la planta pis. Com a ornamentació destaquen les balaustrades de la coberta baixa que hi ha a la planta pis, les reixes que protegeixen les obertures i la tanca conformada per unes pilastres i reixes de ferro forjat que limiten la parcel.la. L'edifici consta de diversos cossos que s'adossen i retranquegen entre si formant un joc de volums a diferents alçades força interessant.

Coberta: L'heterogeneïtat de l'edifici també queda palesa a les cobertes, on es combinen terrats i cobertes inclinades de teula àrab a dues algües.

Qualificació urbanística: Ra

Ús actual: Residencial

Referència cadastral: 4497707

Propietat: Privada

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Es protegeixen el volum original del cos principal, la coberta, les façanes, així com la tanca perimetral.

Proposta: A mantenir la protecció

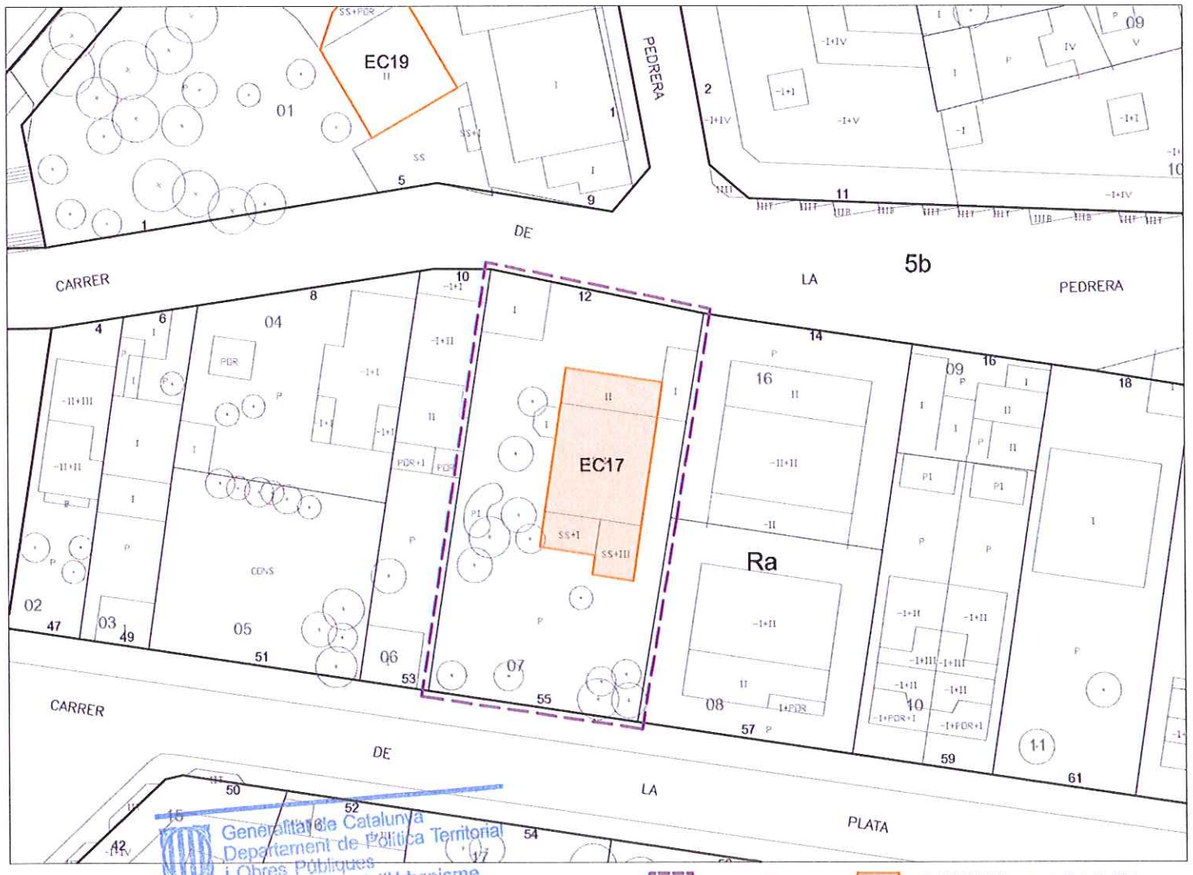

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona

SECRETARIA
SANTA COLOMA DE GRAMENET

Denominació: Casa
Localització: Passeig de Mossèn Jaume Gordi, 27

EC- 18

142

AJUNTAMENT DE SANTA COLOMA DE GRAMENET
SECRETARIA

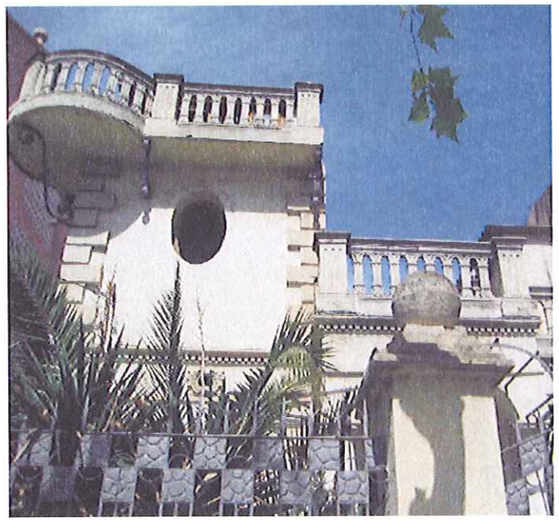

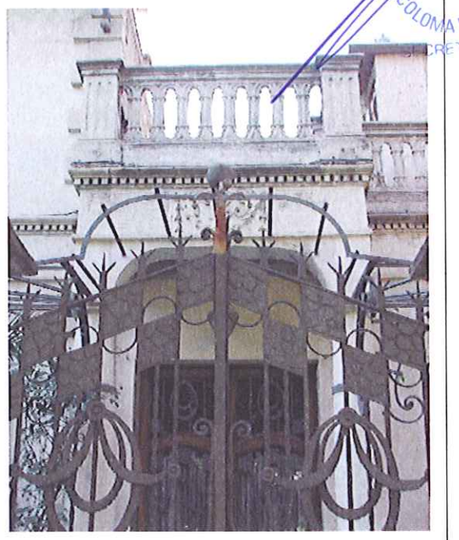

Cronologia: 1.924

Autor: Desconegut

Tipologia: Edifici unifamiliar de planta baixa amb torre en cantonada. La casa presenta tres façanes envoltades de jardí i una mitgera adossada a la casa veïna del nº 29.

Situació: A la zona d'eixample en ordenació de ciutat jardí situada al centre oest de Santa Coloma, donant front al passeig senyorial dels anys 20 de Mossèn Jaume Gordi.

Context històric: Aquesta petita casa és un dels edificis que van configurar el creixement en ordenació de ciutat jardí als voltants de l'Església Major a principis del segle XX. No obstant, aquesta casa d'estil eclèctic no segueix el patró general de les edificacions originals que conformen el passeig Mossèn Jaume Gordi, sinó que apareix com una edificació semiaïllada amb elements singulars com ara la torre rematada amb un balcó mirador.

Façana: Les façanes, d'estil eclèctic, són d'arrebossat pintat en blanc, el qual apareix a les cantonades imitant carreus. Les obertures són poc nombroses, destacant la porta d'accès a l'edifici emfatitzada per un porxo i les obertures ovalades de la torratxa. Una elegant balaustrada corona l'edifici, donant junt a la cornisa un caràcter unitari al conjunt habitatge-torre. Com a elements singulars remarcables, cal destacar el balcó-mirador que sobresurt en cantonada a la torre i que apareix rematat també per una balaustrada, i la tanca i portal de ferro exterior forjat, ambdós molt treballats.

Coberta: La coberta és plana, transitable i accessible des de la torre a tall de terrat.

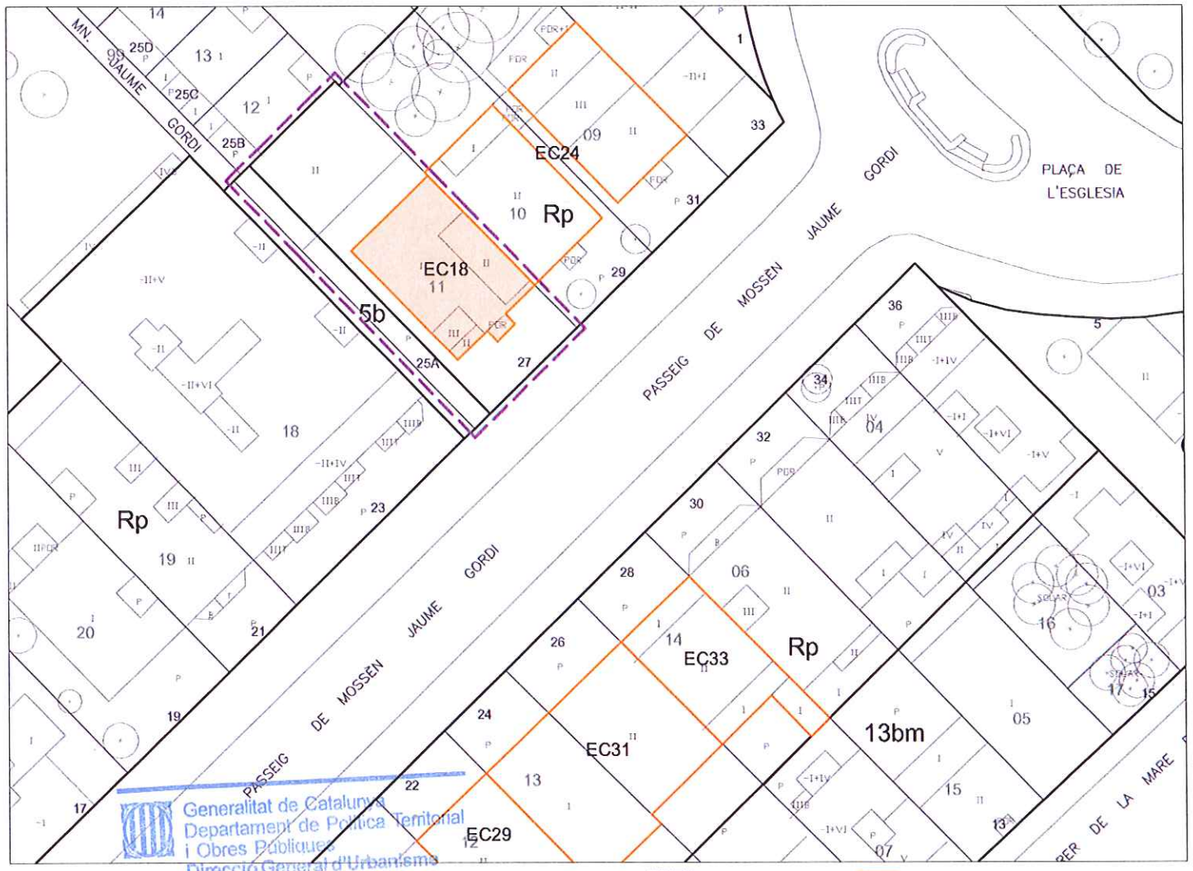

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona

Parcel.la Edifici / Element del Catàleg

Qualificació urbanística: Rp
Referència cadastral: 4195511
Ús actual: Residencial
Propietat: Privada

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Es protegeixen el volum original sense afegits; la formalització i acabats de les façanes principals, així com les tanques. S'admeten ampliacions en alçada fins a dues plantes.

Proposta: A mantenir la protecció

Denominació: Can Collblanch
Localització: Carrer dels Alps, 4-6 - Carrer de la Pedrera, 1-5

EC- 19

143

AJUNTAMENT DE SANTA COLOMA DE GRAMENET
SECRETARIA

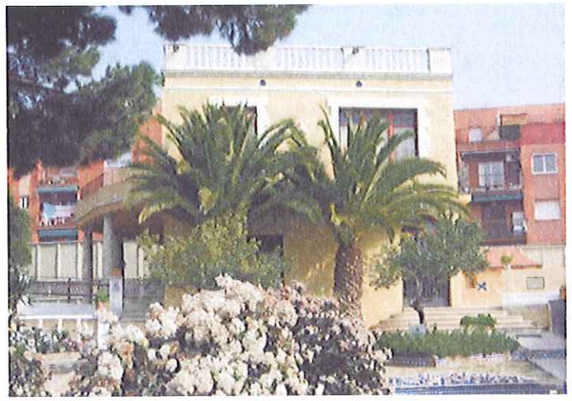

Cronologia: 1925

Autor: Josep Alemany i Juvé, arq.

Tipologia: Edifici singular d'habitatge unifamiliar que segueix la tipologia de torre residencial d'estiueig aïllada envoltada de jardí. L'edifici és bàsicament un volum prismàtic que consta de planta baixa i pis amb una gran terrassa a la façana principal.

Situació: Dins l'ordenació de ciutat-jardí situada a la zona est de Santa Coloma. L'edifici es troba en una de les parcel.les de majors dimensions de la zona, això fa que l'edificació quedi envoltada per un gran jardí catalogat pel seu valor paisatgístic en el Pla Especial de Protecció del Patrimoni aprovat l'any 1987.

Context històric: L'edifici, de caire modernista, destaca en el seu entorn degut a la seva col.locació dins de la parcel.la, no alineada a cap dels carrers sino colocada estratègicament al mig, la qual cosa li permet crear una gran zona enjardinada que li confereix un caràcter a l'edifici. L'entorn més inmediat està sent poc a poc modificat amb la incorporació d'altre tipus de tipologia que fan que es trenqui l'equilibri de ciutat-jardí.

Façana: Les façanes són d'estucat llis, destacant com a elements ornamentals la línia d'imposta de cada forjat, així com el coronament a tall de balustrada. Les obertures, de composició simètrica, segueixen un llenguatge formal de línies rectilínes, de les quals les de la planta pis presenten motllures que les enmarquen. Cal destacar la gran balconada que es troba a la façana principal, la qual reposa sobre tres pilars creant un porxo d'entrada al edifici.

Coberta: La coberta és plana transitable de tipus a la catalana, però no accessible desde l'interior de l'edifici.

Qualificació urbanística: 7aAsC

Referència cadastral: 4497501

Ús actual: Casal del barri

Propietat: Tresorería General de la Seguretat Social

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Edifici no protegit, inclòs al catàleg dins l'entorn de protecció del Jardí catalogat amb clau J7.

Proposta: A catalogar

Es proposa la incorporació al càtaleg de Can Collblanch atès el seu valor arquitectònic i tipològic com a torre noucentista residencial aïllada amb jardí, així com l'adequada imatge que conserva actualment.

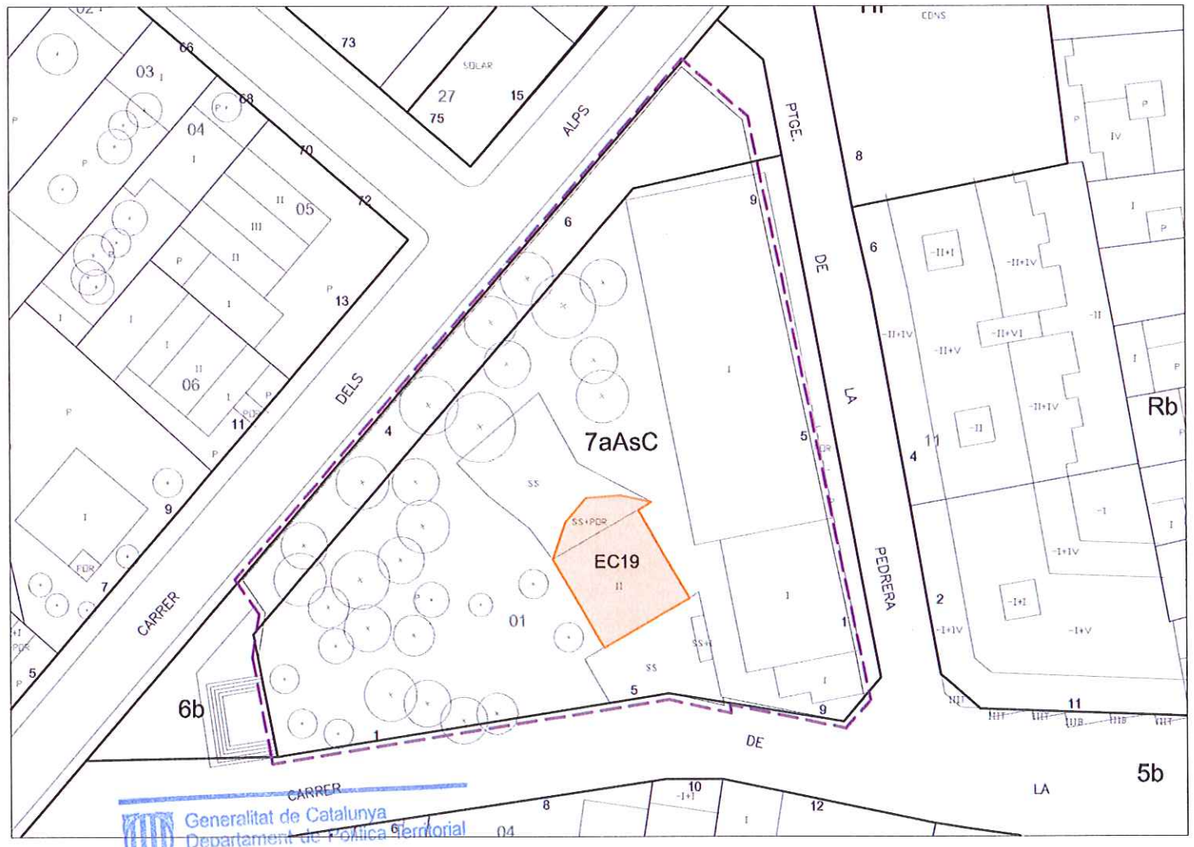

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona

Denominació: Can Altés
Localització: Carrer del Pedró, 10

144

EC- 20

AJUNTAMENT DE SANTA COLOMA DE GRAMENET
SECRETARIA

Cronologia: 1.920 - 1.930

Autor: Desconegut

Tipologia: Edifici d'habitatges unifamiliar entremitgeres de planta baixa i dues plantes pis amb jardí a l'interior de l'illa.

Situació: Al bell mig del centre urbà de la ciutat, a l'eixample sud-est del nucli primitiu de Santa Coloma

Context històric: Can Altés és un edifici d'aspecte senyorial que forma part del primer nucli de cases de segona residència construït a Santa Coloma als voltants de la Plaça de la Vila. La finca presenta façanes al carrer i al jardí de l'interior de l'illa, així com un volum de planta baixa i dos plantes pis, de les quals la segona ha estat reformada com denota la façana del jardí. El llenguatge arquitectònic de l'edifici és noucentista amb certes reminiscències historicistes.

Façana: La façana principal del carrer Pedró presenta una gran portalada dovellada en arc de mig punt i finestres aparellades també en arc de mig punt que rematen el conjunt sota el gran ràfec de la coberta. A la façana posterior hi destaquen dues galeries d'arcs rebaixats sobre columnes. Totes les obertures de l'edifici es presenten emmarcades sense una unitat compositiva especial, Les cornises, que apareixen entre plantes, intenten donar cohesió al conjunt, absorvint elements com les lloses dels balcons.

Coberta: La coberta és inclinada de teula àrab a dues vessants amb ràfec sobre permòdols de fusta a la façana nord del carrer Pedró. No obstant, a la façana sud, que dóna a l'interior de l'illa, apareix una terrassa transitable amb una balustrada de caire noucentista.

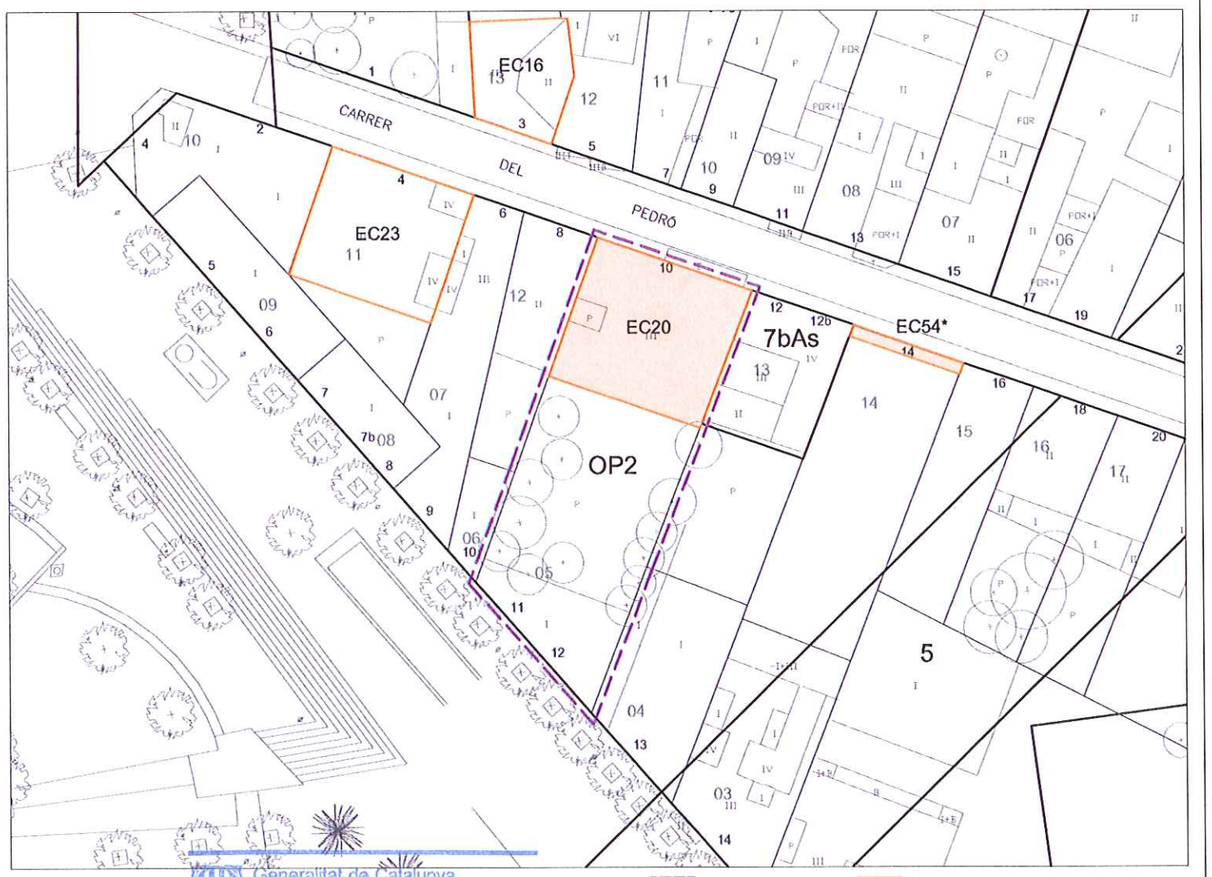

Qualificació urbanística: OP2

Referència cadastral: 4093405

Ús actual: Residencial

Propietat: Privada

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Es protegeixen el volum original; la formalització i acabats de la façana del carrer Pedró; la formalització i acabats originals de la façana posterior; així com la porta vidriera del vestíbul, el propi vestíbul i l'escala de l'interior de l'edifici.

Proposta: A mantenir la protecció

Parcel.la

Edifici / Element del Catàleg

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona

Denominació: Botiga i Cases
Localització: Carrer de Santa Coloma, 16-18

145

EC- 21

AJUNTAMENT DE SANTA COLOMA DE GRAMENET SECRETARIA

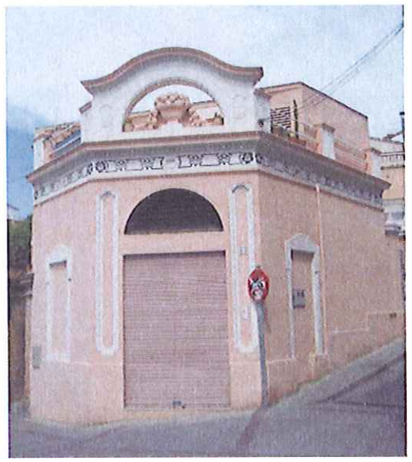

Cronologia: 1.920 - 1.930

Autor: Desconegut

Tipologia: Edificis bessons d'habitatges unifamiliars de planta baixa i planta pis que formen una unitat per composició i estil. A aquest conjunt se li afegeix una botiga amb jardí disposat en xamfrà.

Situació: Al centre històric de la ciutat, a l'est del nucli original de Santa Coloma.

Context històric: L'element més interessant del conjunt és la botiga en cantonada que connecta amb els habitatges. Cal destacar, els seus elements formals de caire noucentista i ornamentals de motius vegetals.

Façana: Les façanes dels habitatges presenten unitat de composició i estil amb acabat d'estuc llis, a l'igual que el cos annex que és realment el de major rellevància. De factura noucentista, la botiga consta de porta central al xamfrà enmarcada per dues finestres cegues. Corona el petit edifici una cornisa plenament clàssica i un frontó d'arc de mig punt amb cistella de fruïtes al centre, sota la qual apareix un fris esgraflat. Les façanes són d'estuc imitant pedra de fil.

Coberta: La coberta dels habitatges és inclinada a dues aigües amb acabat de teula àrab i carener formant la divisòria de les dues finques. Al cos annex, la coberta és plana i accessible des de la primera planta de l'habitatge situat a l'est.

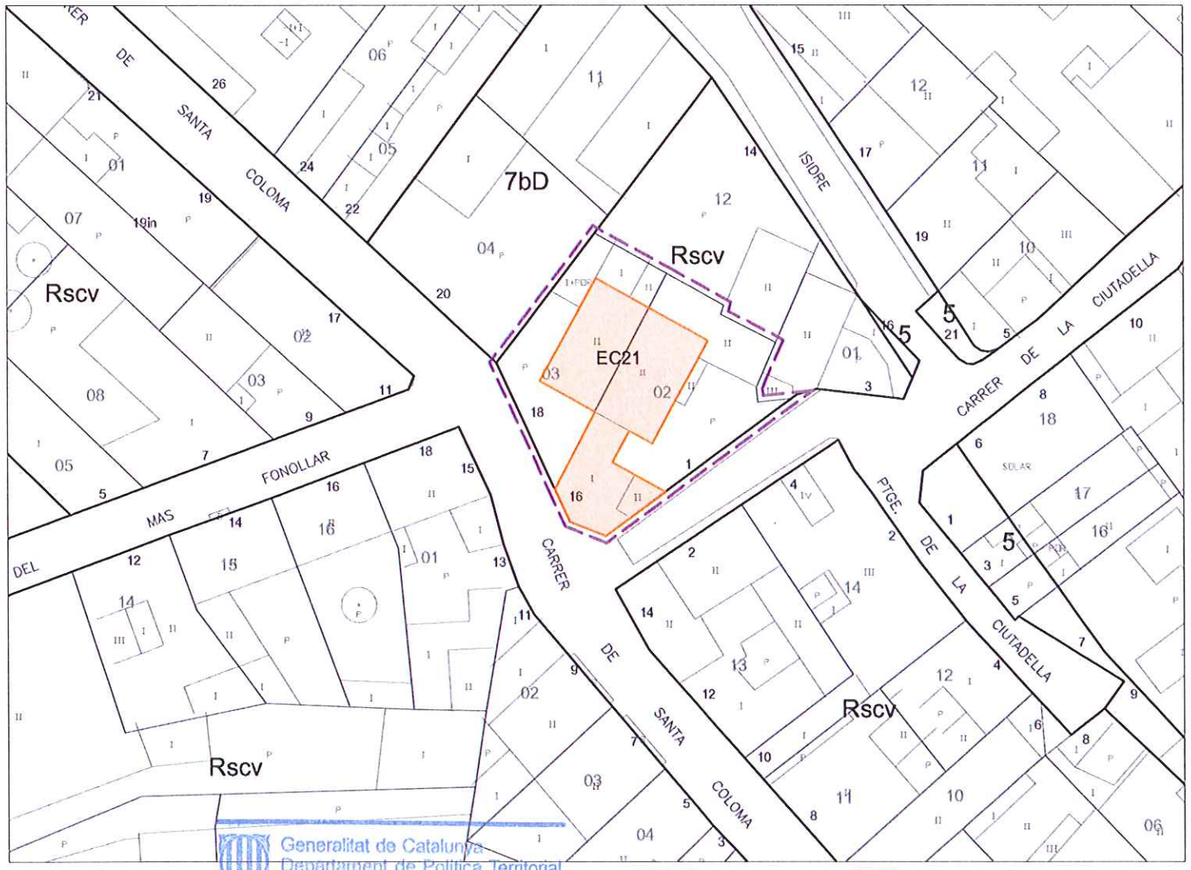

Qualificació urbanística: Rscv

Ús actual: Residencial

Referència cadastral: 3996302 - 03

Propietat: Privada

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Es protegeixen el volum de la botiga i el cos principal de les cases, la formalització general i acabats de les façanes; així com la formalització de la tanca.

Proposta: A mantenir la protecció

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona

Denominació: Casa
Localització: Carrer de Santa Eulàlia, 5 i 7

146

EC- 22

AJUNTAMENT DE SANTA COLOMA DE GRAMENET
SECRETARI

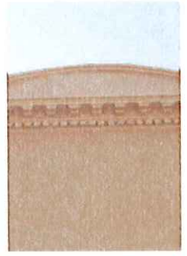
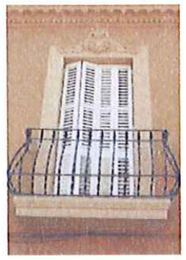

Cronologia: 1.920 - 1.930

Autor: Desconegut

Tipologia: Edifici, originàriament, d'habitatge unifamiliar entre mitgeres, de planta baixa i planta pis amb pati-jardí lateral.

Situació: A la zona de ciutat jardí del casc antic de la ciutat, a continuació del Passeig de Mossèn Jaume Gordi, donant front a un dels laterals de l'Església Major.

Context històric: Interessant mostra d'edifici de segona residència de principis de segle amb façana alineada a vial i jardí lateral. D'estil noucentista, l'arquitectura d'aquell moment era clara i plana, posant èmfasi en els espais exteriors, jardins i espais de separació entre els edificis.

Façana: La façana principal presenta una composició molt senzilla i simètrica. El seu acabat és arrebossat groguenc amb un canvi de pigment a l'emmarcament de les obertures. Destaquen dues grans balconeres que donen a carrer i l'obertura lateral al mig del tester que mira al jardí. Les baranes i reixes protectores de ferro forjat de les finestres de la planta baixa estan treballades amb gust i fan ressaltar la façana. Així també, destaquen a la façana lateral dos petits motius esculpits en relleu situats al dintell de les obertures en planta pis. Cal remarcar, també, les façanes testeres que presenten paraments decorats amb arcuacions i elements ceràmics. D'altra banda, el jardí queda separat respecte el carrer mitjançant una tanca d'obra i ferro.

Coberta: Coberta de teula àrab a dues vessants amb carener paral.lel a la façana principal, quedant oculta des del carrer Santa Eulàlia darrere el coronament de la façana.

Qualificació urbanística: Rb

Ús actual: Residencial

Referència cadastral: 4296407

Propietat: Privada

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Es protegeix el volum, la coberta i les façanes, així com la formalització de la tanca.

Proposta: A mantenir la protecció

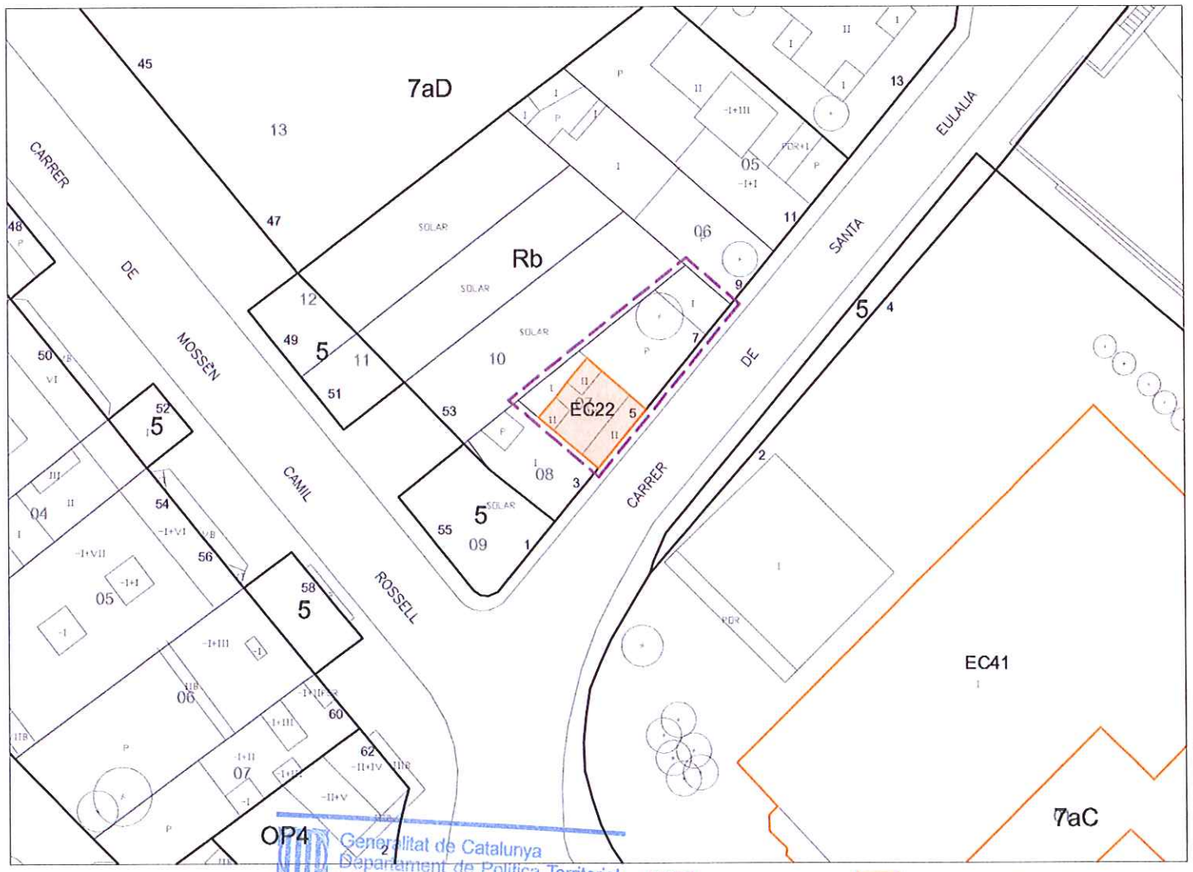

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona

Denominació: Can Valls
Localització: Carrer del Pedró, 4

147

EC- 23

AJUNTAMENT DE SANTA COLOMA DE GRAMENET
SECRETARIA

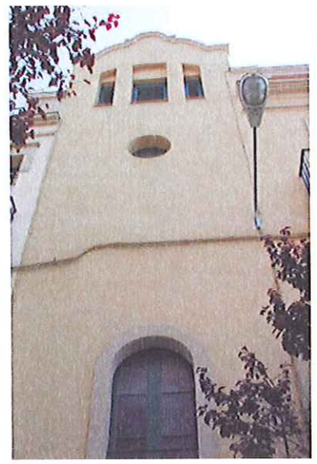

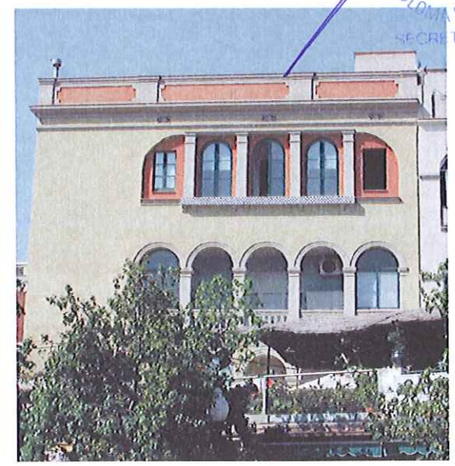

Cronologia: 1.920 - 1.930

Autor: Desconegut

Tipologia: Edifici d'habitatges, originalment unifamiliar, de planta baixa, dos plantes pis i torratxa, que disposa d'un cos afegit al nivell de la planta baixa.

Situació: Al centre urbà de la ciutat, donant front a la Plaça de la Vila.

Context històric: Can Valls forma part del nucli de cases de segona residència ubicat a l'entorn de la Plaça de la Vila, les quals van constituir el creixement en eixample del centre històric a començaments del segle XX. L'edifici, d'aspecte senyorial, es disposa en cantonada, amb la façana principal a nord, la façana d'interior d'illa perfectament assolellada i el cos afegit fent front a la plaça on s'emplaça l'ajuntament. Tot el conjunt, d'estil noucentista, fa ressaltar el mateix espai públic.

Façana: Les façanes són globalment d'un estil noucentista molt marcat amb acabat en estuc. La façana nord, presenta obertures rectangulars amb predomini de balconeres, una composició que queda trencada per les obertures situades en l'eix de la torratxa, les quals són més petites i de formes arrodonides. Entre aquestes es troba el portal d'accés rematat en arc de mig punt. A les façanes sud i est, les obertures són més generoses, acabades en arc de mig punt, entre les quals destaquen les galeries, també d'arcs, sobre pilastres. totes les obertures estan remarcades, tot i així, hi ha jerarquització, ja que una línia d'ombra accentua les més importants. Una cornisa remata tot el perímetre a tall de balustrada que només queda interrompuda pel contacte amb la torre.

Coberta: La coberta de l'edifici és plana i accessible des de la torre. Així mateix, la finca gaudeix d'una gran terrassa que es disposa sobre l'element de planta baixa amb front a la plaça.

Qualificació urbanística: OP2

Referència cadastral: 4093411

Ús actual: Residencial - Comercial

Propietat: Privada

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Es protegeixen el volum general; la formalització i acabats de la façana del carrer Pedró, així com la formalització de les façanes laterals i posteriors.

Proposta: A mantenir la protecció

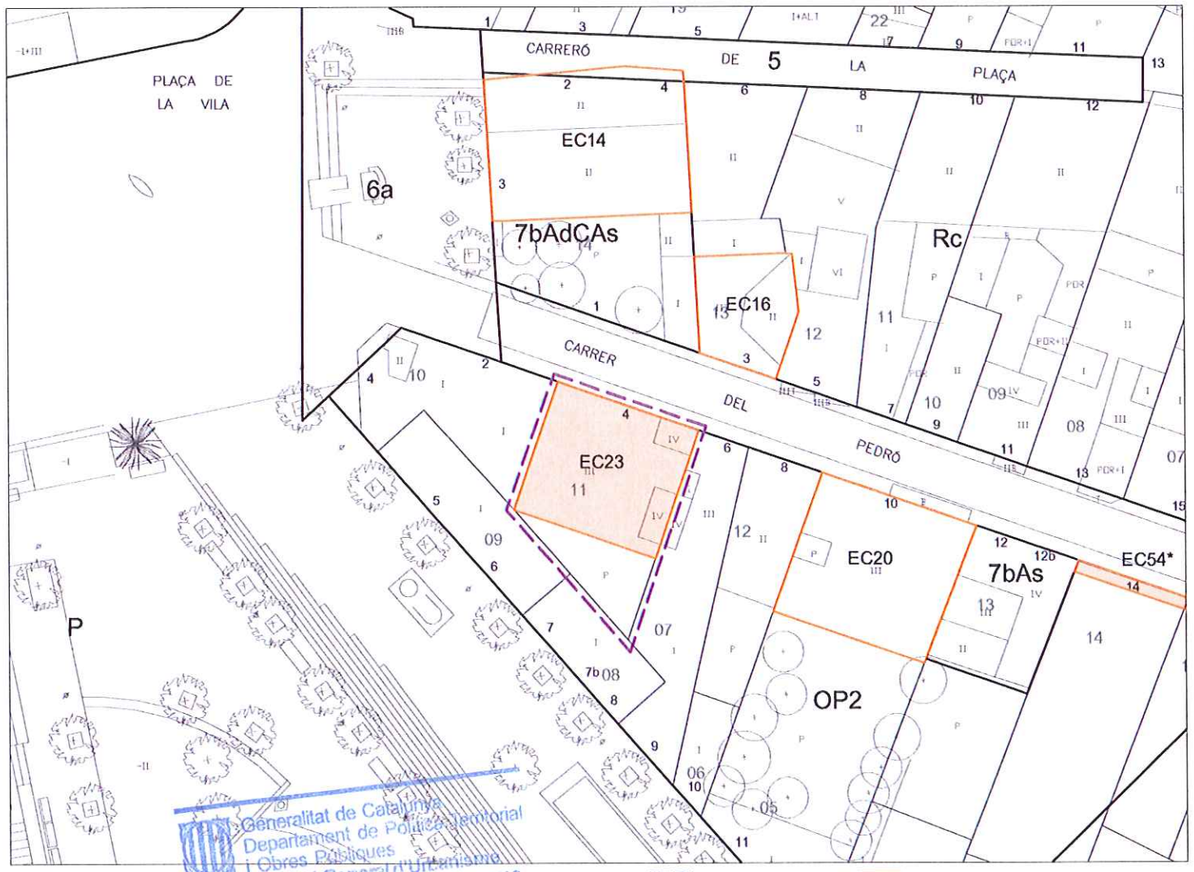

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona

Parcel.la Edifici / Element del Catàleg

Denominació: Cases
Localització: Passeig de Mossèn Jaume Gordi, 29 i 31

EC- 24

AJUNTAMENT DE SANTA COLOMA DE GRAMENET
SECRETARIA

Conjunt de cases

Casa 29

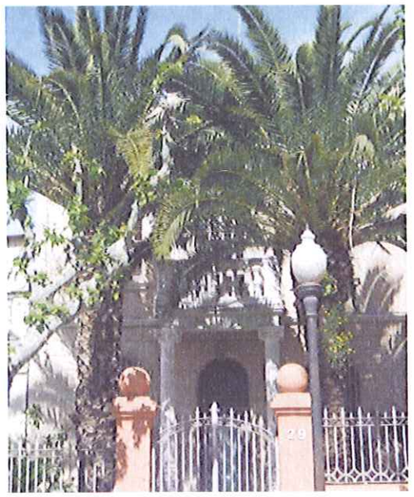

Casa 31

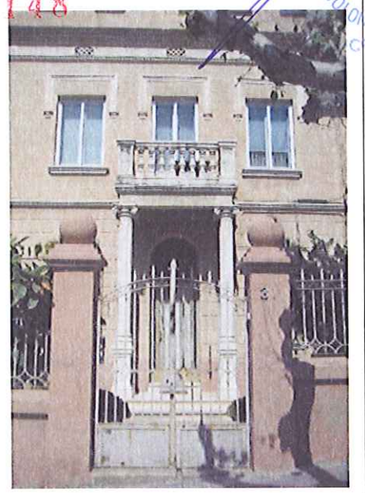

Cronologia: 1.933

Autor: Josep Alemany i Juvé, arq.

Tipologia: Edificis bessons d'habitatges unifamiliars de planta baixa i pis amb jardí d'accés i patí posterior. Ambdues finques estan separades per un passadís de 2 metres que s'inclou a la finca ubicada al nº 31 del passeig.

Situació: A prop de l'Església Major, a la zona alta del passeig Mossèn Jaume Gordi, ubicat al sud-est de la zona centre de Santa Coloma.

Context històric: Les cases són part de les edificacions que van constituir el primer creixement de ciutat jardí de la ciutat a principis del segle XX, als voltants de l'Església Major. D'estil eclèctic presenten a la façana principal elements ornamentals de cert interès arquitectònic per a la memòria de la ciutat.

Façana: Les façanes principals d'ambdues cases presenten una composició simètrica amb porxo central d'accés suportat per dues columnes sobre el qual apareix un balcó tancat per una balustrada de pedra artificial de motllo. Les obertures són sòbries i generoses, de forma rectangular en general excepte a la porta d'accés que és en arc de mig punt. Ambdues façanes estan acabades amb estuc imitant carreus i disposen d'elements ornamentals tals com impostes, cornisa amb motllures i esgraflats, així com guardapols a les obertures. Així també, les finques consten d'una tanca i portal de ferro de línies noucentistes que donen lloc a l'espai lliure privat que precedeix les cases.

Coberta: Ambdues cobertes són inclinades a dues algües amb acabat de teula àrab i carener paral.lel al carrer. No són apreciables des del passeig, ja que queden ocultes pel muret de remat de la façana.

Qualificació urbanística: Rp
Referència cadastral: 4195509 - 10
Ús actual: Residencial
Propietat: Privada

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Es protegeixen el volum original sense afegits, la formalització i acabats de les façanes principals, així com les tanques. S'admeten ampliacions en alçada fins a dues plantes.

Proposta: A mantenir la protecció

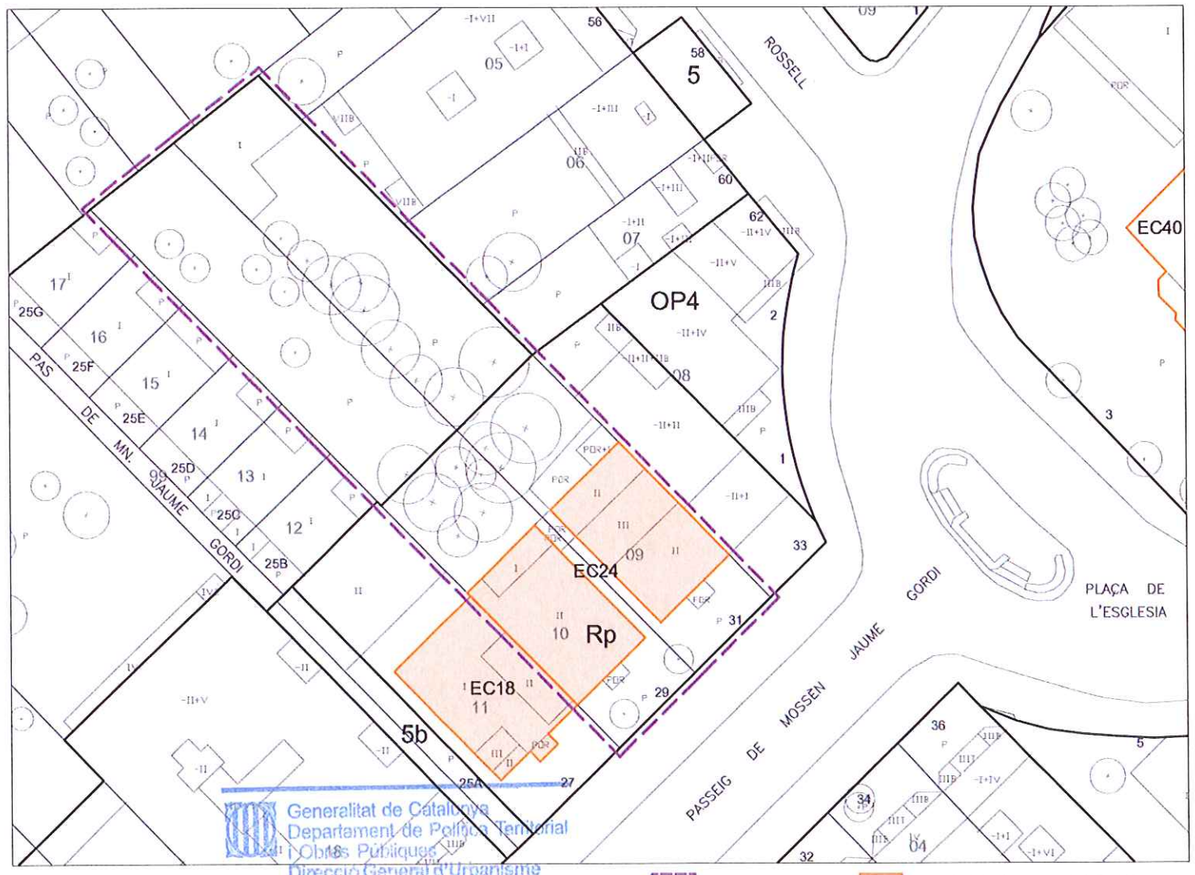

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona

Parcel.la
Edifici / Element del Catàleg

Denominació: Cases
Localització: Carrer de Sant Antoni, 2, 4, 6, 8, 8b, 10 i 12

EC- 25

AJUNTAMENT DE SANTA COLOMA DE GRAMENET
SECRETARIA

Cronologia: Finals segle XVIII - Principis segle XIX

Autor: Desconegut

Tipologia: Conjunt de cases rurals unifamiliars en rengle de dues plantes entre mitgeres i coberta inclinada.

Situació: En el barri de Safaretjos, l'excentricitat del qual el lliga més a la trama cívica de Sant Adrià que a l'ambient urbà de Santa Coloma.

Context històric: El conjunt de cases mantenen l'aspecte rural, patent en la conservació de la tipologia i parcel.lació original, que conferix a l'ambient una imatge interessant com a mostra de l'arquitectura tradicional de principis del segle XIX iniciada de forma paral.lela al desenvolupament del nucli urbà de la ciutat.

Façana: Les façanes de pedra amb obertures petites i verticals, poc nombroses. Les cases presenten acabats d'estuc de calç pintat amb els colors imitant els tradicionals. Anecdòticament, destaquen la font adossada a la façana del nº 8 bis dedicada a Sant Antoni.

Coberta: Les cobertes de les cases són inclinades a dues vessants de teula àrab tradicional amb el carener paral.lel al carrer.

Qualificació urbanística: EP

Ús actual: Residencial

Referència cadastral: 4375301 - 02 - 03 - 04 - 05 - 06 - 07

Propietat: Privada

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Es protegeix l'ordenació volumètrica general, la formalització de les façanes i les cobertes.

Proposta: A mantenir la protecció

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona

Denominació: Casa
Localització: Carrer de la Bonavista, 1-5 - Avinguda Sanatori, 7

150

EC- 26

AJUNTAMENT DE SANTA COLOMA DE GRAMENET
SECRETARIA

Cronologia: Finals del segle XIX

Autor: Desconegut

Tipologia: Habitatge unifamiliar entremitgeres de planta baixa i planta primera

Situació: En el barri de Safaretjos, un barri perifèric del Sud de Santa Coloma molt lligat a la trama cívica i urbana dels municipis de Badalona i Sant Adrià.

Context històric: La casa és l'edifici tester d'una filera de cases amb preexistencies rurals, d'origen paral.lel al nucli urbà de Santa Coloma de Gramenet. El carrer Bonavista conserva la parcel.lació i caràcter original resistint el generalitzat procés de substitució de l'edificació.

Façana: Les façanes principals són d'arrebossat llis amb finestres i balcons verticals disposats assimètricament. Cal destacar com a element d'interés arquitectònic la galeria de quatre arcs i balustrada de la façana principal. Pel que fa al coronament, l'edifici presenta una mena de frontons seriats amb motllures.

Coberta: La coberta és inclinada de teula a dues aigües, tot i que aparelx oculta pel coronament de la façana principal.

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona

Qualificació urbanística: EP

Ús actual: Residencial

Referència cadastral: 4476303

Propietat: Privada

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Es protegeixen el volum del cos principal, les obertures, la galeria, el balcó, cornisa i coronament de les façanes.

Proposta: A mantenir la protecció

Denominació: Cases annexes a Can Rolg i Torres
Localització: Carrer Dalt de la Ciutadella, 10, 12 i 14

151 **EC- 27**

AJUNTAMENT DE SANTA COLOMA DE GRAMENET
SECRETARIA

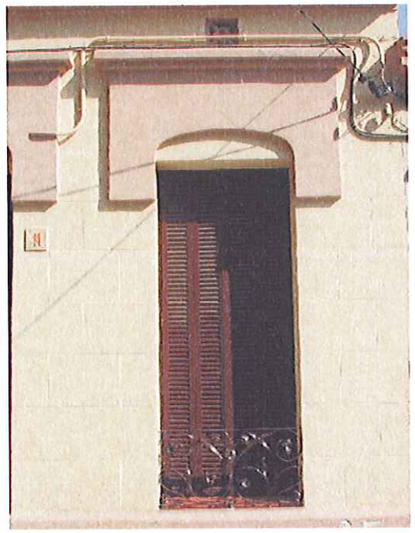

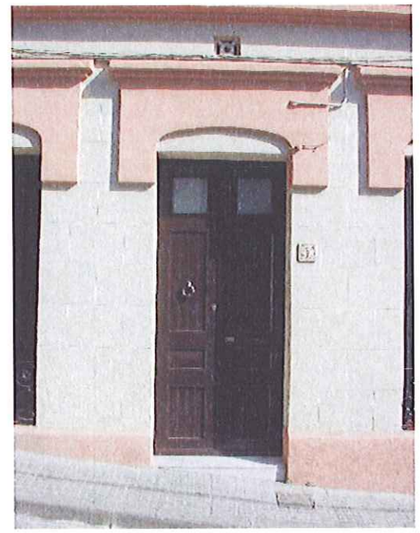

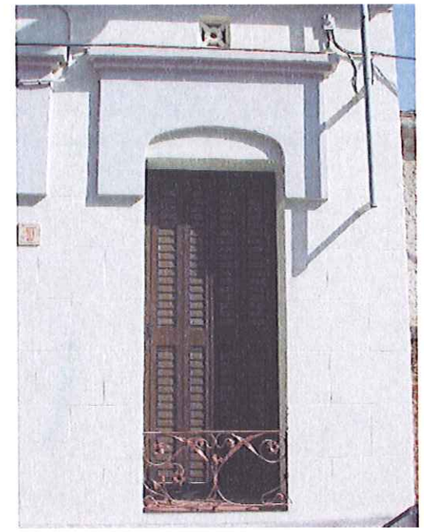

Cronologia: 1.911

Autor: Desconegut

Tipologia: Conjunt de tres edificis d'habitatges unifamiliars en rengle de planta baixa i pati posterior.

Situació: A la zona est del nucli històric de Santa Coloma, a l'entorn de l'Escola de Música i l'Auditori de Can Rolg i Torres.

Context històric: Les cases van ser construïdes com a complement de la, originàriament, residència del cònsul d'Urugual, Can Rolg i Torres, formant un interessant conjunt urbanísitic i arquitectònic, tant a nivell volumètric com estilístic. Les tres finques, que actuen de nexe d'unió entre l'Escola de Música i les edificacions tradicionals preexistents, presenten un mateix llenguatge d'estil eclèctic. L'entorn immediat està constituït per edificacions més recents de grans dimensions, la qual cosa ha fet que la imatge del conjunt de l'edifici es vegi desvirtuada.

Façana: Si considerem la façana com un únic element, aquesta apareix esglaonada a la línia del límit de cada parcel.la, compensant el desnivell de carrer Dalt de la Ciutadella que es marca mitjançant un recrescut al sòcol. Els tres edificis disposen pràcticament de la mateixa façana amb acabat d'estuc imitant carreus. Les obertures són sobries, generoses i de forma rectangular, seguint un ritme amb un portal d'accés i finestra-balconera a banda i banda. Com a elements ornamentals destacables hi apareixen la cornisa de coronament que culmina la façana i el remat de les llindes de les obertures, en general, així com la barana de ferro forjat de motius florals de les finestres.

Coberta: Tots tres edificis disposen d'una coberta única, inclinada a dues algües amb acabat de teula àrab i el carener paral.lel al carrer. No obstant, aquesta solució de coberta queda amagada rera el muret de coronament de la façana.

Qualificació urbanística: 12

Ús actual: Residencial

Referència cadastral: 4195545 - 46 - 47

Propietat: Privada

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Es protegeixen el volum dels cossos principals, així com la formalització i acabats de les façanes amb front al carrer.

Proposta: A mantenir la protecció

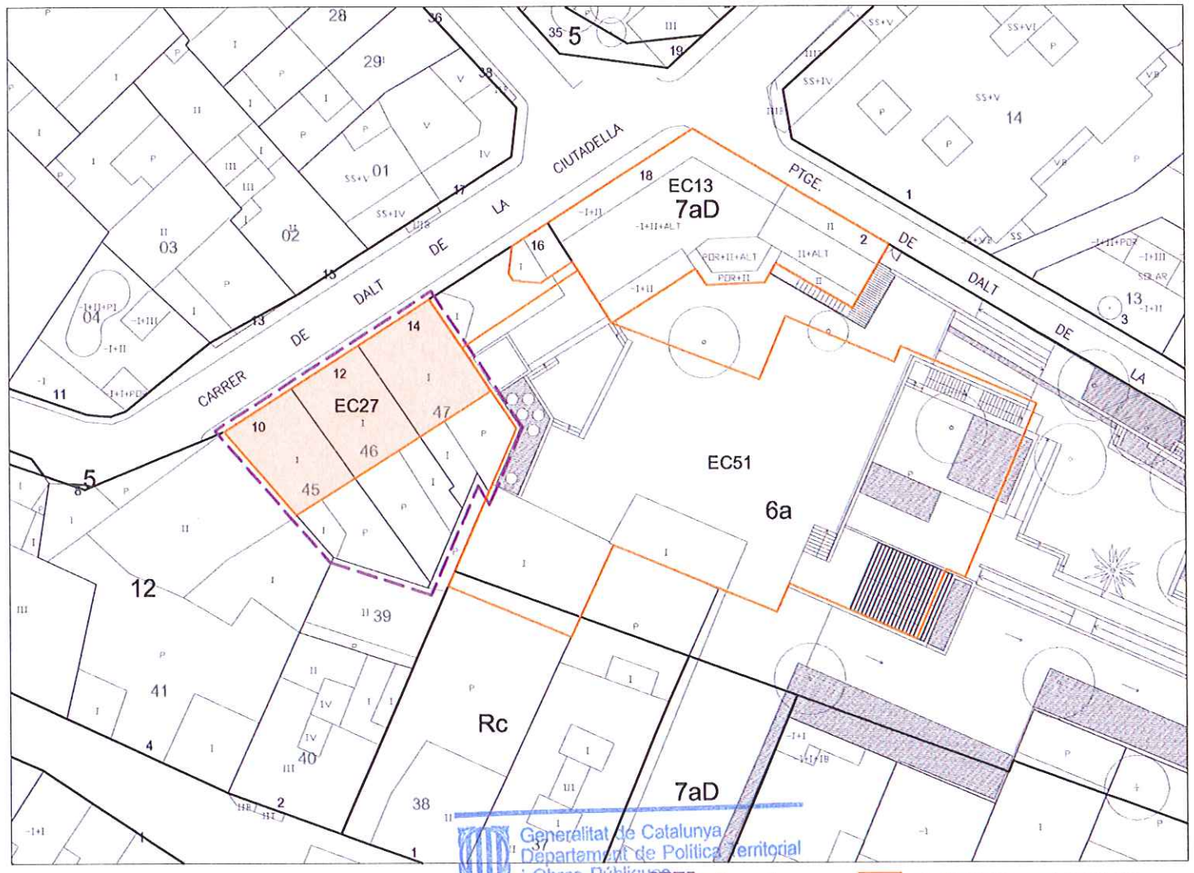

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona

Denominació: Casa
Localització: Carrer de Sant Joan, 8

152

EC- 28

AJUNTAMENT DE SANTA COLOMA DE GRAMENET SECRETARIA

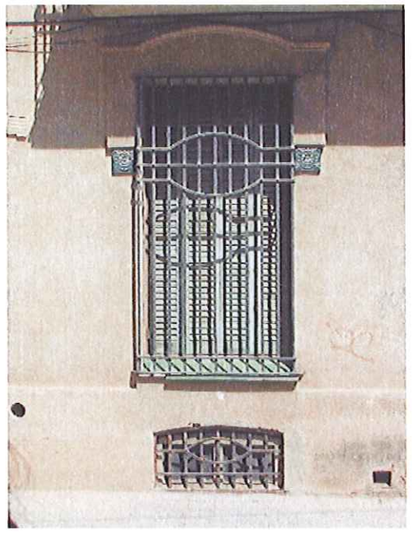

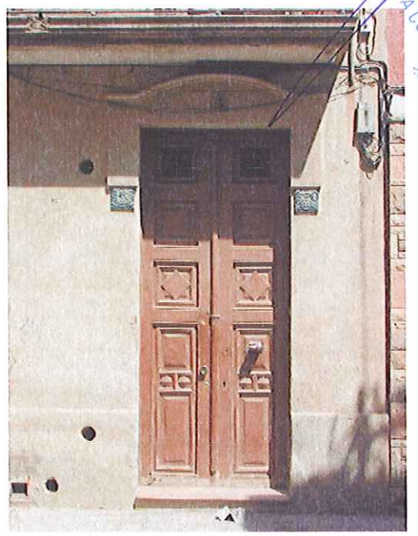

Cronologia: 1.910 - 1.920

Autor: Desconegut

Tipologia: Edifici d'habitatge unifamiliar entremitgeres de planta baixa i dos plantes pis amb semisoterrani i patí posterior.

Situació: L'edifici s'ubica al barri de Safaretjos, a l'extrem sud de la ciutat, colindant amb els municipis de Badalona i Sant Adrià.

Context històric: L'edifici presenta una solució d'habitatge unifamiliar característic de principis del segle XX, tal com reflexa la façana principal. És un dels edificis que van constituir el primer eixample del nucli de finques d'ambient ruralitzat que es va desenvolupar paral.lement al centre històric de Santa Coloma als segles XVIII i XIX. Com a element a destacar del carrer en el qual s'ubica, hi trobem un plafó ceràmic amb la imatge de Sant Joan Baptista a la façana veïna del carrer Sant Joan nº 10.

Façana: La façana, d'estil noucentista, presenta una composició clàssica i pràcticament simètrica amb dos eixos verticals. A la planta pis hi ha dos grans portes balconeres que donen accés a un balcó corregut, mentre que al segon pis hi apareixen dobles finestres amb arc de punt rodó. El llenguatge ornamental és senzill, destacant el guardapols sobre les balconeres, les reixes de protecció i de les baranes dels balcons de ferro forjat, la cornisa i els permòdols del ràfec. També hi destaca el recurs compositiu que apareix a la cornisa i es repeteix a les obertures de les plantes baixa i primera, a base d'elements de ceràmica verda que precedeixen a la cornisa o als marcs de les obertures.

Coberta: La coberta de l'edifici és inclinada a dues algües amb acabat de teula àrab i el carener paral·lel a la façana, de la qual sobresurt un elegant ràfec recolzat sobre permòdols de fusta.

Qualificació urbanística: EP

Ús actual: Residencial

Referència cadastral: 4375617

Propietat: Privada

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Es protegeixen la forma i material de la coberta, així com la formalització i acabats de la façana a carrer.

Proposta: A mantenir la protecció

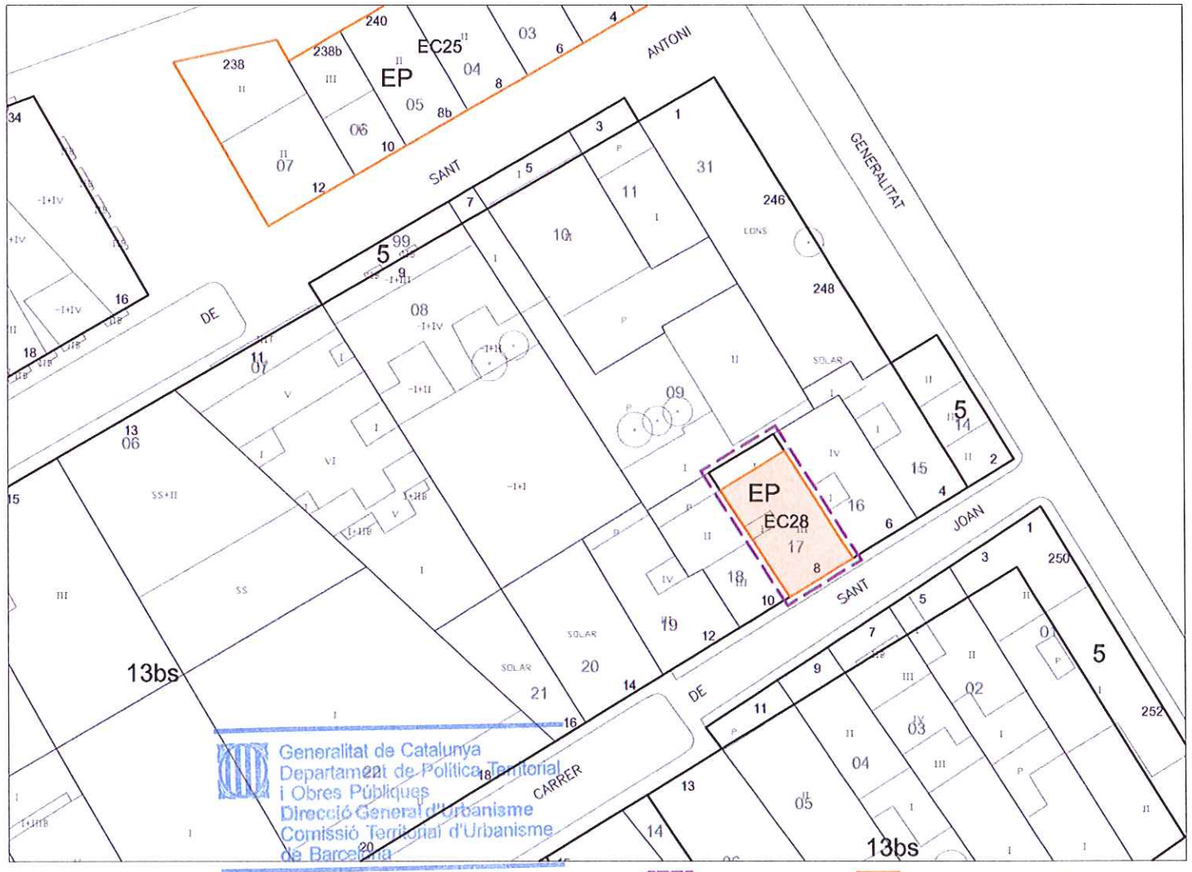

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona

Denominació: Casa
Localització: Passeig de Mossèn Jaume Gordi, 22

153

EC- 29

AJUNTAMENT DE SANTA COLOMA DE GRAMENET
SECRETARIA

Cronologia: 1923

Autor: Josep Alemany i Juvé, arq.

Tipologia: Edifici d'habitatge unifamiliar de planta baixa i pis amb jardí d'accés i patí posterior, que forma part d'un conjunt de cases en rengle.

Situació: En el centre oest de la ciutat, en una zona d'eixample i tipologia de ciutat jardí, que configura el paisatge del Passeig Mossèn Jaume Gordi.

Context històric: Aquest edifici forma part del conjunt de cases que configura el paisatge urbà de l'emblemàtic passeig noucentista de Mossèn Jaume Gordi, d'estructura i tipologia bastant fidel a la seva configuració originària. Aquest vial, que durant molt de temps va ser l'únic passeig de Santa Coloma, constitueix l'eix vertebrador del creixement en ciutat jardí de Santa Coloma a la zona de l'Església Major.

Façana: La façana principal és estucada d'un color pàlid, presenta una simetria perfecta pel que fa als elements del primer pis, mentre que en planta baixa, els tipus d'obertura que hi apareixen no segueixen un ordre clar, possiblement perque hagin estat reformats respecte els originals. Les tres obertures de la primera planta es presenten en formes verticalment allargades rematades amb motllures per la part superior i donant accés a un balcó continu que unifica la composició. Cal destacar la cornisa, la qual, també és mostra amb una simetria clara respecte l'eix vertical, tot i que no ressalten grans motllures i esgrafiats, és una mostra de coronament de façana per tal de dissimular la coberta a dues aigües.

Coberta: La coberta és inclinada a dues aigües i carener paral.lel a la façana, quedant amagada pel coronament de la façana, a tall d'ampit opac de formes corbes.

Qualificació urbanística: Rp **Ús actual:** Residencial

Referència cadastral: 4295912 **Propietat:** Privada

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Edifici no inclòs al catàleg.

Proposta: **A catalogar**
Es proposa la incorporació al catàleg de l'edifici atès el seu valor formal i compositiu dins el paisatge urbà del passeig Mossèn Jaume Gordi de cases unifamiliars en rengle amb patí al davant i tanca.

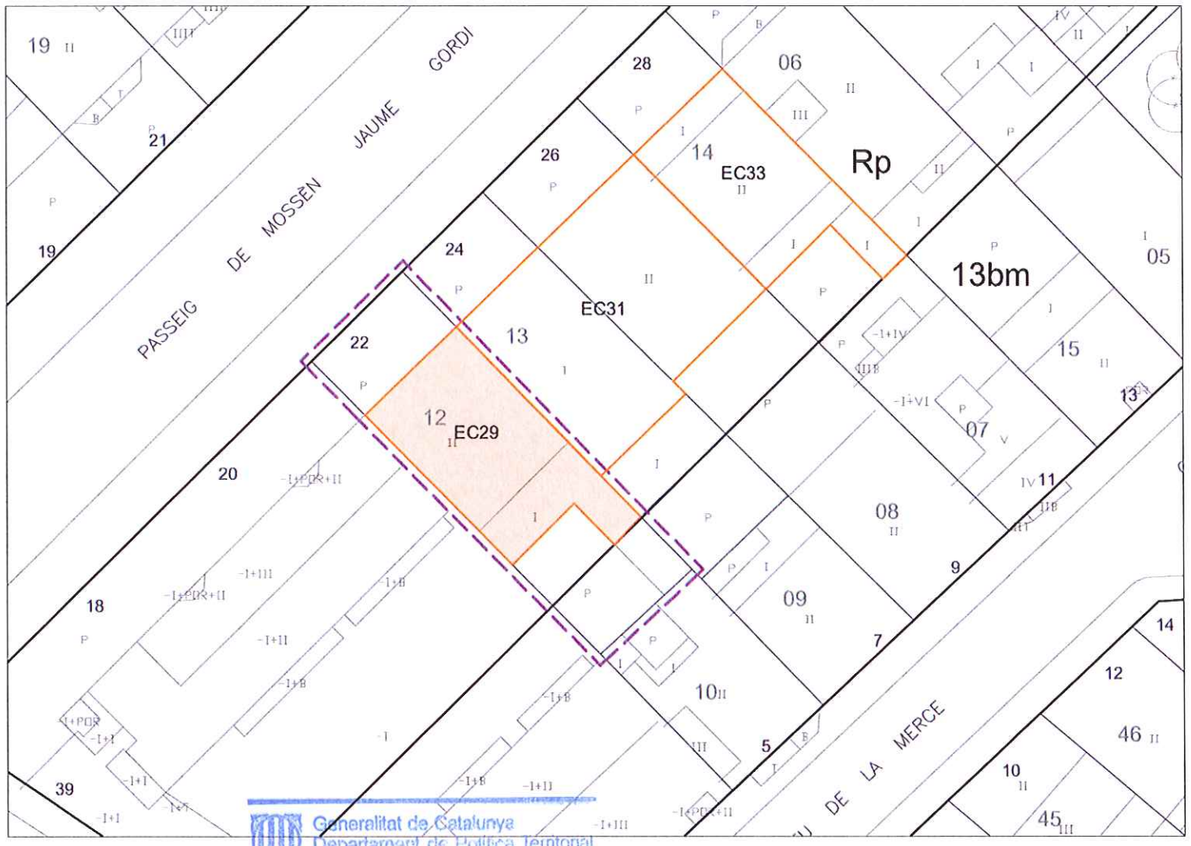

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona

Parcel.la Edifici / Element Catalogat

Denominació: Cases I Patl
Localització: Carrer Rafael de Casanova, 45, 47 i 49 - Carrer de la Mare de Déu de la Mercè, 4

EC- 30

154
AJUNTAMENT DE SANTA COLOMA DE GRAMENET
SECRETARIA

Estat previ

Estat actual

Cronologia: Origen: 1.924 - 1.929 / Ampliació: 2.006

Autor: Josep Alemany i Juvé, arq. (cases 47 i 49) i Lluís Colomer i Balot, arq. (cases 4 i 6) / Ampliació: J. Ustrell i Sort, arq. (2.006)

Tipologia: Conjunt de cases entre mitgeres fent xamfrà, format per edificacions en planta baixa i patl al darrera ubicades en parcel·les de petites dimensions.

Situació: En el primer exemple de la ciutat, tradicionalment format per edificacions entre mitgeres d'una o dues plantes. Aquesta zona ha patit un procés important de substitució de l'edificació de baixa densitat per edificis plurifamiliars com a conseqüència del fenomen constructiu dels últims anys.

Façanes: Les façanes són d'estuc imitant falsos carreus de pedra combinat amb arrebossat. Totes elles presenten els típics elements ornamentals, de caire noucentista, és a dir, esgrafiats, impostes ceràmiques, frontons, balustrades, estucs amb imitació de carreus de pedra o obra vista. Les obertures, rectangulars i generoses, estan disposades per parelles a cada parcel.la a banda i banda del portal d'accés a les finques. Totes elles estan protegides per reixes de ferro forjat.

Coberta: Les cobertes originals són planes, molt probablement, a la catalana.

Interior: L'interior de les cases ha estat objecte de moltes transformacions al llarg del temps per la qual cosa no té cap interès històric-arquitectònic.

Qualificació urbanística: 13bm

Ús actual: Residencial

Referència cadastral: 4394239 - 40 - 41 - 42

Propietat: Privada

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Es protegeixen el volum principal dels edificis i la formalització de les façanes. Tanmateix, el Pla permet l'alteració del volum que ordeni possibles ampliacions en planta i alçària prèvia aprovació d'un Estudi de Detall.

Proposta: **A concretar la protecció**
Es proposa la concreció de la protecció del conjunt de cases, mantenint la formalització de les façanes de la planta baixa preexistents, d'acord amb l'Estudi que recull el projecte d'ampliació de les cases elaborat l'any 2.004, el qual confirma que els únics elements arquitectònics de valor responen a les façanes exteriors.

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona

Denominació: Cases
Localització: Passeig de Mossèn Jaume Gordi, 24 i 26

155

EC- 31

AJUNTAMENT DE SANTA COLOMA DE GRAMENET
SECRETARIA

Casa 24

Casa 26

Cronologia: 1.929

Autor: Lluís Colomer i i Balot, arq.

Tipologia: Edificis d'habitatges unifamiliars en rengle de planta baixa i composició simètrica, amb la façana principal enretirada respecte a l'alineació de carrer i patí posterior.

Situació: Al sud-est del nucli històric de Santa Coloma, a la mateixa zona de la ciutat on s'ubica l'Església Major.

Context històric: Aquestes cases donen front al passeig Mossèn Jaume Gordi, únic vial d'aquest tipus existent a Santa Coloma fins fa poc, al voltant del qual es va desenvolupar el primer creixement de ciutat jardí de la ciutat a principis del segle XX. Les cases, com la majòria d'edificacons veïnes que es conserven d'aquella època, són d'estil modernista del qual destaquen els elements ornamentals de la façana a carrer, així com la tanca de pedra i el portal de ferro.

Façana: Les façanes són simètriques i presenten un acabat en arrebossat. A la façana principal apareix la porta centrada i dues finestres rectangulars a banda i banda, sobre els brancals i llindes de les quals apareixen esgrafiats. El coronament dels edificis presenten formes sinusoïdals pròples del modernisme, com també ho són la tanca amb pilars coronats per pinacles i el portal de ferro.

Coberta: Les cobertes dels edificis són inclinades amb carener paral.lel a la façana i acabat de teula àrab.Des de l'exterior, no s'observa la solució de la coberta ja que apareix amagada rere el coronament de la façana.

Qualificació urbanística: Rp
Ús actual: Residencial
Referència cadastral: 4295908 - 13
Propietat: Privada

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Es protegeixen el volum original sense afegits; la formalització i acabats de les façanes principals, així com les tanques de les finques.

Proposta: A mantenir la protecció

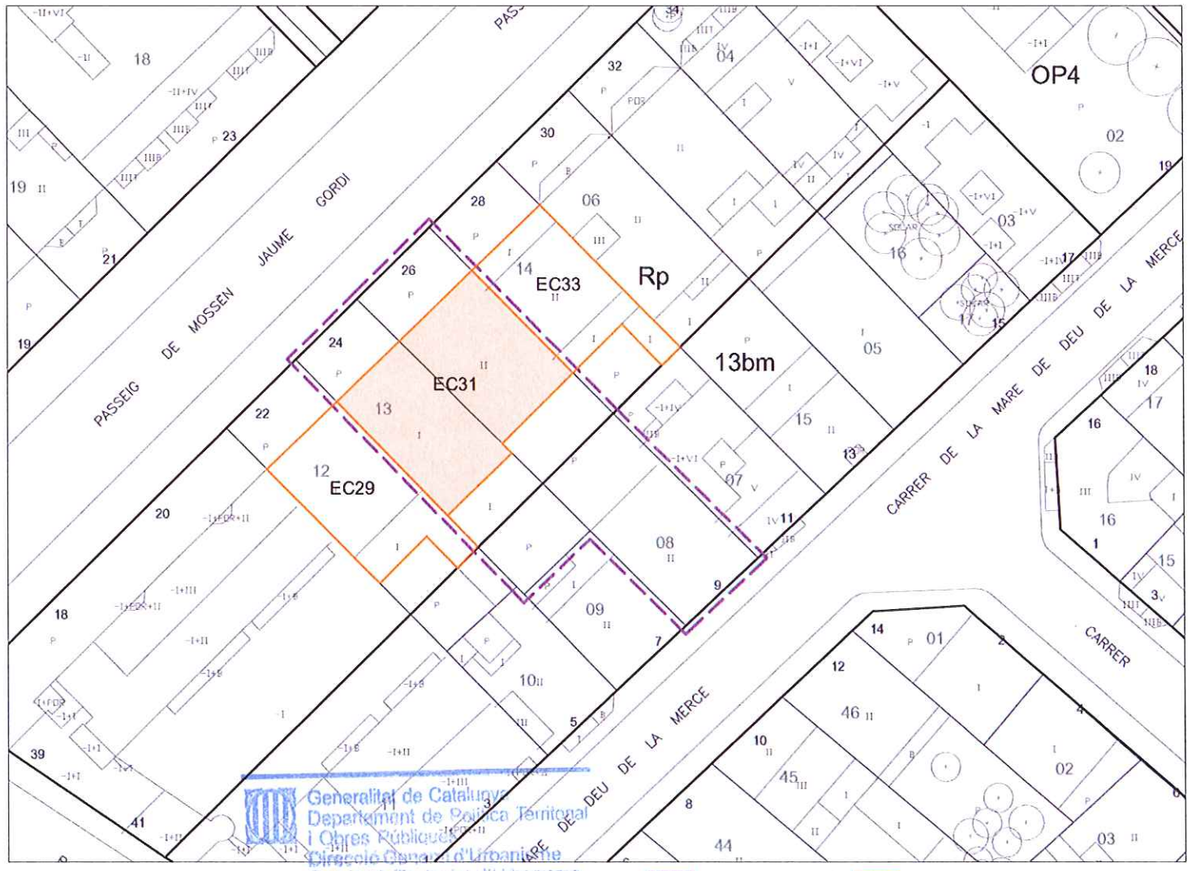

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona

Denominació: Cases
Localització: Passeig de Mossèn Jaume Gordi, 12, 14 i 16 / Carrer de Rafael Casanova, 32, 34, 36 i 38

EC- 32

156

AJUNTAMENT DE SANTA COLOMA DE GRAMENET SECRETARIA

Cases 38 i 36

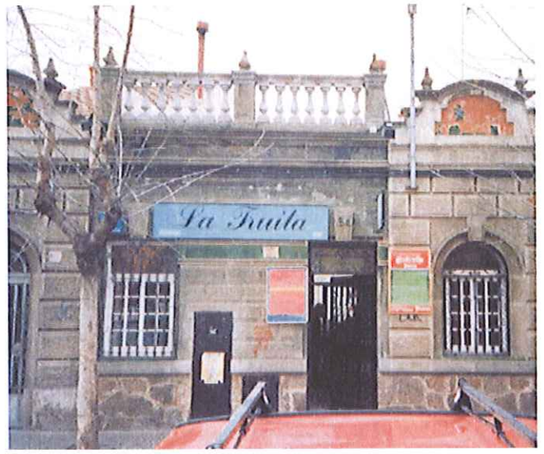

Casa 34

Casa 16-32

Cases 14 i 12

Cronologia: Origen: 1.920 - 1.930 / Reforma de la casa del pg. M.J.Gordi nº 14: 1.997.

Autor: Desconegut / Reforma de la casa nº 14: Josep M. Doce Llagostera, arq. (1.997)

Tipologia: Conjunt de cases unifamiliars en rengle de planta baixa i pati posterior, que es disposen fent un xamfrà arrodonit.

Situació: Al sud-est de la zona centre de la ciutat, en un entorn proper a l'Església Major.

Context històric: Aquest conjunt de cases forma part de l'eixample de la ciutat en ordenació de ciutat jardí, que als anys 20 es va desenvolupar al voltant del passeig senyorial de Mossèn Jaume Gordi, el qual emmarca l'Església Major i ens ofereix fita en el paisatge urbà de Santa Coloma per a la memòria col.lectiva de la població. Les cases d'estil noucentista, presenten una imatge unitària amb elements ornamentals i constructius senzills però de resultats suggerents.

Façana: Les façanes a carrer són d'estil noucentista i factura unitària, tot i que cada casa presenta elements distintius. Hi ha un estricte ritme en façana que alterna trams de murs amb acabat de pedra rematats amb un frontó arrodonit que contenen els accessos i les obertures en cantonades, amb trams més senzills, amb sòcol també de pedra, on es disposen la resta d'obertures. Les obertures dels primers trams són en arc de mig punt amb la clau ressaltant al centre, mentre que les obertures dels trams més senzills són rectangulars i estan disposades sobre la línia de sòcol.

Coberta: Totes les cases disposen de cobertes inclinades a dues aigües amb carener paral.lel al carrer i acabat de teula àrab. La casa nº 14 presenta dos elements d'entrada de llum de nord. Tanmateix, a les cobertes apareixen elements ornamentals tals com petits pinacles o elements funcionals tals com les xemeneles de ventilació de les cuines.

Qualificació urbanística: OP3 - 13bm
Ús actual: Residencial
Referència cadastral: 4194618 - 19 - 20 - 21 - 22 - 23
Propietat: Privada

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Es protegeixen el volum dels cossos principals, la formalització i acabats de les façanes, així com la forma i material de les cobertes.

Proposta: A mantenir la protecció

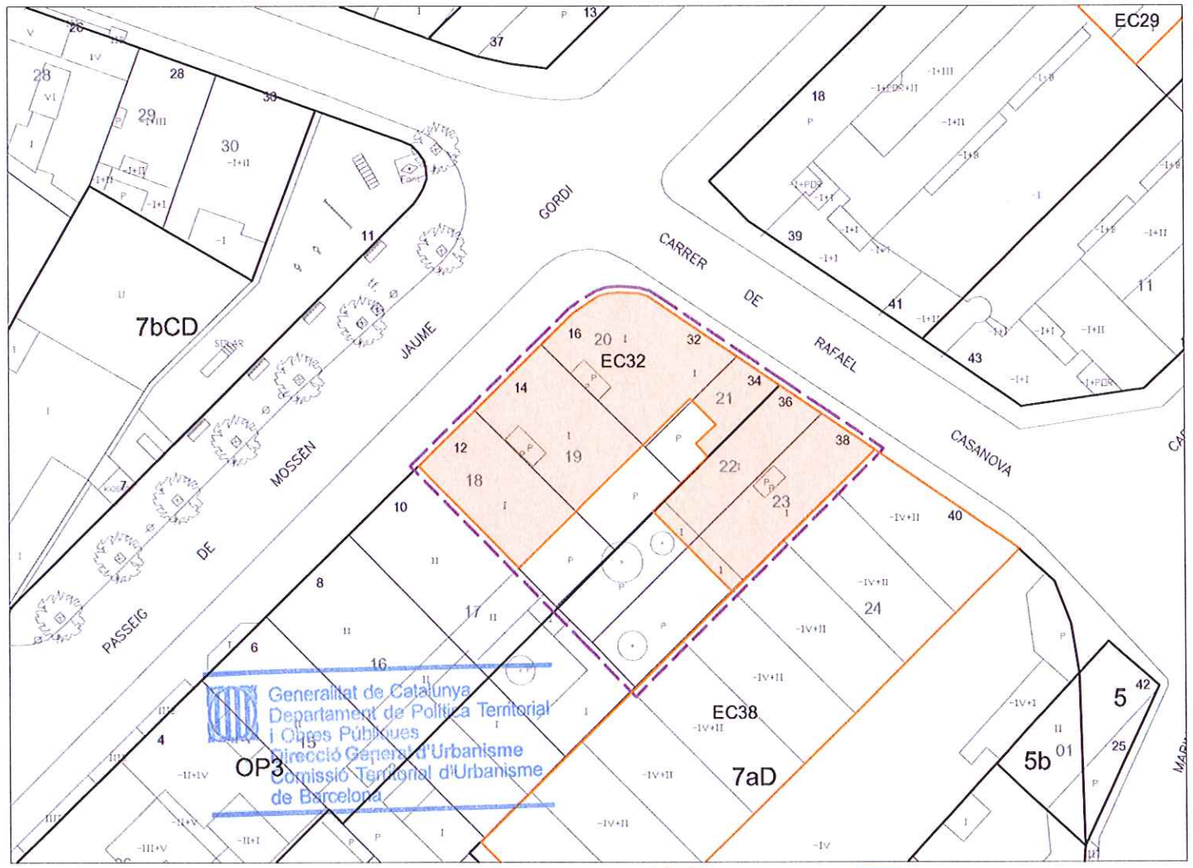

Parcel.la Edifici / Element del Catàleg

Denominació: Casa
Localització: Passeig de Mossèn Jaume Gordi, 28

EC- 33

157

AJUNTAMENT DE SANTA COLOMA DE GRAMENET
SECRETARIA

Cronologia: 1.936

Autor: Desconegut

Tipologia: Edifici d'habitatge unifamiliar de planta baixa i pis amb jardí al davant i patí posterior, que forma part d'un conjunt de cases en rengle.

Situació: Formant part del paisatge urbà del passeig Mossèn Jaume Gordi, ubicat al centre oest de la ciutat, en una zona d'eixample i tipologia de ciutat jardí.

Context històric: Aquest edifici és una de les cases que configura el paisatge urbà de l'emblemàtic passeig noucentista de Mossèn Jaume Gordi. Aquest passeig, que emmarca i dóna perspectiva a l'Església Major, es caracteritza pel seu arbrat de plataners i per haver conservat, a gran part del seu traçat, la parcel.lació i tipologia originària.

Façana: La façana principal és d'estuc ornamental imitant carreus de pedra. Els elements de façana es presenten simètricament respecte l'eix vertical que forma el portal, tot i que les obertures a banda i banda són de tipologies diferents. Tant el portal d'entrada com la finestra són en arc de mig punt, mentre que la porta al garatge presenta formes més rectilínies, segurament afegida posteriorment. Destaca en l'edifici la cornisa amb motllures i esgrafiats que configuren un coronament de llenguatge noucentitsa. La tanca de la finca està formada per pedra i ferro.

Coberta: La coberta és inclinada a dues aigües i carener paral.lel a la façana. Aquesta resta oculta rera el coronament de la façana, a tall d'ampit opac de formes corbes.

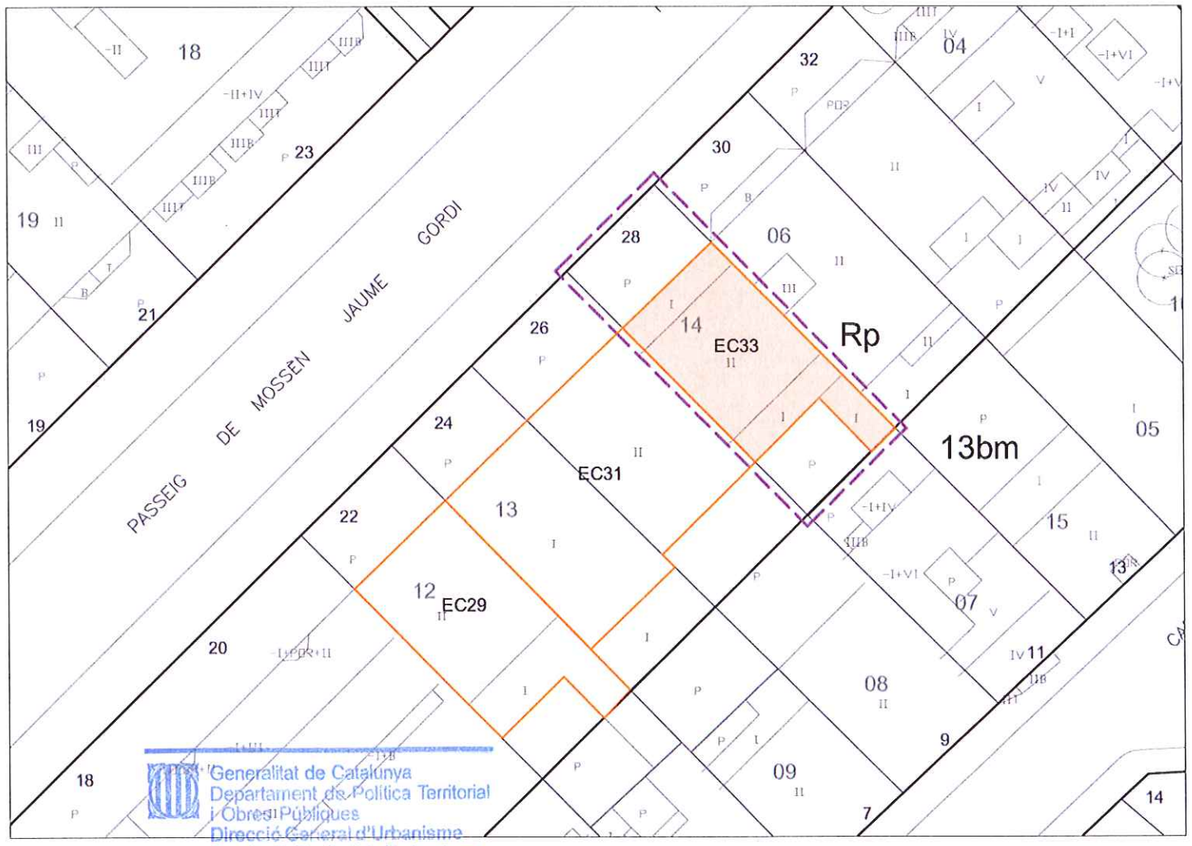

Qualificació urbanística: Rp

Ús actual: Residencial

Referència cadastral: 4295914

Propietat: Privada

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Edifici no inclòs al catàleg.

Proposta: **A catalogar**
Es proposa la incorporació al catàleg daquest edifici atès el seu valor formal i compositiu dins el paisatge urbà del passeig Mossèn Jaume Gordi, format majoritàriament per cases unifamiliars en rengle amb patí al davant i tanca al carrer.

Denominació: Can Met
Localització: Carrer Major, 37-39

EC- 34

158

AJUNTAMENT DE SANTA COLOMA DE GRAMENET
SECRETARIA

Façana principal al Carrer Major

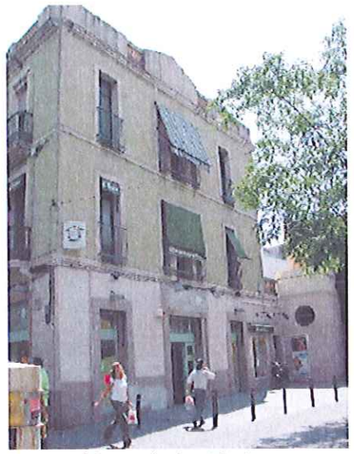
Façana al Carrer de Sant Carles

Façana interior

Cronologia: Finals segle XIX

Autor: Desconegut

Tipologia: Edifici d'habitatges entre mitgeres, de planta baixa i dues plantes pis. Fa cantonada responent ambdues façanes a alineació de vial i a l'interior de l'illa.

Situació: Al carrer Major, fent cantonada amb el carrer Sant Carles, ambdós carrers són peatonals i estan ubicats al bell mig del casc antic de la ciutat. Malgrat que les noves edificacions veïnes agafen més alçada, l'edifici s'integra en l'entorn, degut a la seva proporció i a la seva alçada, també potenciat per l'eixamplament del carrer Major en aquesta cruïlla, creant un espai amb arbres i bancs, molt agradable.

Context històric: Es tracta de l'edifici més acadèmic i millor resolt des del punt de vista compositiu del segle XIX a Santa Coloma.

Façana: Ambdues façanes principals tenen una configuració simètrica. Totes dues emfatitzen l'eix central amb els coronaments ornamentals a la coberta i amb un grup d'obertures, corresponents a les principals portes d'accés. Aquest fet respon a les normes acadèmiques compositives del segle XIX. L'acabat és arrebossat de color verdós, aclarant el pigment a la planta baixa i a l'enmarcat de les obertures. Destaquen els portals de fusta i les baranes i reixes de forja. La façana interior, que dóna a un jardí que completa el solar, presenta galeries d'ordre toscà sobre arcs rebaixats a les plantes pis i baranes de terraculta. El seu aspecte es veu malmès per una sèrie d'antenes col.locades a la coberta.

Coberta: La coberta de l'edifici és a la catalana amb acabat de rasilla.

Interior: Destaquen el vestíbul d'accés i l'escala de l'edifici.

Qualificació urbanística: Rscv
Ús actual: Residencial
Referència cadastral: 3895603
Propietat: Privada

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Es protegeixen el volum, les façanes als carrers Major i Sant Carles i la formalització de la galeria de la façana posterior, així com el vestíbul i l'escala de l'interior de l'edifici.

Proposta: A mantenir la protecció

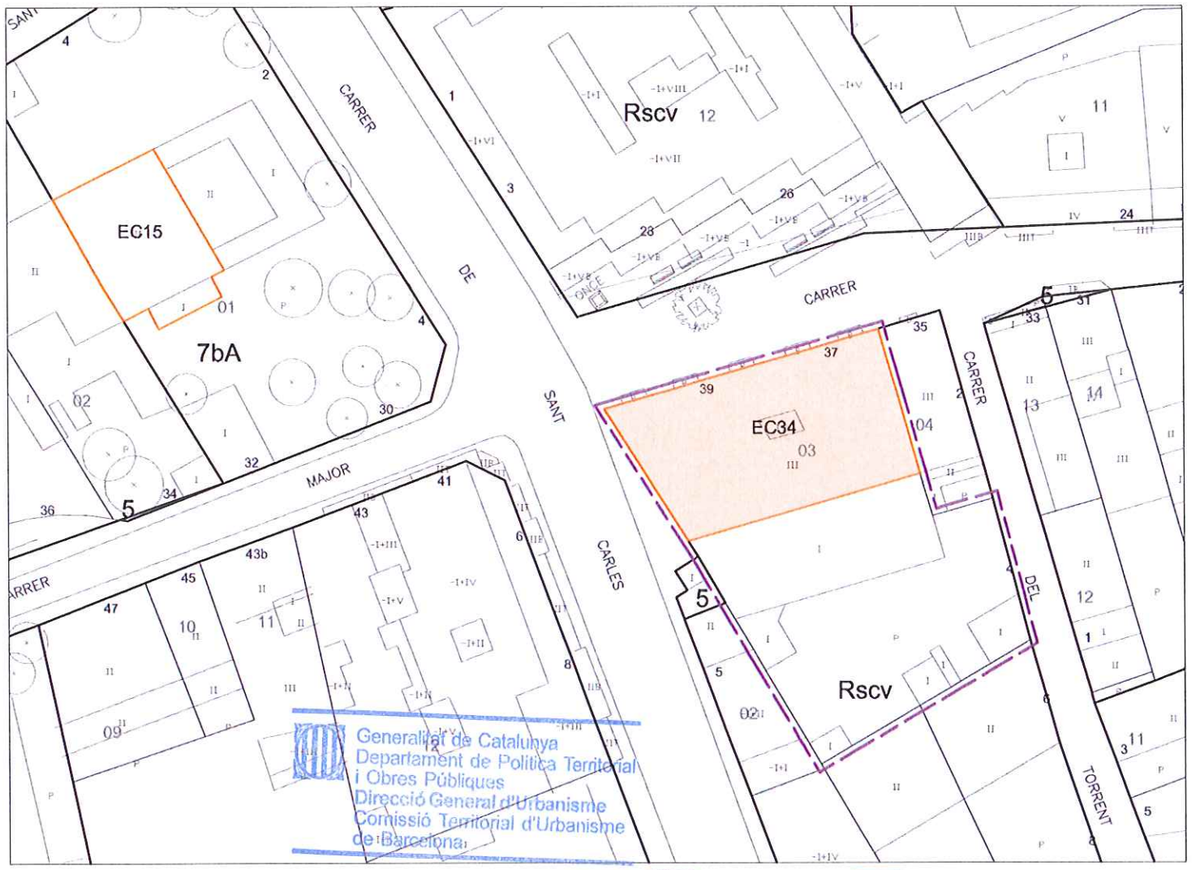

Parcel.la Edifici / Element del Catàleg

Denominació: Casa
Localització: Carrer Sant Isidre, 4

EC- 35

AJUNTAMENT DE SANTA COLOMA DE GRAMENET SECRETARIA

159

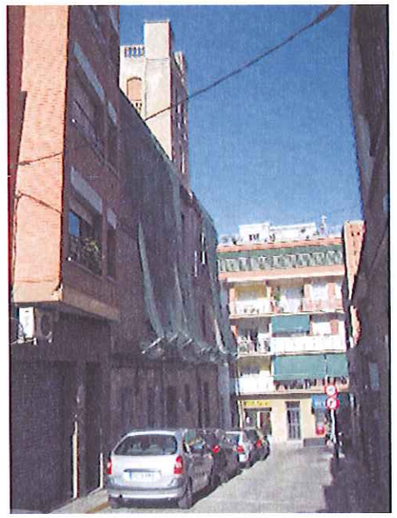

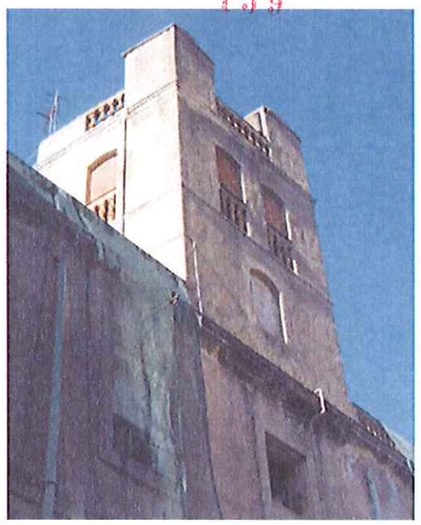

Cronologia: Finals segle XIX

Autor: Desconegut

Tipologia: Edifici d'habitatges entre mitgeres, de planta baixa i dues plantes pls amb torratxa que s'aixeca dos nivells més. Aquesta finca ha format un conjunt d'interès històric i arquitectònic amb la casa ubicada a la cantonada dels carrers Sant Isidre i Sant Jeroni.

Situació: Al primer eixample de la ciutat a la zona centre de la ciutat, conjuntament amb altres edificis catalogats com ara les Acadèmies Manent i Fuster, situades al carrer Sant Jeroni, o la Botiga i cases del carrer Santa Coloma.

Context històric: L'edifici ubicat al carrer Sant Jeroni nº 4 presenta valors més importants pel que fa al sentit referencial del record popular de la nostra ciutat i del que fou el seu creixement urbanístic que no pas una importància destacada com a element arquitectònic en sí mateix. Malgrat el seu estat de conservació ha conservat una imatge que confereix a la zona un caràcter especial.

Façana: L'edifici presenta una façana contundent i elevada respecte a l'entorn, d'obertures verticals disposades seguint un ritme. Cal destacar especialment el conjunt harmònic que forma la façana amb la torrassa en la qual s'ubica l'escala.

Coberta: La coberta principal de l'edifici és plana a la catalana amb acabat de rasilla.

Interior: L'interior de la finca no conserva elements originals d'interès arquitectònic o patrimonial.

Qualificació urbanística: Rscv
Ús actual: Residencial
Referència cadastral: 3996309
Propietat: Privada

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Es protegeixen el volum del conjunt format per les finques del carrer Sant Isidre 2 i 4, de forma especial la formalització de la façana, el vestíbul, l'escala interior i la torratxa del nº 4 del carrer Sant Isidre i els cossos sobresortints del nº 2.

Proposta: **A mantenir la protecció**
Es proposa conservar al catàleg la finca ubicada al carrer Sant Isidre núm. 4, així com la descatalogació i incorporació a l'inventari de la finca situada al carrer Sant Isidre nº2. La descatalogació d'aquesta finca respon a la seva descontextualització respecte a l'ordenació urbanística vigent ja que s'ubica envaïnt de forma considerable el vial peatonal de Sant Jeroni, impedint la regularització de la seva secció. L'enderroc d'aquest volum de menor tamany ressalta i revaloritza l'edificació que conserva la catalogació, mostrant una façana més contundent i un volum més compacte que el que mostra actualment.

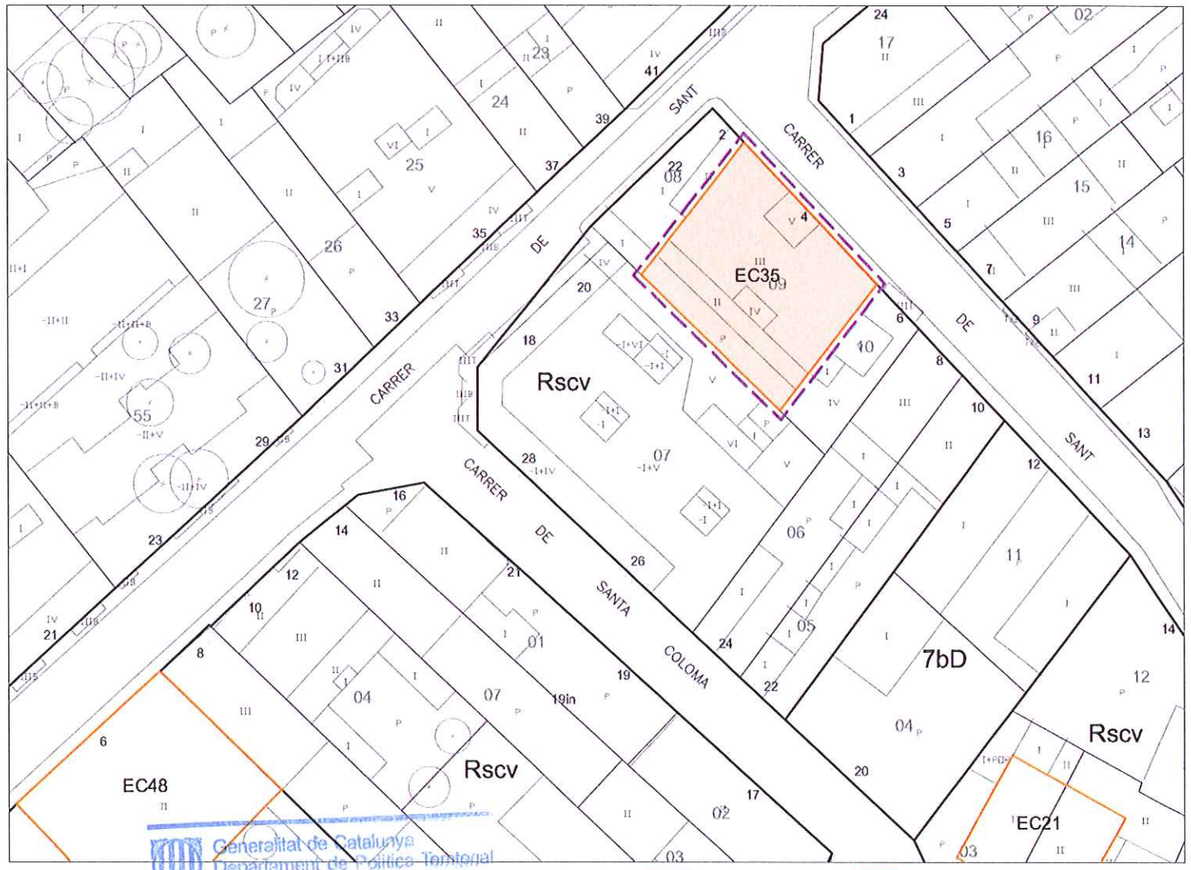

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona

Denominació: Casa dels Nins
Localització: Avinguda de la Generalitat, 19 - Plaça de Manelic, 1 - Carrer dels Sagarra, 34-36

160

EC- 36

AJUNTAMENT DE SANTA COLOMA DE GRAMENET
SECRETARIA

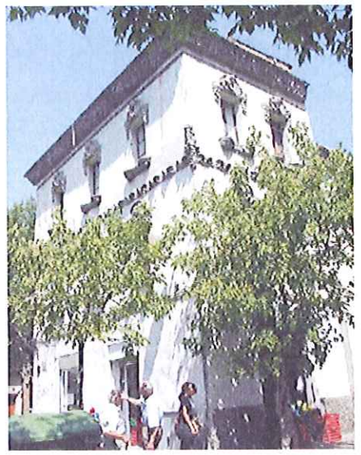

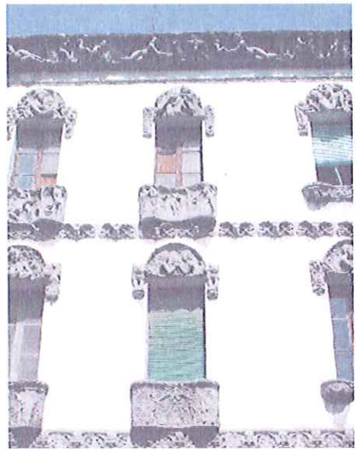

Cronologia: Casa amb front a l'avinguda Generalitat i plaça Manelic: 1.922 / Casa amb front al carrer dels Segarra: 1.924

Autor: Josep Alemany i Juvé, arq. (1.922) / Lluís Colomer i Balot, arq. (1.924)

Tipologia: Habitatge plurifamiliar de planta baixa i dos plantes pis, a la part de la finca amb front a l'avinguda Generalitat i a la plaça Manelic, i planta baixa i pis, a la part de la finca amb front al carrer dels Sagarra. L'edifici ocupa la pràctica totalitat de la parcel.la.

Situació: A prop del mercat de Sagarra a una zona d'eixample ubicada al sud de la zona centre.

Context històric: L'edifici, de grans proporcions i estil eclèctic, forma part del teixit format per illes de dimensions reduïdes i carrers estrets que es va desenvolupar a principis del segle XX als voltants del Mercat de Sagarra. L'edifici d'habitatges disposa una situació privilegiada a la ciutat amb tres façanes importants perfectament assolellades, la principal de les quals dóna front a la plaça Manelic, presentant tot ell al paisatge urbà una imatge fortament arrelada a la memòria de la població. El nom de la casa ve donat pels motius decoratius humans que predominen en els ampits de les finestres i llindes. Tot i que l'edifici va ser construït en dos fases amb signatura d'arquitectes diferents, la finca presenta una imatge unitària quant a ritme i formalització, així com un llenguatge i estil homogeni.

Façana: La façana presenta un acabat arrebossat de color blanc que contrasta amb el to fosc de l'ornamentació de cornises, llindes i ampits i de la fusteria de les finestres. Les obertures apareixen ritmades a les tres façanes, seguint un esquema i proporcions que només es trenquen a la planta baixa per donar lloc a múltiples accessos. L'ornamentació està conformada per relleus abarrocats superposats a les línies d'imposta, coronament i llindes, així com pels motius antropomòrfics que predominen als ampits i llindes de les finestres, els quals han originat el nom popular de la casa.

Coberta: La Casa dels Nins disposa de cobertes planes i transitables, perfectament accessibles des de la calxa d'escala.

Qualificació urbanística: 13b
Referència cadastral: 4191901
Ús actual: Residencial
Propietat: Privada

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Es protegeix el volum general; la formalització, obertures de la planta baixa, ornamentació i acabats de les façanes.

Proposta: A mantenir la protecció

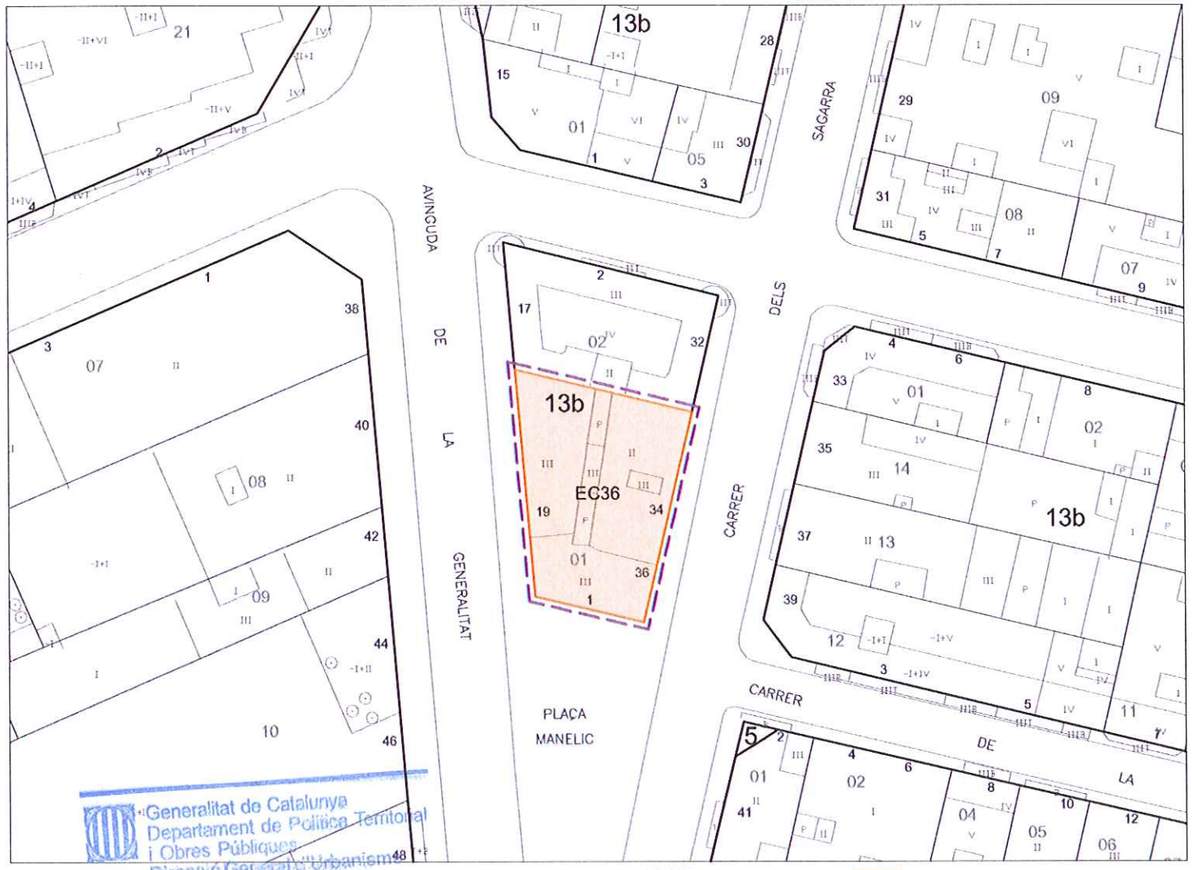

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona

Denominació: Molí d'en Ribé
Localització: Plaça Pau Casals

EC- 37

161

AJUNTAMENT DE SANTA COLOMA DE GRAMENET SECRETARIA

Cronologia: Origen: segle XIV / Descobriment: 1.983 / Excavació: 1.988

Autor: Desconegut

Situació: Colindant pel sud amb la Torre Balldovina, en la Plaça de Pau Casals situada al Sud del centre històric de Santa Coloma.

Context històric: L'explotació de la zona arqueològica de la Torre Balldovina ha tingut com a resultat el descobriment d'un antic molí que es dedueix va estar actiu des del seu origen al segle XIV fins a començaments del segle XX. L'anomenat Molí d'en Ribé s'ha de relacionar històricament amb la propietat senyorial baixmedieval de la Torre Balldovina. Així mateix, la seva evolució és significativa des del moment en que es perllonga la seva vida com a molí fins que es fan efectives les conseqüències de la revolució industrial. És per això que cal remarcar l'important valor que pren el jaciment dins del patrimoni històrico-artístic de Santa Coloma.

Descripció: El Molí d'en Ribé és un molí fariner baix-medieval de grans dimensions i aspecte monumental, que al segle XVIII era propietat de la família Riber tot i que sempre ha estat relacionat amb la gran propietat senyorial de la Torre Balldovina. Arrel de l'excavació s'ha pogut constatar que es conserven una sala amb quatre moles i, a un nivell inferior, els seus carcabans corresponents, a més d'una imponent canalització tallada a la roca per on sortia l'aigua, la qual podia ser aprofitada per regar els camps contigus. Quant a la datació de la construcció, tot i que no s'ha pogut determinar amb precisió, es sitúa anterior a la meitat del segle XIV. El molí va ser ampliat amb un nou edifici amb dues moles més entre finals del segle XVI i començaments del segle XVII. Aquests tipus de construccions van ser inutilitzats com a molins a finals del segle XIX i començaments del XX, passant a tenir altres utilitats tals com habitatges, d'aquí que hi apareguin noves edificacions al voltant.

Qualificació urbanística: 7a

Referència cadastral: 4088545

Ús actual: -

Propietat: Ajuntament de Santa Coloma

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Edifici inclòs al catàleg dins l'entorn de la zona arqueològica de la Torre Balldovina (ZA-10), en la qual es regula la intervenció per tal de possibilitar la recuperació dels vestigis històrics de l'antic Molí d'en Ribé.

Proposta: A catalogar

Es proposa la incorporació al catàleg del Molí d'en Ribé un cop esgotada l'explotació de la zona arqueològica de la Torre Balldovina en la qual es trobava. Els vestigis de l'antic Molí formaran part del nou Centre Integral del Patrimoni de Santa Coloma de Gramenet, juntament amb la Torre Balldovina i l'Arxiu Històric.

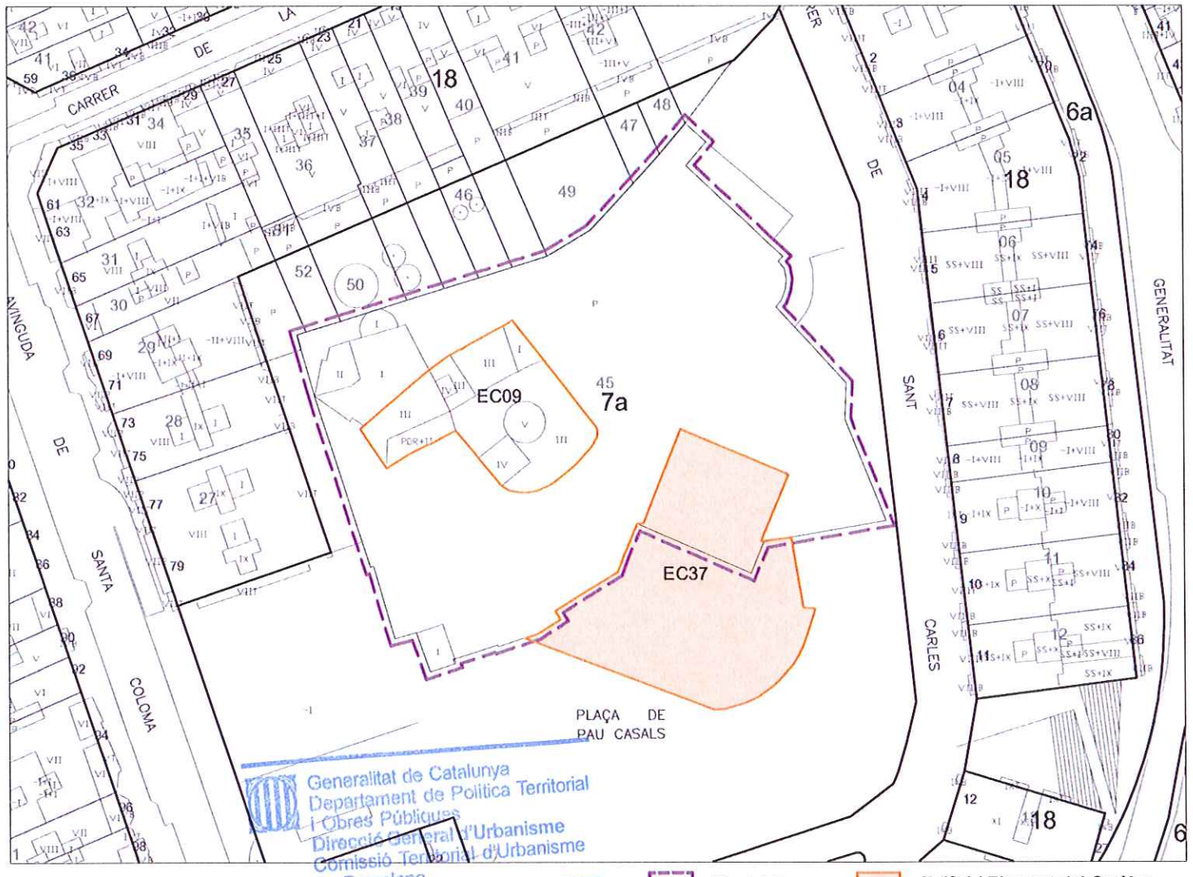

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona

Denominació: Can Xiquet
Localització: Carrer Rafael de Casanova, 40

EC- 38

162

AJUNTAMENT DE SANTA COLOMA DE GRAMENET
SECRETARIA

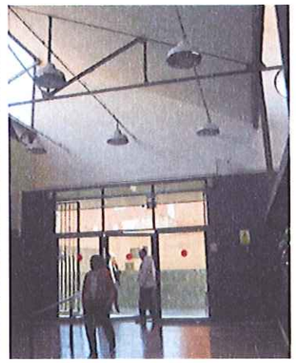

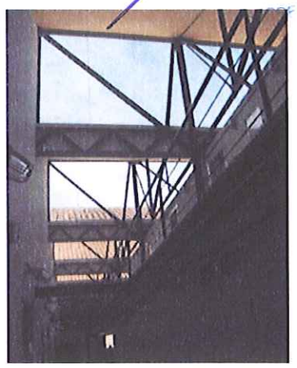

Cronologia: Origen: 1.947 / Rehabilitació: 1.993

Autor: Josep Alemany I Juvé, arq. / Rehabilitació: Montse Riba, arq. (1.993)

Tipologia: Edifici de caire industrial format per un gran volum rectangular d'una sola alçada i coberta de tipus dent de serra.

Situació: En el primer eixample de la ciutat, en una zona d'edificis entre mitgeres amb ordenació d'alineació a carrer.

Context històric: L'any 1.920 es registra a l'Ajuntament de Santa Coloma com a raó social Joan Ferrer Prat, una fàbrica tèxtil que al 1.974 passa a incriure's com Hijos de Joan Ferrer Prat S.R.C. Tanmateix, col.loquialment i localment ,a aquesta fàbrica se l'ha conegut amb el renom de Can Xiquet, que durant la 1ª Guerra Mundial, moment de màxima producció de mocadors per setmana destinats a soldats aliats, va arribar a tenir 500 operaris, la majoria dels quals eren dones.
Després d'ubicar-se en diferents emplaçaments des dels anys 20, l'any 1.947 Can Xiquet va ocupar el solar actual del carrer Rafael de Casanova assolint l'aspecte actual. Can Xiquet fou sempre una fàbrica tèxtil fins que al 1.993 va ser rehabilitat per l'Ajuntament de Santa Coloma passant a ser la seu de les oficines de l'empresa pública Gramelmpuls.

Façana: La façana del carrer Rafael de Casanova conserva pràcticament l'aspecte i composició originals. Els elements d'aquesta façana es presenten simètricament respecte l'eix vertical. Les quatre obertures de dimensions rectangulars apareixen enmarcades per un marc de color diferent de l'estuc de façana i sobre les quals apareixen elements ornamentals emmarcats per motllures de forma circular. La resta de façanes han estat reformades responent a un llengutage més modern de línies formals i materials més actuals.

Coberta: La coberta de l'edifici és en forma de dent de serra sobre grans gelosies metàl.liques. Aquesta solució permet l'entrada de llum natural zenital a l'interior de l'edifici.

Interior: L'interior, molt reformat, ha passat a ser una gran nau central d'una sola alçada a un edifici d'oficines que combina grans espais amb altells. L'estructura és metàl.lica vista de pilars de ferro fos i bigues en celosia.

Qualificació urbanística: 7aD **Ús actual:** Administratiu

Referència cadastral: 4194624 **Propietat:** Ajuntament de Santa Coloma

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Edifici no inclòs al catàleg.

Proposta: **A catalogar**
Es proposa la incorporació al càtaleg de Can Xiquet atès el seus valors formals i espaials com a mostra tipològica de la innovadora arquitectura industrial horitzontal de la segona meitat del segle XX, de la qual és exemple paradigmàtic juntament al Museu de la Ciència i la Tècnica de Terrassa.

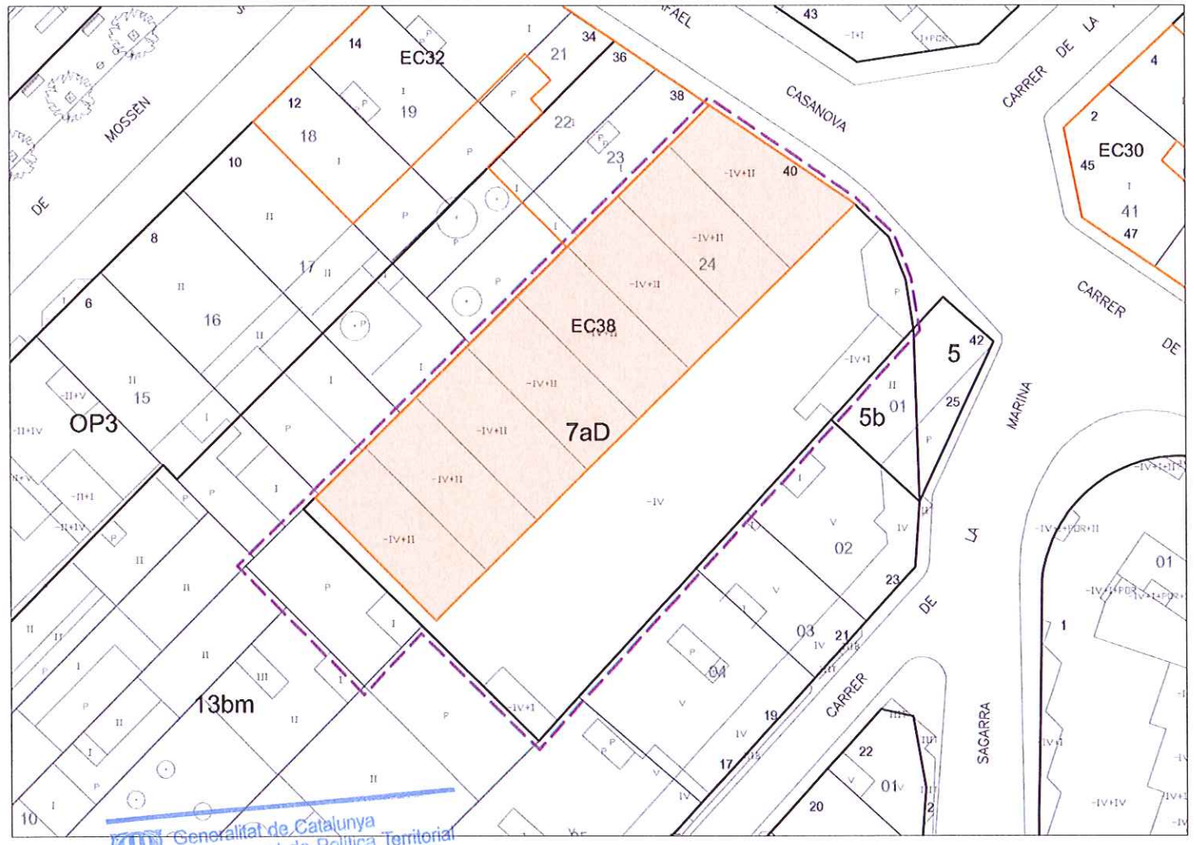

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona

Denominació: Ajuntament
Localització: Plaça de la Vila, s/n

EC- 39

163

AJUNTAMENT DE SANTA COLOMA DE GRAMENET
SECRETARIA

Cronologia: Origen: finals del segle XIX / Reforma i 1ªampliació: 1.943 / 2ª ampliació: 1.982 / Restauració: 2.006

Autor: Desconegut / Reforma i 1ª ampliació: Josep Alemany i Juvé, arq. (1.943)

Tipologia: Edifici públic allargat de planta baixa i planta pis amb torre-campanar i rellotge.

Situació: En el centre de la ciutat, constituïnt l'articulació entre les trames del casc antic i els posteriors eixamples. L'edifici es disposa allargat al límit de la parcel.la amb la plaça, en forma d'angle com a conseqüència de l'encontre entre el carrer Josep Anselm Clavé i les traces de la plaça.

Context físico-històric: L'edifici és el punt d'articulació tant físic com històric entre el casc antic i els posteriors eixamples que van anar creixent al sud i a l'est del nucli urbà. Aquest fet s'explica amb la voluntat que hi hagué de desplaçar el centre de la Vila per fer possible un creixement amb més futur, en quant a superfície i tipologia. L'Ajuntament ha esdevingut un edifici públic, emblemàtic i representatiu de Santa Coloma, on destaca com a símbol de la ciutat la torre-campanar amb rellotge.

Façana: La façana d'estuc manté una composició d'obertures molt ritmada amb correspondència entre plantes. La torre-campanar apareix centrada respecte a la façana principal que dóna a la plaça, formant un eix amb el gran portal d'entrada i la balconera principal. Aquest portal d'accés és una gran obertura en arc de mig punt, a l'igual que les tres portes més petites que donen al balcó de la primera planta. Tanmateix, existeix una jerarquia entre les plantes inferior i superior marcada per la major alçada de les obertures de la planta baixa. Ornamentalment destaca, al marge del campanar de ferro forjat, la cornisa fruit de les reformes al 1.943.

Coberta: La coberta és plana, transitable i accessible des de la torre-campanar.

Interior: L'interior ha estat molt reformat al llarg de la seva existència, motivant la pèrdua dels seus valors arquitectònics originals.

Qualificació urbanística: 7aAd

Ús actual: Dependències municipals

Referència cadastral: 3995712

Propietat: Ajuntament de Santa Coloma

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Es protegeixen el volum de l'edifici principal, la torre-campanar, així com la formalització general de la façana a la plaça.

Proposta: **A concretar la protecció**
Es proposa la concreció de la protecció de l'edifici, mantenint la formalització parcial de la façana principal i la torre-campanar atès que els valors arquitectònics i representatius es concentren exclusivament en aquests elements. Tant la resta del volum com l'interior de l'edifici no gaudeixen d'interès suficient per a justificar la preservació de la seva protecció.

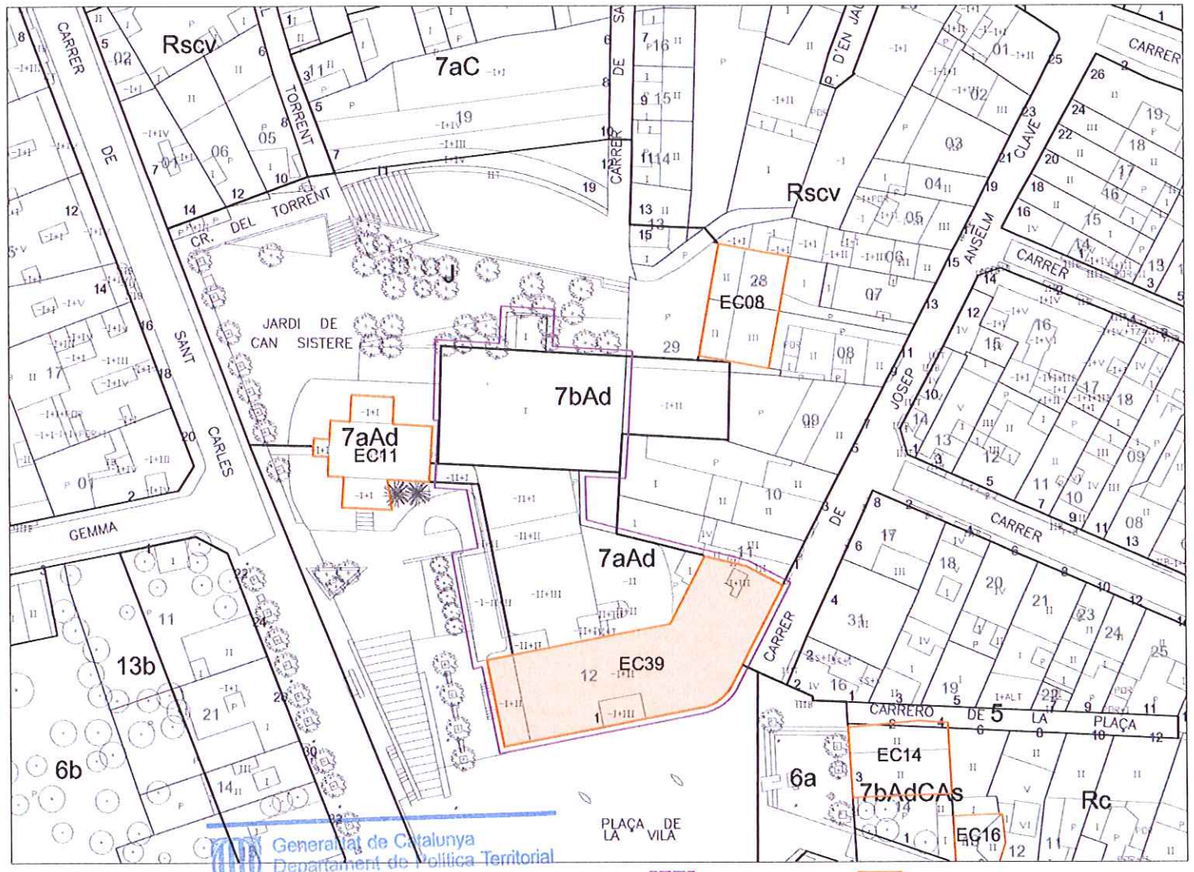

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona

Denominació: Antic Ball-Teatre Xaconet
Localització: Carrer de Josep Anselm Clavé, 4

164

EC- 40

AJUNTAMENT DE SANTA COLOMA DE GRAMENET SECRETARIA

Estat previ

Estat actual

Cronologia: Origen: finals del segle XIX / Rehabilitació: 2.004

Autor: Desconegut / Rehabilitació: F. Xavier Fas Casadevall, arq. (2.004)

Tipologia: Edificació entre mitgeres que segueix la tipologia de planta baixa, pis i golfes.

Situació: Al centre del casc urbà de la ciutat, en un entorn amb forta substitució de l'edificació, que ha fet que perdi la serena i equilibrada imatge de la seva façana.

Context històric: L'Antic Ball-Teatre és un testimoni de l'arquitectura eclèctica amb una forta valoració sentimental per a la memòria col·lectiva de Santa Coloma. Connectava amb ell, formant un dels centres més important de la vida social del poble, el cafè Xaconet, lloc de tertúlia i d'activitat política a final del segle XIX i començament del XX. Els elements arquitectònics més destacables són la façana i el volum general. El primer pis acollí l'antic ball i un escenari per a teatre que, a partir de l'any 1.909, s'utilitzà per a projeccions de cinema. S'ubicaren a més de les dependències del Centre recreatiu Gramenet, un orfeó, una biblioteca i una secció de billar. En l'actualitat, tant el ball com el café han desaparegut, i una recent rehabilitació l'ha transformat en vivendes a la planta pis i locals comercials a planta baixa. Aquesta reforma ha uniformat la imatge de l'edifici que originàriament estava segmentada en dos parts ben diferenciades, apareixent ara com una façana d'obertures ritmades formalment homogènies i coronament continu.

Façana: De configuració simètrica, la façana presenta grans finestrals amb les fusteries de color vermell. L'acabat de la planta baixa és un aplacat del mateix color que les cornises, els elements ornamentals amb motius vegetals i l'enmarcat de les obertures. Tots aquests elements emfatitzen la verticalitat de l'edifici. D'altra banda, la planta pis i les golfes estan acabades amb un arrebossat de color rossenc.

Coberta: La coberta de l'edifici, inclinada a dues aigües, s'amaga rera el coronament de l'edifici, solució comú als edificis de l'època.

Qualificació urbanística: Rc
Referència cadastral: 4094231
Ús actual: Residencial
Propietat: Privada

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Es protegeixen el volum, la coberta i la façana. Només s'admetran intervencions puntuals en funció de la reutilització total de l'edifici.

Proposta: A mantenir la protecció

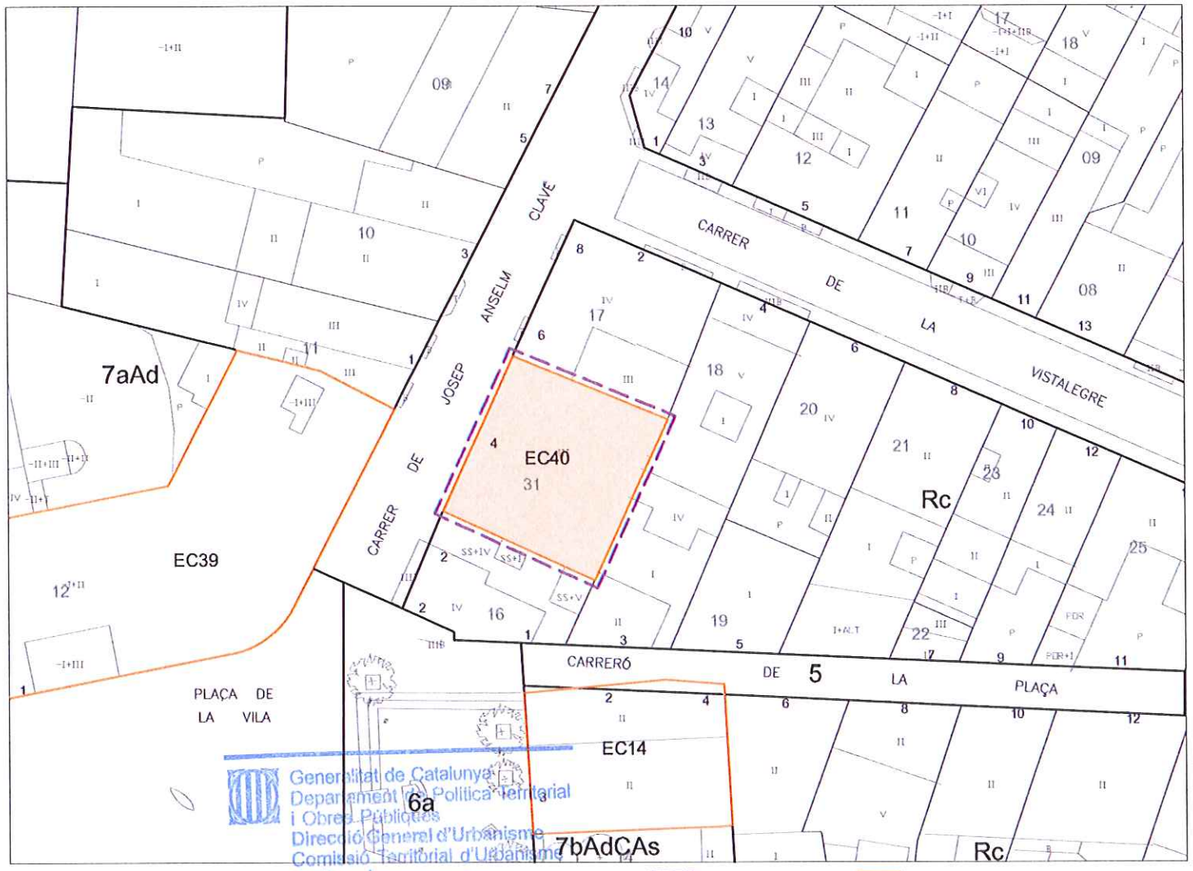

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona

Parcel.la
Edifici / Element del Catàleg

Denominació: Església Major
Localització: Plaça de l'Església, 3

165

EC- 41

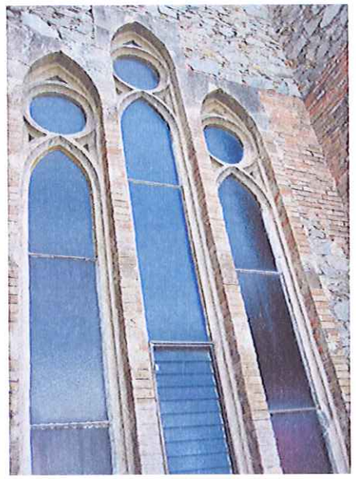
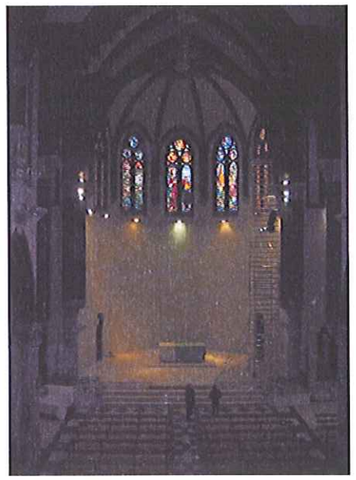

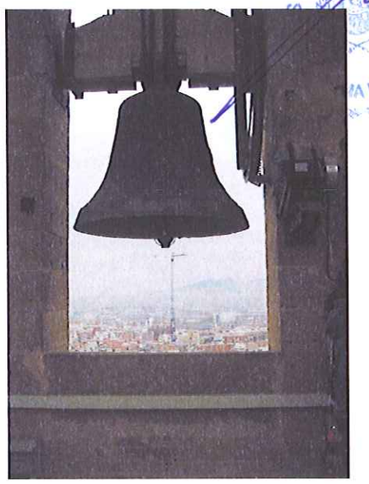

Cronologia: 1.912 - 1.915

Autor: Miquel Pascual i Tintoré, arq. i Francesc Berenguer i Mestres, mestre d'obra.

Tipologia: Basílica de lectura senzilla en forma de creu llatina amb torre-campanar formada per tres naus de diverses alçades però sempre amb domini de la verticalitat. Al final de la nau central, de més envergadura, apareix l'absis poligonal que alberga l'altar major.

Situació: Al creixement de ciutat jardí a l'est de la zona centre de Santa Coloma. L'Església es constitueix com el centre visual i l'objecte paisatgístic principal de l'emblemàtic passeig noucentista Mossèn Jaume Gordi.

Context històric: L'Església Major és un dels darrers treballs de Francesc Berenguer qui, malauradament, no el va veure acabat al morir als dos anys del començament de les obres. L'Església Major és un dels darrers exemples del corrent Neomedieval iniciat i formulat per l'arquitecte Elies Rogent.

Façana: La façana segueix els esquemes que recorden l'església de les Saleses al Passeig Sant Joan de Barcelona construïda 30 anys abans. Té una portalada ogival, sobre la qual s'obre un gran finestral a manera de rosetó i, més al damunt, amb una verticalitat molt accentuada apareix la torre-campanar de planta octogonal coronada amb merlets en punxa. Al timpà de la portalada s'observa un relleu que representa Mossèn Jaume Gordi oferint en safata l'església a la Santa Coloma. La façana és de paredat ordinari, aparellada tant en la cara externa dels contraforts com en la façana principal on la pedra és polida. El remat dels cossos baixos es resol amb pedra tallada a bisell.

Coberta: La coberta de l'Església en les diferents naus és inclinada de teula àrab, mentre que la torre-campanar es presenta coronada per un pinacle cònic amb una creu.

Interior: El paviment del presbiteri va ser renovat a la dècada dels vuitanta. A l'original es podia veure les restes del foc que va patir durant la Guerra Civil.

Qualificació urbanística: 7aC

Ús actual: Religiós i Cultural

Referència cadastral: 4396201

Propietat: Arquebisbat de Barcelona

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Es protegeixen el volum de l'església, la formalització de les façanes, les estructures funcional i portant, les tanques de pedra i l'escalinata i pla d'accés.

Proposta: A mantenir la protecció

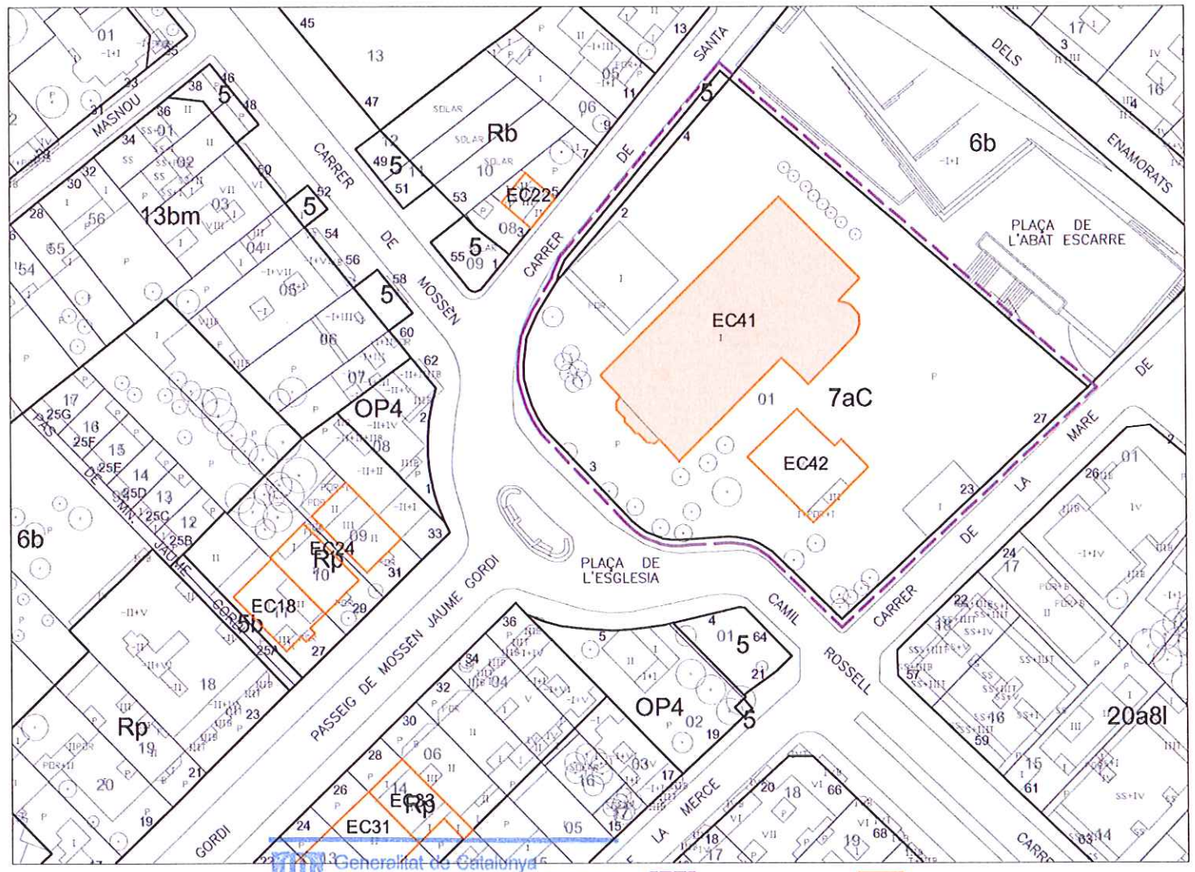

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona

AJUNTAMENT DE SANTA COLOMA DE GRAMENET

Denominació: Casa Rectoral
Localització: Plaça de l'Església, 3

EC- 42

166

AJUNTAMENT DE SANTA COLOMA DE GRAMENET SECRETARIA

Cronologia: 1.912 - 1.915

Autor: Miquel Pascual i Tintoré, arq. i Francesc Berenguer i Mestres, mestre d'obra.

Tipologia: Edifici residencial de volum prismàtic de tres plantes i torrassa, envoltat de jardí. La Casa Rectoral forma un conjunt urbanístic amb l'Església Major de Santa Coloma.

Situació: A l'entorn de l'Església Major dins l'ordenació de ciutat-jardí de Santa Coloma de principis del segle XX.

Context històric: L'edifici és una de les mostres més interessants de l'arquitectura modernista neomedieval de Santa Coloma on queda palès la mà de l'arquitecte Francesc Berenguer. Als valors arquitectònics, uneix els valors urbanístics del conjunt format amb l'Església, amb la que estableix un diàleg estilístic.

Façana: Les façanes, de pedra irregular i morter, presenten un llenguatge amb gust neomedieval estilitzat com una mena d'arqueologisme gòtic. L'estil és especialment palès a les seves finestres espitllerades d'obertures llargues i estretes, semblants a les dels baluards defensius. A l'actualitat presenta transformacions que afecten especialment al porxo, a la galeria i a una de les façanes.

Coberta: La rectoria és un edifici sever amb la coberta principal a tres algües. Cada alguavés és esglaonat i dos d'ells rematen la part superior de la façana. D'altra banda, la torrassa de planta quadrada està coronada a tall de pavelló per una coberta de teula a quatre algües.

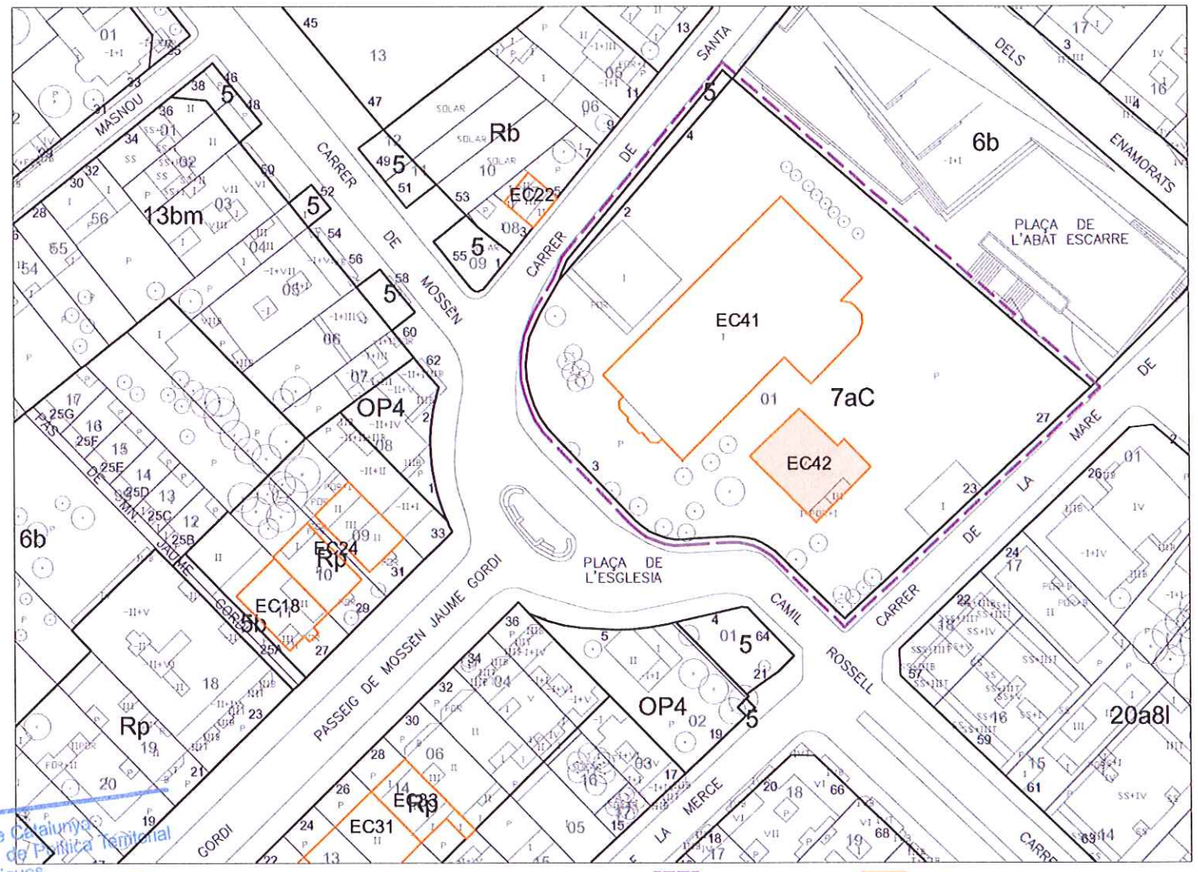

Qualificació urbanística: 7aC

Referència cadastral: 4396201

Ús actual: Residencial

Propietat: Arquebisbat de Barcelona

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Es protegeixen el volum principal original, la formalització de les façanes, l'estructura de fusta, la coberta, el porxo, l'escala i la porta de ferro del barri d'accés a la parcel.la.

Proposta: A mantenir la protecció

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona

Denominació: Hospital de l'Esperit Sant
Localització: Avinguda de la Generalitat, s/n

EC- 43

AJUNTAMENT DE SANTA COLOMA DE GRAMENET
SECRETARIA
167

Cronologia: Inauguració de la fundació a l'antiga Torre Roja: 1.917 / Construcció dels pavellons: 1.922 i 1.929

Autor: Del Pavelló A no es coneix autor, per contra el projecte del Pavelló B és de l'enginyer Francesc Ricart culminat per l'arquitecte municipal Josep Alemany i Juvé.

Tipologia: L'Hospital de l'Esperit Sant està constituït per dos pavellons aïllats ubicats al cim d'un recinte elevat, mirador natural dels muncipis que conformen el Barcelonés Nord. Ambdos pavellons estan comunicats per un passadís soterrani que inicialment fou previst per al trasllat dels malalts, així com per a mantenir una comunicació més oberta entre ells.

Situació: L'Hospital es troba ubicat dalt de la carena del Puigfred (altitud 64 m), dins l'àmbit del parc de Torre Roja, a la zona Sud del terme municipal de Santa Coloma.

Context històric: A principis del segle XX, la tuberculosi es va contituir com la gran lacra social a nivell de malalties. L 'any 1.917, J. Anguera i Callà i Mossèn Pons i Rabadà, rector de Sant Adrià, van fundar un lloc destinat a acollir els malalts tuberculosos incurables. La iniciativa prengué cos gràcies a l'Associació Esperit Sant, la qual va aconseguir aixecar un veritable sanatori a la Torre Roja, que aviat es va ampliar amb els dos edificis de nova planta que actualment es conserven per a esdevenir el centre tisiològic amb més capacitat de Catalunya. Contrariament a molts centres amb el mateix origen, l'Hospital de l'Esperit Sant s'ha adaptat als nous temps impulsant remodelacions arquitectòniques idònies per incloure-hi les noves especialitats mèdiques i quirúrgiques. Actualment, s'estan elaborant els projectes de refroma que transformaran ambdos pavellons en Centres Residencials per a la Gent Gran.

Descripció: Actualment, el conjunt té un escàs interès arquitectònic com a conseqüència de les moltes transformacions sofertes al llarg de la seva història. Tanmateix, el seu estat de conservació no és l'adequat per a un edifici públic de les seves característiques, la qual cosa ha comportat el trasllat de les instal.lacions de l'Hospital a un nou edifici colindant inaugurat l'any 2.007. No obstant, la seva tipologia, situació, imatge representativa i memòria col.lectiva li atorguen als antics pavellons un valor suficient per la seva preservació com a edificis del patrimoni arquitectònic de Santa Coloma.

Qualificació urbanística: 7bAs **Ús actual:** -

Referència cadastral: 4380101 **Propietat:** Fundació Hospital Esperit Sant

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Es protegeixen els Pavellons A i B de l'Hospital de l'Esperit Sant.

Proposta: **A concretar la protecció**
Es proposa la concreció de la protecció del pavelló A de l'Hospital de l'Esperit Sant, preservant la formalització de la planta baixa de la façana Oest, atès l'escàs valor arquitectònic, del volum en general i de les façanes en particular, com a resultat de les reformes patides per l'edifici des de la seva construcció.

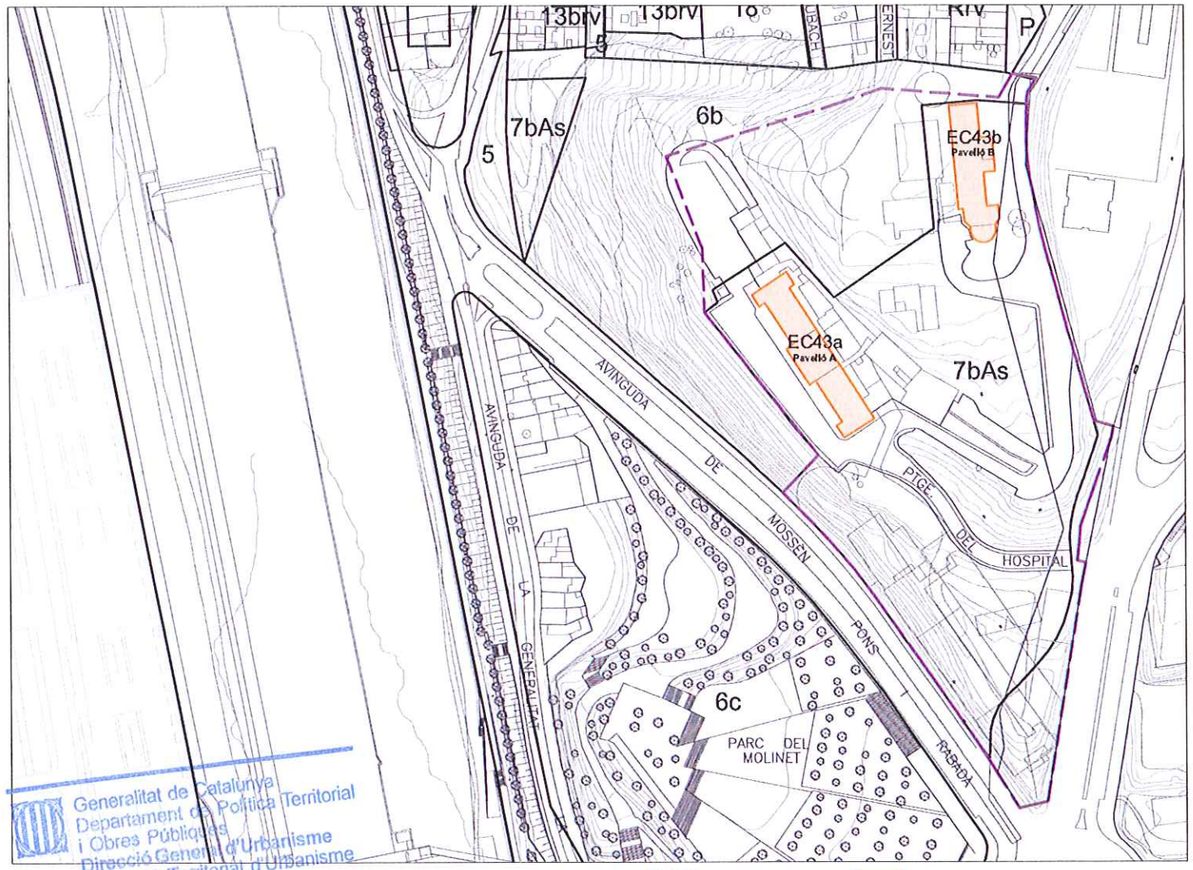

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona

Parcel.la Edifici / Element Catàleg

Denominació: Pavelló A - Hospital de l'Esperit Sant
Localització: Avinguda de la Generalitat, s/n

EC- 43a

168

AJUNTAMENT DE SANTA COLOMA DE GRAMENET SECRETARIA

Imatges històriques

Imatges actuals

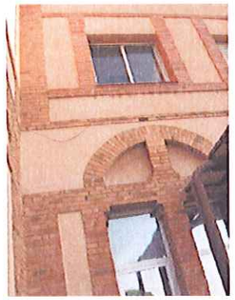
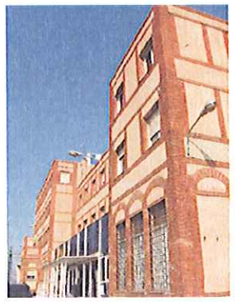

Cronologia: Origen: 1.922 / Reforma i Ampliació: 1.960

Autor: Desconegut

Tipologia: Edifici sanitari aïllat constituït per un cos central de quatre plantes i dues ales laterals de planta baixa i dos plantes pis.

Situació: En el sector Oest del recinte de l'antic Hospital, a la línia on comença el fort pendent del Turó del Puigfred. El volum de l'edifici, disposat en direcció Nord-Sud, segueix les corbes de nivell del terreny.

Context històric: El Pavelló A va ser construït l'any 1.922 en un solar collndant a la Torre Roja com a nou edifici de l'Associació Esperit Sant per tal d'acollir les dones amb tuberculosi. Originàriament, el Pavelló A estava constituït per un volum principal de planta baixa i dos torres laterals, de tres i dues plantes respectivament. L'any 1.960, va ser ampliat per tal d'adaptar-se a les necessitats mèdiques i quirúrgiques de l'època. Es van introduir afegits a les façanes, respectant el llenguatge original, i es va afegir un nou cos per albergar, molt probablement, una escola d'infermeria. D'aquestes obres en resulta la imatge actual de l'edifici, molt diferent a l'original. Als pròxims anys, el pavelló acollirà les funcions de Centre Residencial Sociosanitari per a Gent Gran, la qual cosa suposa una reforma de l'edifici , les quals es troben en fase de projecte.

Façana: En conjunt, l'edifici, d'aspecte auster, gaudeix d'unes finestres amples, rectangulars en plantes pis i en arc de mig punt a la planta baixa, en consonància amb les indicacions mèdiques de l'època que recomanaven aprofitar al màxim l'acció beneficiosa dels raigs solars. Les façanes tenen un ritme molt marcat per l'estructura que es deixa entreveure per les línies de maó ceràmic que també emmarquen les obertures, impostes i les línies de cantonada. La resta de les façanes són d'un arrebossat llís.

Coberta: La coberta actual és plana i transitable, ja que l'original va desaparèixer l'any 1.960 com a conseqüència de l'ampliació.

Interior: L'interior de l'edifici presenta un estat poc adequat al seu caràcter original.

Qualificació urbanística: 7bAs

Ús actual: -

Referència cadastral: 4380101

Propietat: Fundació Hospital Esperit Sant

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Es protegeixen el volum del cos principal i la formalització de la façana principal (Oest).

Proposta: **A concretar la protecció**
Es proposa la concreció de la protecció del Pavelló A, preservant la formalització de la façana Oest a l'alçada de la planta baixa com a element més significatiu per a la memòria històrica de la ciutat. La desprotecció del volum general i de la resta de la façana Oest atén a que aquests elements han estat fruït d'ampliacions i reformes que han malmès greument la imatge arquitectònica original del pavelló.

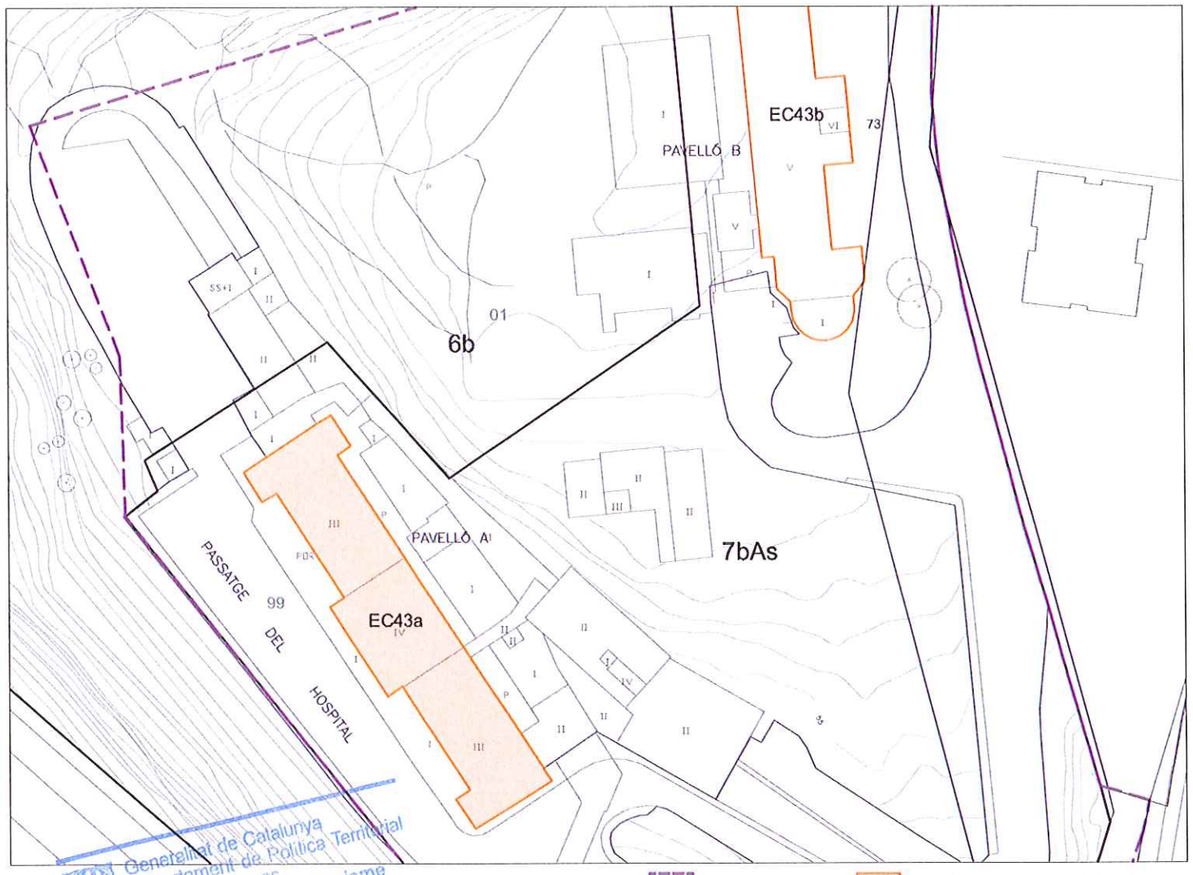

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona

Denominació: Pavelló B - Hospital de l'Esperit Sant
Localització: Avinguda de la Generalitat, s/n

EC- 43b

169

AJUNTAMENT DE SANTA COLOMA DE GRAMENET SECRETARIA

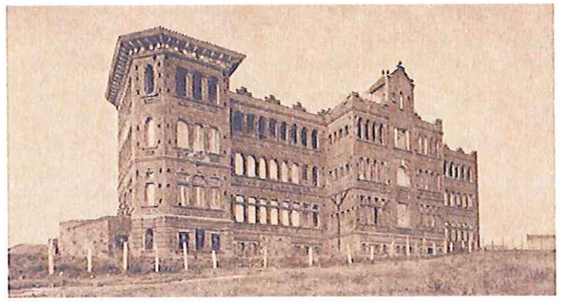
Imatge històrica

Imatges actuals

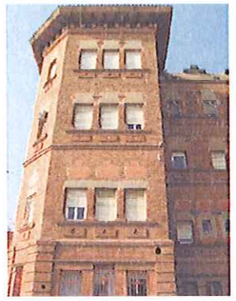

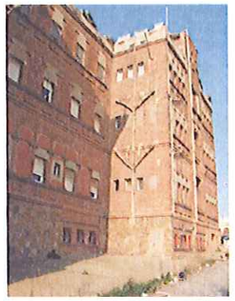

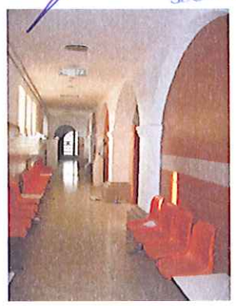

Cronologia: Origen:1.929 / Reforma: 1.960

Autor: Francesc Ricart, eng. i Josep Alemany i Juvé, arq. (1.929)

Tipologia: Edifici sanitari aïllat de planta baixa i tres plantes pls. Simètric al seu origen, ha arribat als nostres temps sense l'ala nord donant la sensació d'edifici inacabat.

Situació: En el sector Est del recinte de l'antic hospital, disposant el seu volum en direcció Nord-Sud.

Context històric: El Pavelló B va ser construït l'any 1.929 com a edifici per a homes ampliació del dispensari antituberculós de l'Associació Esperit Sant. Es tractava originàriament d'un edifici en forma de U que facilitava l'entrada de llum a totes les zones. Disposava d'un soterrani, planta baixa i tres plantes pls amb patí central que proporcionaven cabuda per a 250 persones. L'edifici estava preparat per a separar, en planta baixa, els magatzemns, els dispensaris, les sales necròpsies i el dipòsit de cadàvers. El 1.960 va patir reformes que, en el seu cas, no van suposar uns canvis tan substancials com al Pavelló A per a dones. Actualment, s'està elaborant el projecte de reforma del pavelló que el transformarà en un Centre Residencial per a la Gent Gran.

Façana: Les façanes són de totxo manual vist amb un sòcol de paredat o també de maó vist amb línies de relleu. En conjunt, presenten unes obertures rectangulars ritmades sobre la llinda de les quals antigament hi havien unes finestres en arc. Destaquen principalment les façanes originals a Est i Sud. La façana Sud presenta un gran portal en arc d'accés a la planta baixa, així com la porta en arc rebaixat d'accés a la planta primera. A la façana Est apareixen uns merlets de coronament de la coberta i els relleus de totxo que antigament destacava sobre la base d'estuc, ja desapareguda.

Coberta: La coberta de l'edifici és inclinada de teula àrab que s'adapta a la forma de l'edifici. Destaca el ràfec suportat per permòdols a la façana Sud de l'edifici.

Interior: El pavelló B gaudia d'un paviment de mosaic hidràulic i cambres per a malalts revestides de rajola de València d'un metre d'alçada.

Qualificació urbanística: 7bAs

Ús actual: -

Referència cadastral: 4380101

Propietat: Fundació Hospital Esperit Sant

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Es protegeixen el volum del cos principal, la forma i coronament de la coberta, la formalització de les façanes Est i Sud, les escales exteriors originals i l'estructura portant de la planta baixa.

Proposta: A mantenir la protecció

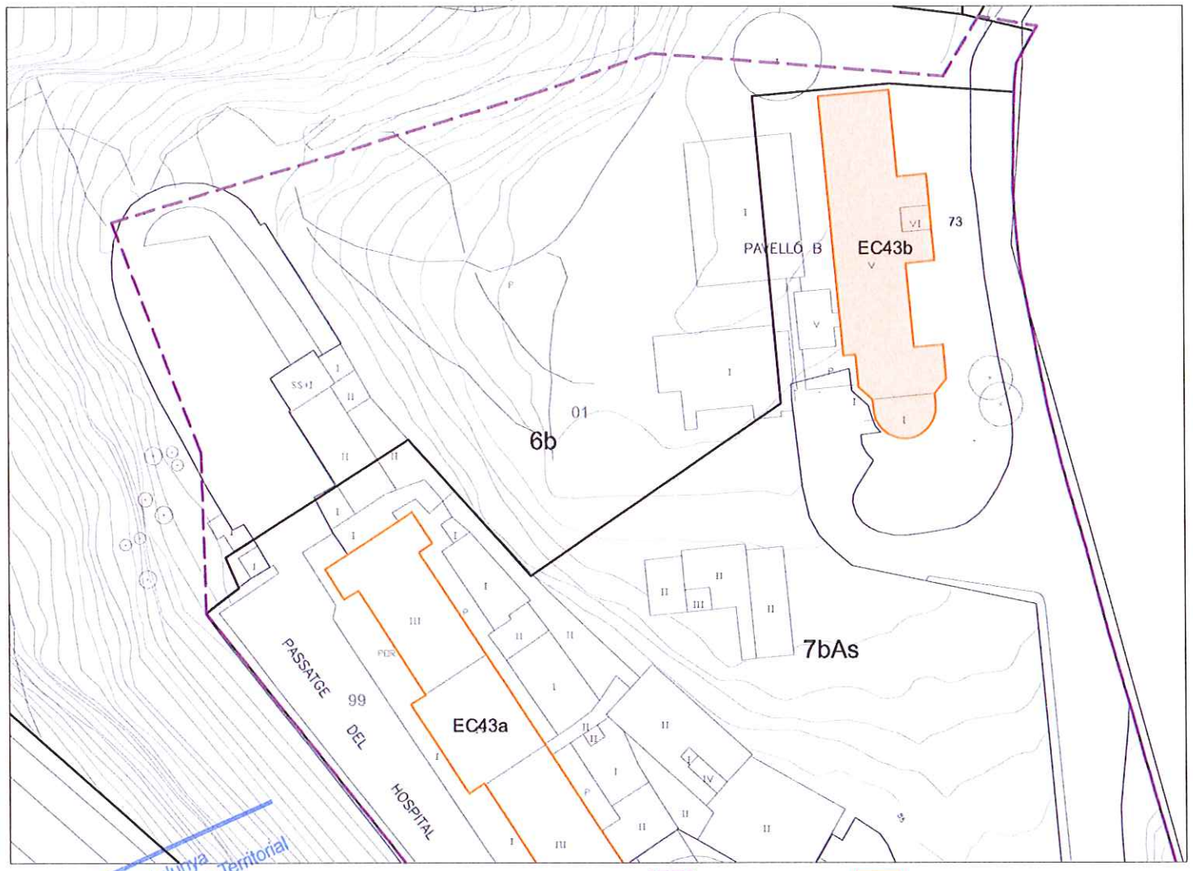

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona

Denominació: Cooperativa "La Colmena"
Localització: Carrer de Sant Josep, 3

170

EC- 44

Façana de la Rambla de Sant Sebastià (estat previ)

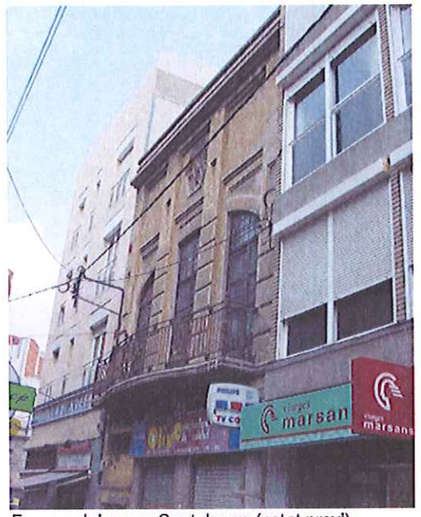

Façana del carrer Sant Josep (estat previ)

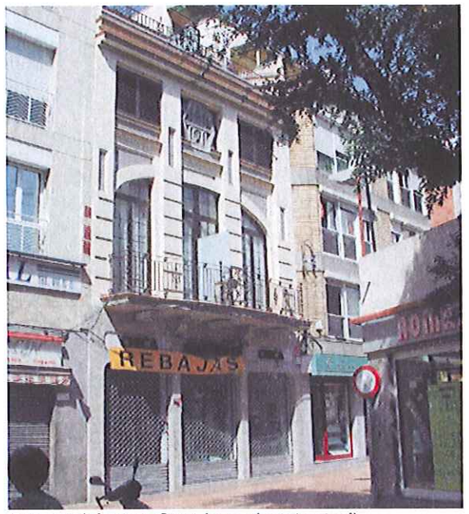

Façana del carrer Sant Josep (estat actual)

Cronologia: 1.923

Autor: Desconegut

Tipologia: Edifici entre mitgeres de planta baixa i dues plantes pis amb front al carrer Sant Josep i a la Rambla de Sant Sebastià.

Situació: En el primer eixample de la ciutat en un entorn de nous edificis poc adients al seu caràcter original.
Aproximadament una tercera part de la parcel.la amb front a la Rambla de Sant Sebastià està afectada de vialitat pel planejament urbanístic vigent.

Context històric: La Cooperativa fundada al 1.916 ha tingut diverses seus fins que el seu desenvolupament favorable va donar lloc a la construcció d'aquest magnífic edifici del carrer Sant Josep. La Colmena és un reflex del moviment cooperativista català que amb l'arribada del Franquisme es desintegra, per a tornar anys després, exempt del seu esperit originari, com a Centre Cultural. Actualment, aquest moviment cultural ocupa un local a la Plaça de la Vila. En resum, la finca reuneix en un únic edifici els valors històrics, com a seu dels moviments socials cooperativistes, i arquitectònics, amb característiques pròpies dels moviments modernista i noucentista.

Façana: La façana del carrer de Sant Josep presenta característiques dels moviments noucentista i modernista, no exempta d'un monumentalisme que li otorga un caràcter especial dins del seu entorn. No obstant, ha perdut part d'aquest caràcter original degut a la reforma de la planta baixa. Destaquen el balcó del primer pis amb barana de ferro forjat i la cornisa de coronament símbol de la cooperativa.

Coberta: La coberta és plana, transitable i accessible.

Interior: L'interior ha estat totalment reformat, la qual cosa ha motivat la pèrdua del seu interès arquitectònic.

Qualificació urbanística: 13b - 5 **Ús actual:** Residencial

Referència cadastral: 4192302 **Propietat:** Privada

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Es protegeixen el volum principal i la formalització de la façana del carrer Sant Josep.

Proposta: **A concretar la protecció**
Es proposa la concreció de la protecció de l'edifici, mantenint, exclusivament, la façana del carrer Sant Josep atès el relatiu valor arquitectònic del volum general que, a més a més, es troba afectat de vial pel planejament urbanístic vigent com a conseqüència de la necessària realineació de la Rambla de Sant Sebastià. Aximateix, la preservació de la protecció de la façana del carrer Sant Josep atén a les seves característiques formals, pròpies del modernisme i noucentisme català, de gran interès històric i arquitectònic.

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona

Denominació: Recinte Torribera
Localització: Carrer de Prat de la Riba, 171

EC- 45

171

Cronologia: Concurs: 1.917 / Construcció: 1.927 - 1.936

Autor: Josep Maria Pericas i Morros (1881-1966) i Rafael Masó i Valentí (1880-1935), arqs. - Tomàs Busquets, metge.

Tipologia: Antiga Clínica Mental concebuda com a un gran recinte natural tancat amb pavellons aïllats a manera de ciutat jardí.

Situació: L'antic centre assistencial es troba ubicat al Recinte Torribera, del que rep el nom, la casa originària del qual forma part del conjunt actual. El Recinte es situa a una zona boscosa a la part baixa de la vessant sud de la Vall de Carcerenya, entre la riera de Can Calvet i la de Can Xan, relacionant-se amb al nucli urbà de Santa Coloma de Gramenet per l'avinguda Pallaresa.

Context històric: L'any 1.917 els arquitectes Josep Mª Pericas i Rafael Masó van guanyar el concurs, promogut per la Mancomunitat de Catalunya, per l'edificació d'una Clínica d'Observació i Hospital per al Tractament de Malalties Nervioses al Recinte Torribera de Santa Coloma. El complex es va construir en diverses fases, encara que no es va executar de forma completa d'acord al projecte original. Tot i així, cal destacar l'organització del conjunt i el llenguatge noucentista tan peculiar dels seus autors, homogeni en tots els edificis originals, que ha donat lloc a un conjunt arquitectònic, urbanístic i paisatgístic de gran interès. L'ampliació del centre per necessitats funcionals amb nous edificis ha distorsionat la idea original fent perdre al conjunt gran part d'aquest atractiu urbanístic. No obstant, actualment està en marxa un procés de reforma i reutilització d'alguns d'aquests edificis històrics, així com d'implantació de nous equipaments, per tal d'acabar conformant el nou Campus de l'Alimentació de la Universitat de Barcelona.

Descripció: Tot el conjunt s'estructura segons un eix de simetria Sud-Nord (Porteria-Dipòsit), a partir del qual i seguint la topografia del terreny s'han disposat els diferents pavellons que el conformen: la Porteria, la Torre (abans Casa del Director), la Capella i Pavelló Convent i els antics Pavellons per a Malalts Mentals. Els pavellons atribuïbles a Pericas i Masó disposen de tractaments formals bastant homogenis: sòcols de pedra natural rústica, elements decoratius de pedra sorrenca, obertures amb fusteries a l'anglesa, faldons de teula ceràmica esmaltada a les cobertes i predomini de les superfícies arrebossades i pintades a les façanes. Tanmateix, es podria considerar el conjunt dins l'estètica noucentista amb referència a la tradició rural catalana de clara inspiració barroca que enllaça amb la línia iniciada anys abans per l'arquitecte Puig i Cadafalch.

Qualificació urbanística: 7c

Ús actual: Acadèmic - Sanitari - Esportiu

Referència cadastral: 4306501

Propietat: Diputació de Barcelona

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Es protegeixen els Pavellons originals de Josep M. Pericas. Així mateix, es protegeixen les escalinates de l'eix Nord-Sud, el traçat de camins i murs de pedra, així com el mobiliari original del jardí.

Proposta: **A concretar la protecció**
Es proposa la incorporació al catàleg de l'edifici del Crematori pel seu interès històric i arquitectònic, en concordància estètica i formal amb els edificis protegits del Recinte Torribera.

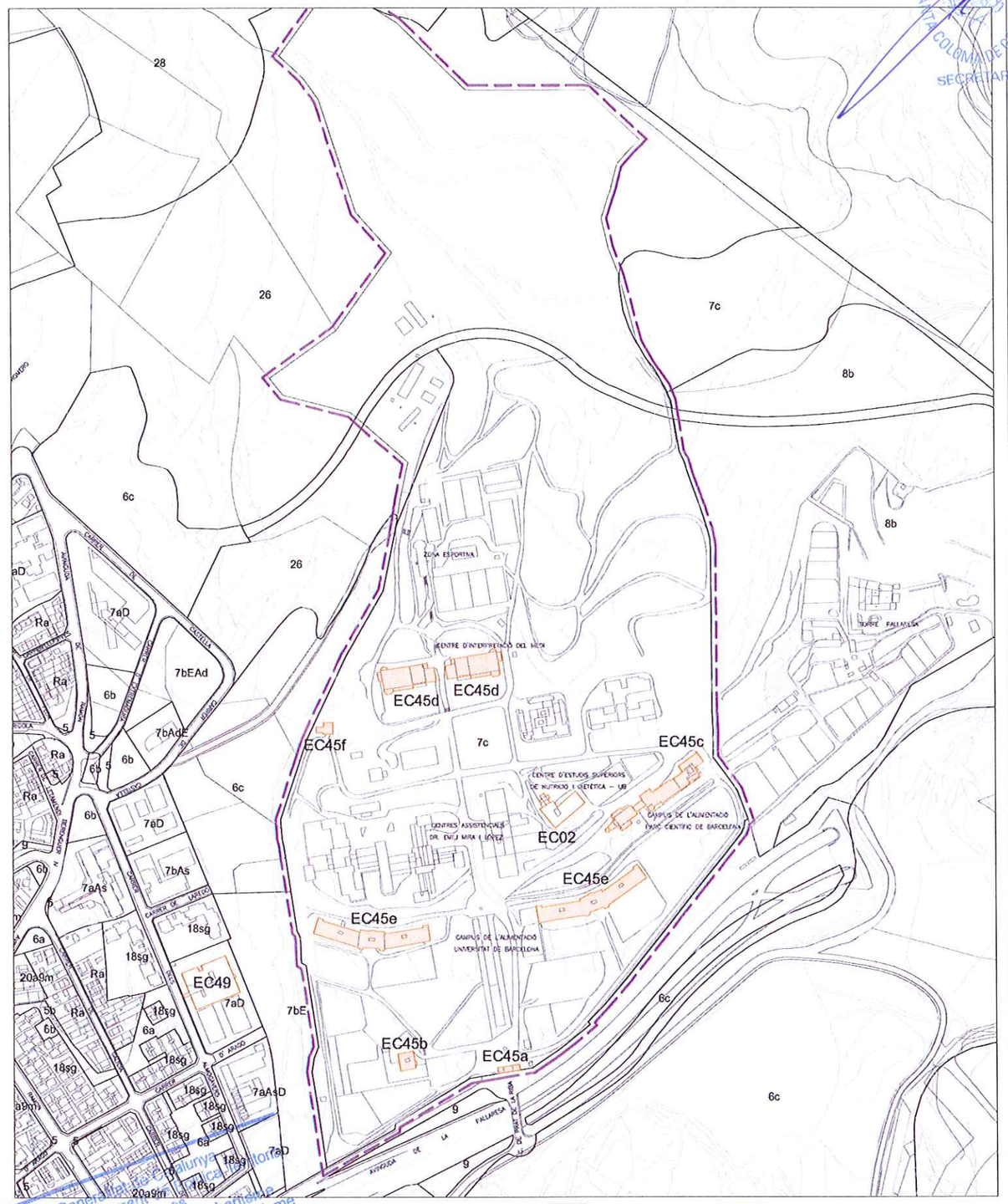

AJUNTAMENT DE SANTA COLOMA DE GRAMENET SECRETARIA

Generalitat de Catalunya Departament d'Obres Públiques i Urbanisme Direcció General d'Urbanisme Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona

Denominació: Pavelló de la Porteria - Recinte Torribera
Localització: Carrer de Prat de la Riba, 171

EC- 45a

172

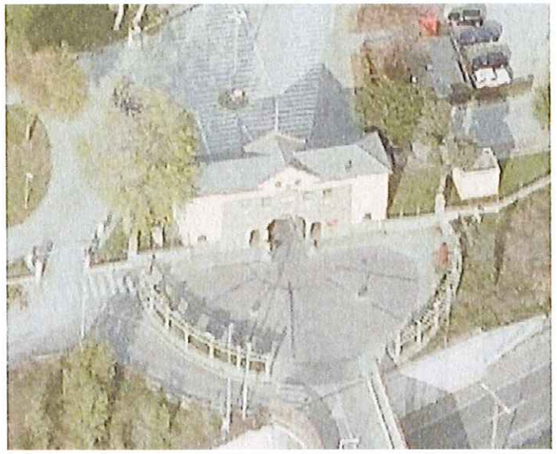

Cronologia: 1.927 - 1.936

Autors: Josep Maria Pericas i Morros i Rafael Masó i Valentí, arqs.

Tipologia: Edifici de planta rectangular i dos pisos concebut com a porta d'accés al Recinte Torribera que es constitueix com a eix de simetria de tot el conjunt.

Situació: Organitzant el conjunt de Torribera des de la seva posició a l'extrem inferior de l'eix Sud-Nord del Recinte, front a l'exaedre amb el qual conforma el magnífic accés a la clínica.

Context històric: La Porteria forma part del projecte que a l'any 1.917 va resultar guanyador del concurs promogut per la Mancomunitat de Catalunya. Destaca el llenguatge noucentista d'aquest edifici que forma part d'un conjunt de gran interès urbanístic i paisatgístic dins del municipi de Santa Coloma.

Façana: Els paraments de les façanes principals combinen l'estuc amb l'ornamentació de pedra artificial. Centrada a l'eix de simetria apareixen els tres arcs d'accés, el central per al tràfic rodat i els laterals per als peatons. A més a més, la Porteria consta d'una cornisa de remat a tot l'edifici amb gablets neobarrocs situats al seu eix. Com a element ornamental a destacar, hi apareixen les imatges esculpides de 4 prestigiosos doctors en medicina: Marià Cubí, Santiago Ramón y Cajal, Emil Wilhelm Magnus Georg Kraepelin i Jean-Martin Charcot.

Coberta: La coberta del pavelló és inclinada de teula plana ceràmica establint un joc formal en l'encreuament amb la coberta inclinada del petit cos central que emmarca l'entrada.

Qualificació urbanística: 7c

Ús actual: Porteria d'entrada

Referència cadastral: 4306501

Propietat: Diputació de Barcelona

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Es protegeix el volum de l'edifici, la coberta, les façanes, així com l'escala i l'estructura funcional de la planta baixa.

Proposta: A mantenir la protecció

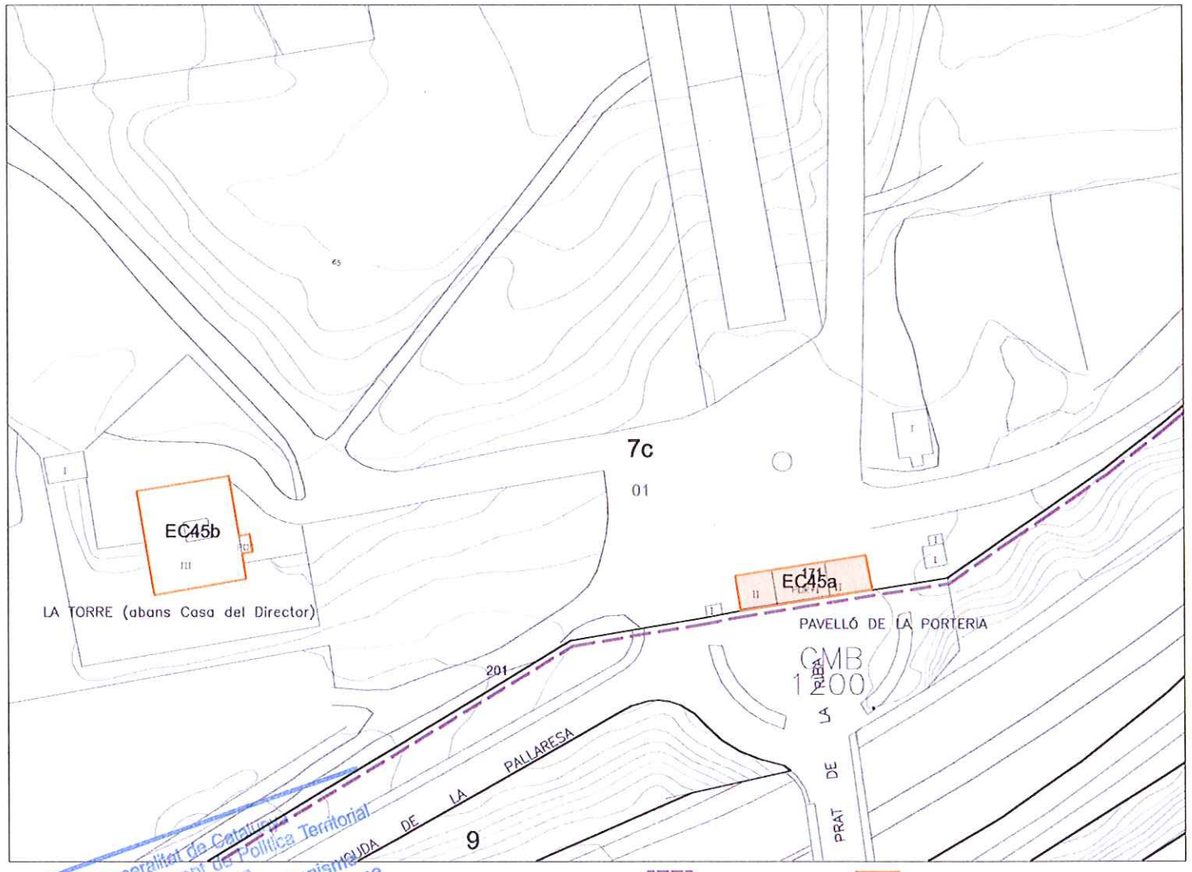

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme
Barcelona

Denominació: Edifici La Torre (abans Casa del Director) - Recinte Torribera
Localització: Carrer de Prat de la Riba, 171

173

EC- 45b

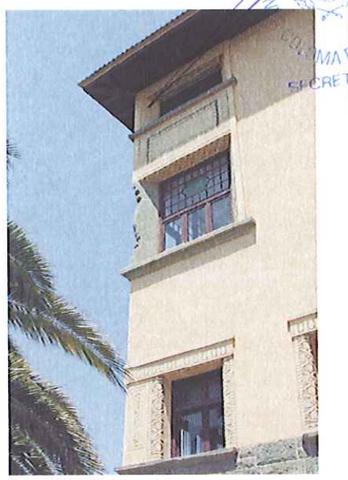

Cronologia: 1.927 - 1.936

Autors: Josep Maria Pericas i Morros i Rafael Masó i Valentí, arqs.

Tipologia: Edifici aïllat de planta quadrada i tres pisos, concebut originàriament com a residència del director de la Clínica Mental.

Situació: De forma aïllada respecte a la resta de pavellons, l'edifici es situa prop de la riera de Can Calvet a ponent en l'interior del Recinte de l'antiga Clínica Mental.

Context històric: L'edifici, concebut com a residència del director de la Clínica Mental, és el més interessant del conjunt urbanístic de Torribera per la seva riquesa ornamental, tant a l'exterior com a l'interior, en contraposició a la seva senzillesa formal. Actualment, la Casa del Director ha passat a tenir la funció de centre d'estudis superiors de la UNED-Terrassa, conegut com Edifici La Torre.

Façana: Les façanes són d'estuc amb una formalització i ornamentació paradigmàtica de l'arquitectura noucentista. La façana principal presenta una jerarquia de triples obertures centrals en contraposició al parament pla i massís. A la planta baixa, apareix la porta d'accés en forma d'arc de mig punt, previ a la qual es troba un porxo d'arc central i obertures laterals separades por columnes. Sobre l'atri apareix un balcó amb un triple finestral a tota alçada, mentre que al pis superior aquesta triple obertura queda reduïda a simples finestres amb ampits. De la resta de la casa, cal destacar el finestral en angle de la façana posterior amb ornamentació de caire noucentista.

Coberta: La coberta de la Casa del Director és inclinada a quatre aigües de teula plana ceràmica amb un pronunciat ràfec de bigues de fusta vista que formalitza el coronament de les façanes.

Interior: L'ornamentació de l'interior de l'edifici, així com la de les façanes, recull la màxima expressivitat del llenguatge noucentista utilitzat a tot el conjunt.

Qualificació urbanística: 7c

Referència cadastral: 4306501

Ús actual: Centre associat de la UNED-Terrassa

Propietat: Diputació de Barcelona

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Es protegeix el volum general, la coberta, les façanes, i la formalització i estructura funcional bàsica dels espais interiors. S'admeten modificacions justificades per una possible reutilització.

Proposta: A mantenir la protecció

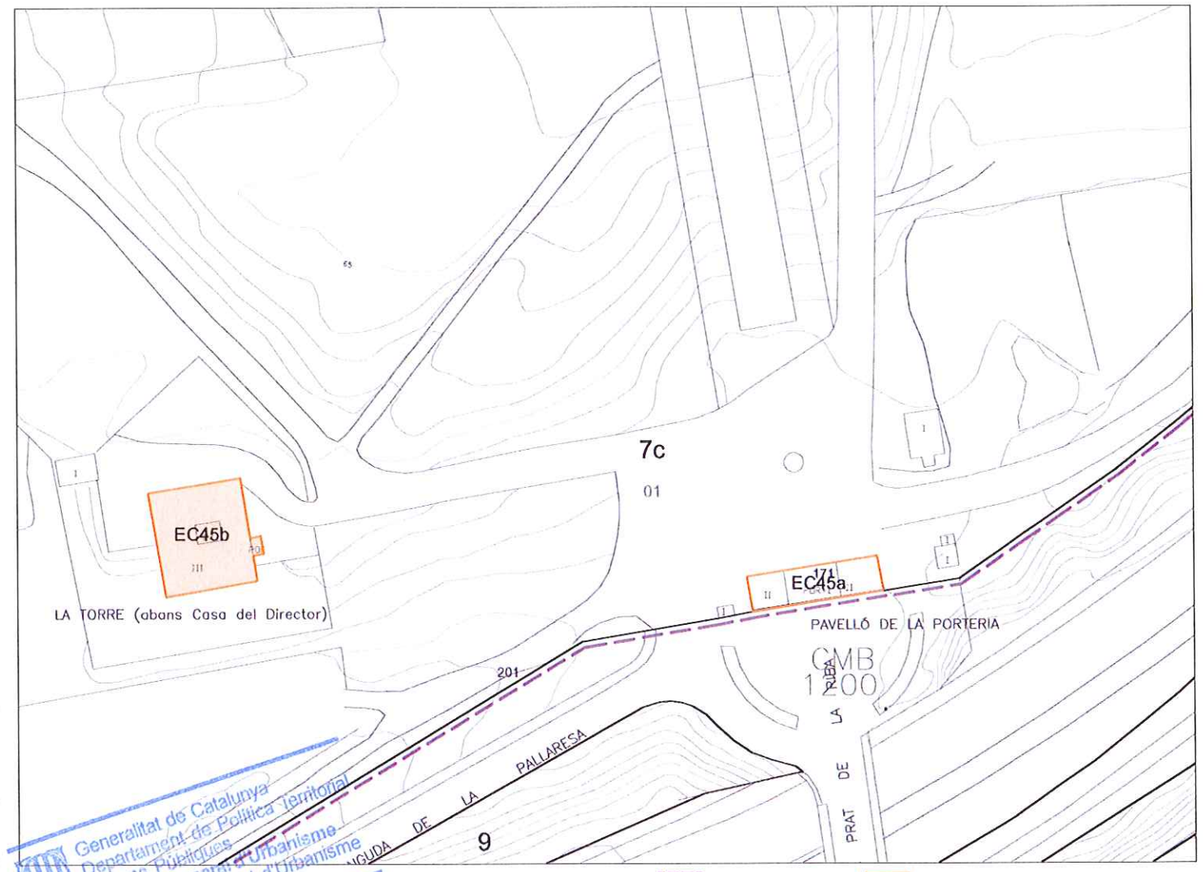

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona

Denominació: Església i Pavelló Convent (abans Capella i Pavelló Marinas) - Recinte Torribera
Localització: Carrer de Prat de la Riba, 171

EC- 45c

174

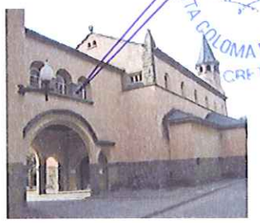

Cronologia: Origen: 1.927 - 1.936 / Rehabilitació: 2.008

Autors: J. M. Pericas i Morros i Rafael Masó i Valentí, arqs. / Rehabilitació: J. Sala Botana i X. Vallcorba i Navarro, arqs. (2.008)

Tipologia: Edifici de planta allargada, variada i complexa seguint les corbes de nivell, que es resol mitjançant eixos de simetria i retranqueigs que volumètricament li donen una gran riquesa compositiva. L'edificació consta de capella amb torre i pavelló de serveis generals, connectats per un cos obert a la planta baixa que fa de pont.

Situació: A ponent dins del recinte Torribera, just al límit amb la finca veïna de la Torre Pallaresa.

Context històric: L'antic Pavelló Convent allotjava la residència conventual de les monges que administraven el centre psiquiàtric, i s'uneix amb un pont que forma una porxada a l'accés principal a la Capella del Recinte Torribera. Aquest edifici de llenguatge formal i ornamental noucentista forma part del conjunt del pavellons guanyador del concurs per a la Clínica Mental a l'any 1.917. No obstant, l'edifici de l'Església i Pavelló Convent és de factura neo-romànica amb dues absidioles i absis central amb girola on s'afegeix el cos de la sagristia. Després d'alguna rehabilitació, l'edifici ens ha arribat als nostres dies en un magnífic estat de conservació.

Façana: Les façanes són murs de pedra arrebossats i pintats sobre sòcols de pedra natural i rústica. A les obertures predominen les finestres d'arc de mig punt amb fusteria i elements ornamentals. El cos central que connecta la capella i el pavelló fa les funcions de pont amb tres grans obertures: un gran arc central que permet el pas de vehicles i dos laterals per al pas de vianants.

Coberta: L'edifici, motivat per la seva complexitat formal, presenta un bonic joc de cobertes inclinades de teula plana esmaltada amb petits ràfecs. La torre-campanar de la capella està coronada per un pinacle de base octogonal també de teula plana ceràmica.

Interior: L'interior de l'edifici ha patit diverses transformacions per adaptar-se als diferents usos que ha tingut al llarg de la seva història. Actualment, s'està elaborant el projecte de reforma per a que l'edifici pugui acollir les funcions de laboratori de recerca del Parc Científic de Barcelona.

Qualificació urbanística: 7c **Ús actual:** -

Referència cadastral: 4306501 **Propietat:** Diputació de Barcelona

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Es protegeix el volum general, la coberta, les façanes i l'estructura funcional bàsica dels espais interiors. Així també, es protegeix el pavelló-mirador situat a l'eix del cos de connexió.

Proposta: A mantenir la protecció

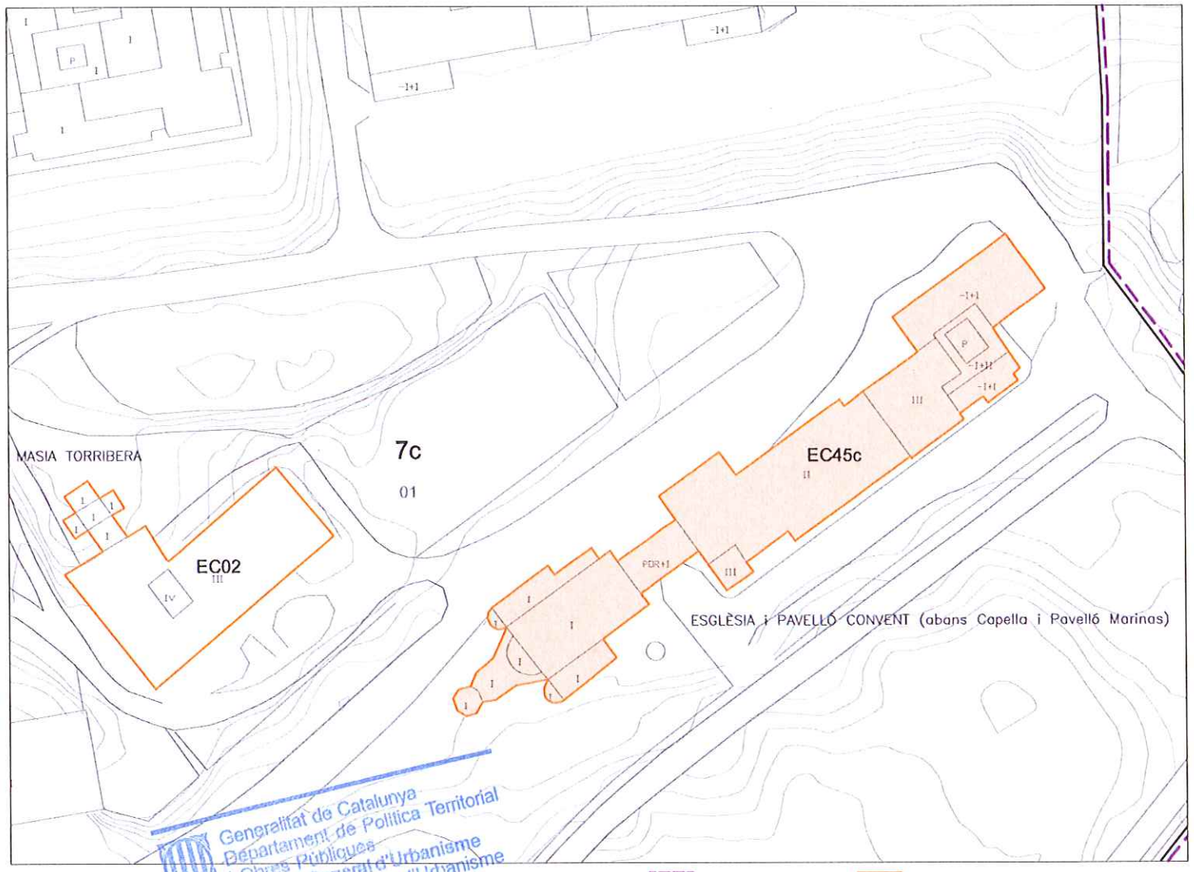

Parcel.la Edifici / Element del Catàleg

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona

AJUNTAMENT DE SANTA COLOMA DE GRAMENET
SECRETARIA

Denominació: Pavelló Canigó (abans Immaculada) I Pavelló Montserrat - Recinte Torribera
Localització: Carrer de Prat de la Riba, 171

EC- 45d

Cronologia: 1.927 - 1.936

Autors: Josep Maria Pericas I Morros i Rafael Masó i Valentí, arqs.

Tipologia: Pavellons aïllats de planta baixa rectangular amb jardí geomètric i coberta inclinada.

Situació: Disposats simètricament respecte a l'eix Nord-Sud vertebrador del conjunt, aproximadament a la zona nord del Recinte Torribera.

Context històric: Aquestes edificacions formen part del conjunt de pavellons de la Clínica Mental guanyador del concurs promogut per la Mancomunitat de Catalunya. Tant la disposició dins del recinte com el llenguatge formal i ornamental dels pavellons són fidels al projecte original de l'any 1.917. Des del seu origen i durant molts anys, aquests edificis han estat pavellons psiquiàtrics per a homes i dones. Actualment, s'està elaborant el projecte per a la reforma i transformació del Pavelló Montserrat en Centre d'Interpretació del Medi.

Façana: A les façanes predominen les superfícies arrebossades i pintades sobre sòcols baixos de pedra natural i rústica. Les obertures són en la majoria rectangulars. Els porxos de la façana sud s'assenten sobre pilars de formigó amb elements ornamentals neoclàssics.

Coberta: Les cobertes són inclinades de teula àrab. A la part sud, els edificis presenten una porxada translúcida fruït d'una de les seves reformes.

Parcel.la

Edifici / Element del Catàleg

Qualificació urbanística: 7c

Ús actual: Pavellons per a malalts mentals

Referència cadastral: 4306501

Propietat: Diputació de Barcelona

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Es protegeixen el volum dels edificis, les cobertes, la formalització de les façanes, així com l'escala i l'estructura funcional bàsica. No s'admeten ampliacions però sí la redistribució interior.

Proposta: A mantenir la protecció

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona

Denominació: Pavellons Gaudí (abans Sant Pau) i Verdaguer (abans Lourdes) - Recinte Torribera

Localització: Carrer de Prat de la Riba, 171

176

EC- 45e

AJUNTAMENT DE SANTA COLOMA DE GRAMENET SECRETARIA

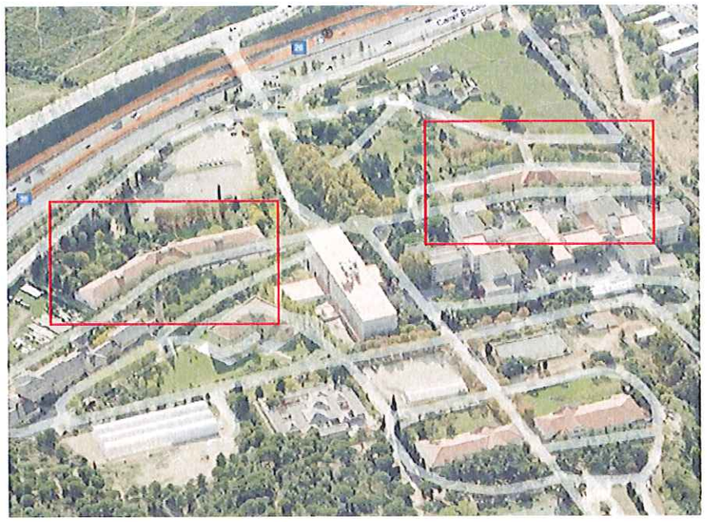

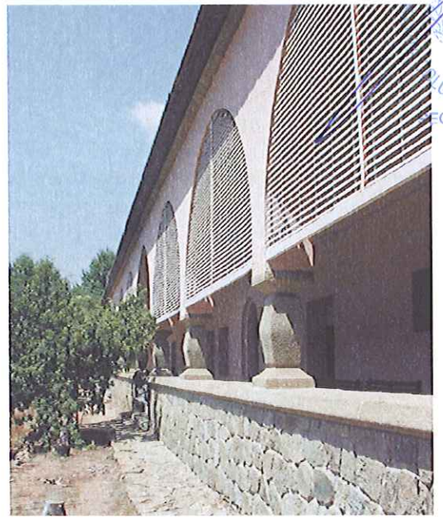

Cronologia: Origen: 1.927 - 1.936 / Rehabilitació: 2.008

Autors: J. M. Pericas i Morros i Rafael Masó i Valentí, arqs. / Rehabilitació: J. Sala Botana i X. Vallcorba i Navarro, arqs. (2.008)

Tipologia: Pavellons aïllats, de planta baixa i planta soterrani, amb jardí geomètric envoltat de verdissa i coberta inclinada. Consten d'un cos central i dos cossos laterals simètrics lleugerament inclinats, formant una V en angle molt obert.

Situació: Disposats simètricament respecte a l'eix Nord-Sud vertebrador del conjunt, aproximadament a la zona centre del Recinte Torribera.

Context històric: Els Pavellons Gaudí i Verdaguer formen part del conjunt del pavellons de la Clínica Mental guanyador del concurs promogut per la Mancomunitat de Catalunya a l'any 1.917. De fet, són els únics pavellons que es van construir d'acord al projecte original tant respecte a la situació com respecte al llenguatge formal emprat. Originàriament concebuts com a pavellons psiquiàtrics per a homes i dones, els edificis han sofert diverses actualitzacions i reformes des de la seva construcció. Actualment, els pavellons Gaudí i Verdaguer es troben en procés de rehabilitació per a poder acollir els laboratoris i despatxos del Centre de Recerca Clínica i Centre de Ciències i Tecnologia dels Aliments de la Universitat de Barcelona.

Façana: A les façanes predominen les superfícies arrebossades i pintades sobre sòcols baixos de pedra natural i rústica. Les obertures disposen de fusteria a l'anglesa amb profusió de divisòries i elements formals decoratius de pedra sorrenca, mentre que els porxos de la façana sud estan formats per arcs de formigó sobre pilars rodons.

Coberta: Les cobertes són inclinadas de teula plana esmaltada amb afegits de ferro forjat en marquesines i voladius singulars.

Interior: L'interior dels pavellons ha sofert diverses transformacions per adaptar-se als diferents usos que ha tingut al llarg de la seva història. Actualment, s'estan fent treballs per a acollir el nou programa com a laboratori de recerca alimentària.

Qualificació urbanística: 7c

Ús actual: Docència i recerca del Campus de l'Alimentació (UB)

Referència cadastral: 4306501

Propietat: Diputació de Barcelona

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Es protegeixen el volum general, la coberta, les façanes, i la formalització i estructura funcional bàsica dels espais interiors. S'admeten modificacions justificades per una possible reutilització.

Proposta: A mantenir la protecció

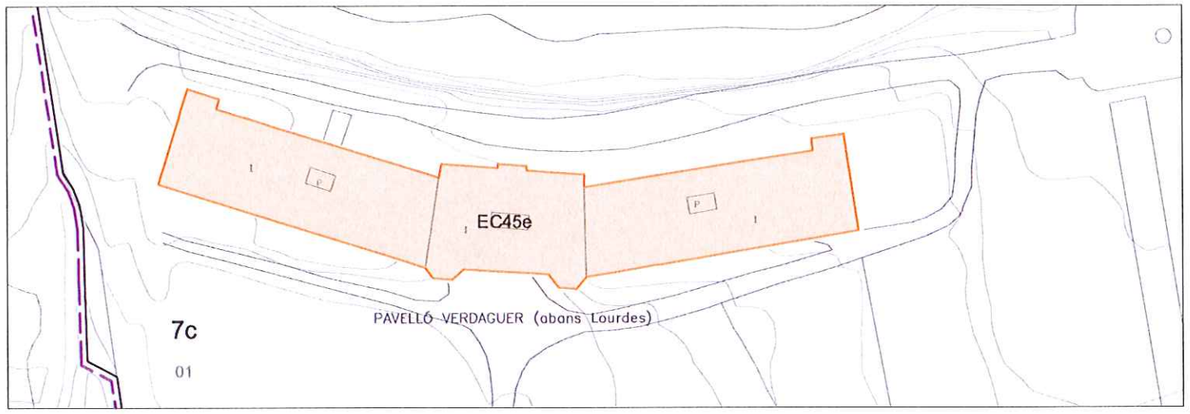

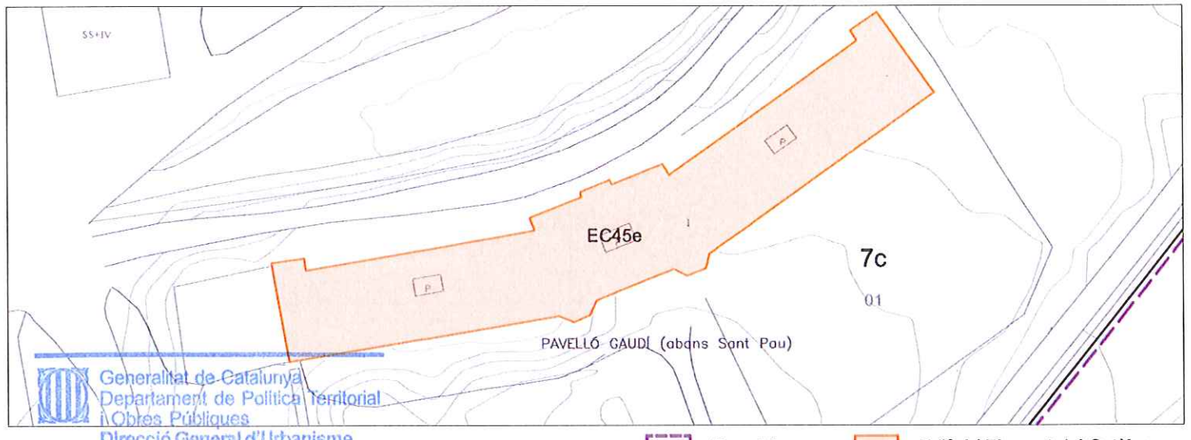

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona

Parcel.la

Edifici / Element del Catàleg

Denominació: Tanatori (abans Pavelló Mortuori) - Recinte Torribera
Localització: Carrer Prat de la Riba, 171

EC- 45f

177

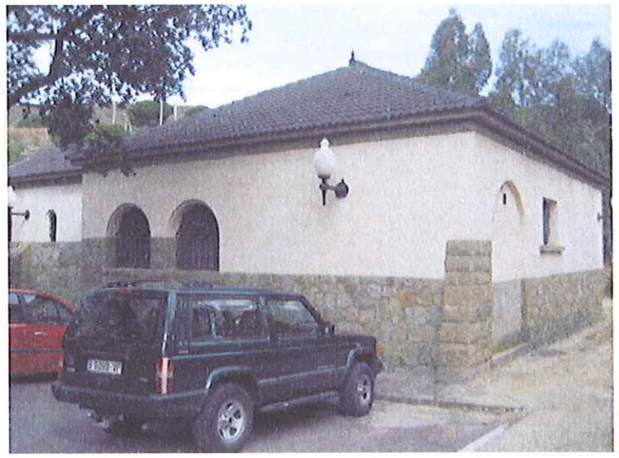

Cronologia: 1.927 - 1.936

Autors: Josep Maria Pericas i Morros i Rafael Masó i Valentí, arqs.

Tipologia: Edifici d'una única planta rectangular, gairabé quadrada, i coberta de pavelló amb un petit cos afegit pel qual es produeix l'accés.

Situació: A la part nord-oest del Recinte Torribera, en una zona boscosa collndant a la riera de Can Calvet.

Context històric: El Tanatori forma part del conjunt de pavellons de la Clínica Mental edificat l'any 1.917 al Recinte Torribera. L'estructuració dels edificis i el seu llenguatge noucentista, homogeni en tots els edificis originals, ha donat lloc a un conjunt arquitectònic, urbanístic i paisatgístic de gran interès, la imatge del qual ha quedat distorsionada per l'ampliació del centre amb nous edificis més moderns.

Façana: Igual que en la resta dels edificis originals, els paraments de les façanes combinen l'estuc amb l'ornamentació de pedra artificial a tall de sòcol. Les façanes molt senzilles combinen petites obertures rectangulars de formalització horitzontal lligades per una línia d'ampit amb obertures culminades amb arc de mig punt. L'accés es produeix pel volum afegit en el seu encreuament amb el cos principal mitjançant una porta també acabada en arc de mig punt a través de tres esglaons que salven el desnivell del carrer.

Coberta: La coberta del Tanatori és inclinada de pavelló de teula plana ceràmica, encara que no és l'original de la construcció.

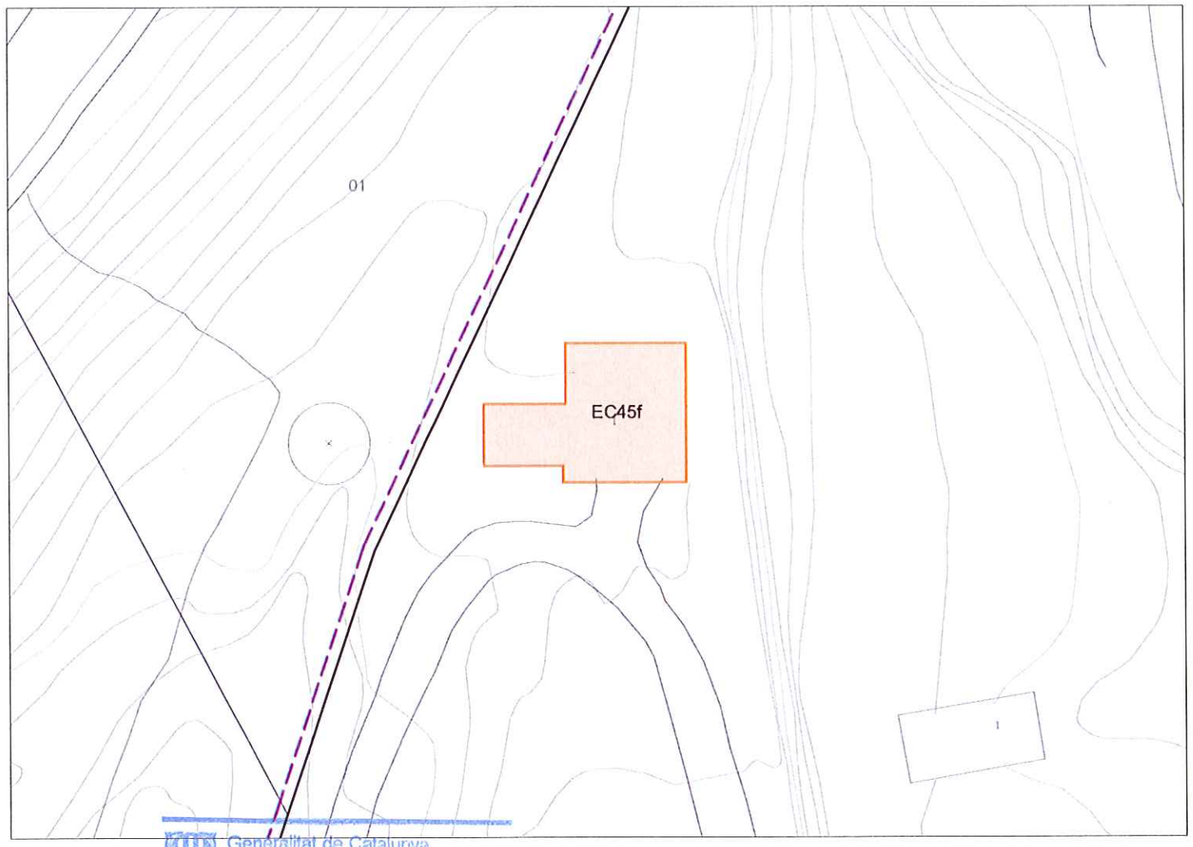

Qualificació urbanística: 7c
Referència cadastral: 4306501
Ús actual: Tanatori
Propietat: Diputació de Barcelona

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Edifici inclòs al catàleg dins l'entorn de protecció del Recinte Torribera (E6).

Proposta: A catalogar
Es proposa la incorporació al catàleg de l'edifici del Tanatori (abans Pavelló Mortuori) atès el seu interès històric i arquitectònic, en concordància estètica i formal amb la resta d'edificis protegits del Recinte Torribera.

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona

Denominació: Mercat de Sagarra
Localització: Plaça d'en Ferran de Sagarra

178

EC- 46

AJUNTAMENT DE SANTA COLOMA DE GRAMENET
SECRETARIA

Façana Nord

Façana Est

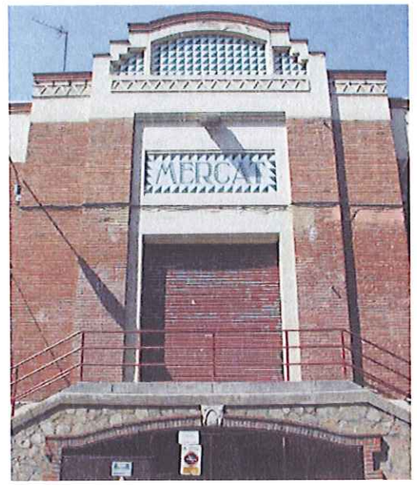

Façana Sud

Façana Oest

Cronologia: 1.932 - 1.933

Autor: Josep Alemany i Juvé, arq.

Tipologia: Edifici aïllat d'ús col.lectiu amb un volum prismàtic allargat format per planta baixa, planta pis i soterrani.

Situació: Ocupant la plaça de Sagarra al sud del centre urbà de Santa Coloma.

Context històric: L'edifici es situa al bell mig de la plaça que ordenava un dels primers eixamples de la ciutat, en un entorn bastant degradat per noves construccions. El mercat és un edifici singular per les seves característiques formals i elements ornamentals, així com per ser pol generador de l'activitat comercial i de les relacions ciutadanes. L'edifici, per tant, és d'interés arquitectònic, urbanístic i social.

Façana: Les façanes del mercat són d'estil noucentista amb un acabat que alterna el totxo vist amb l'estuc. L'edifici disposa d'un accés a cada façana que apareixen, en panys de paret de major envergadura culminats amb frontons, sota el mateix criteri compositiu. A la façana oest les obertures apareixen a un nivell superior, restant cecs els panys de paret de la planta baixa, mentre que a la façana oposada, sí que apareixen grans obertures en formes de parades. L'estructura es remarca a la façana mitjançant pilastres i cornises que emmarquen les obertures. L'edifici gaudeix, en definitiva, d'elements ornamentals propis de l'arquitectura noucentista pre-racionalista com ara motllures rectes, cornises, ceràmica vidrada i basament de pedra.

Coberta: L'edifici disposa d'una gran coberta inclinada a dues algües. No obstant, la coberta no és contínua sinó que queda interrompuda simètricament en dos punts per deixar lloc a dues grans entrades de llum longitudinals.

Interior: A l'interior del mercat s'accedeix mitjançant quatre portes ubicades als eixos centrals de totes quatre façanes. L'edifici gaudeix de 102 parades al nivell de la planta baixa, de les quals 46 parades són laterals i 56 centrals. A la planta soterrani es situen els diferents serveis del mercat, administració i zona d'emmagatzematge.

Qualificació urbanística: 7a

Ús actual: Mercat Municipal

Referència cadastral: 4192701

Propietat: Ajuntament de Santa Coloma

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Es protegeixen el volum general, la forma de la coberta, la formalització i acabats de les façanes; així com els sòcols, elements petris i elements ceràmics que configuren l'ornamentació de l'edifici.

Proposta: A mantenir la protecció

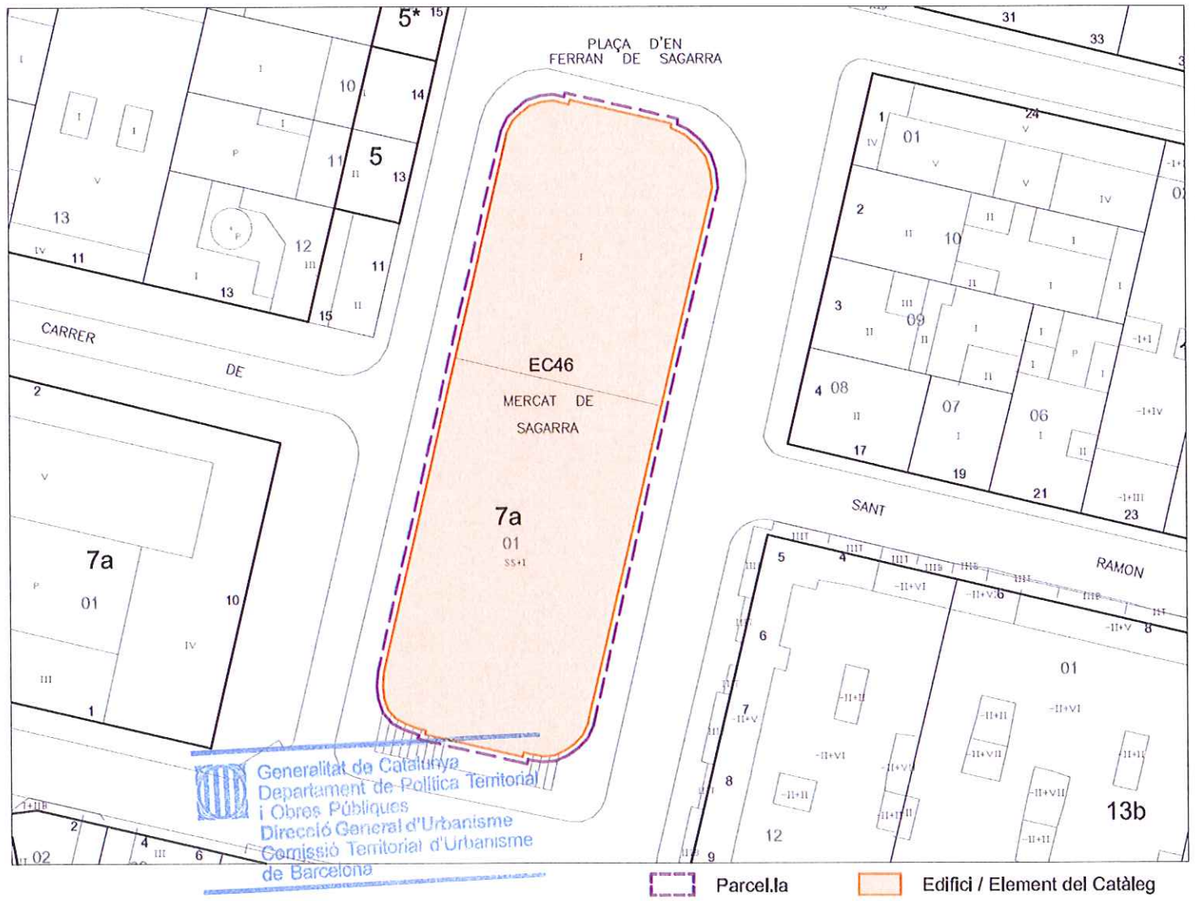

Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet

PLA ESPECIAL DE PROTECCIÓ DEL PATRIMONI DE SANTA COLOMA DE GRAMENET
FITXA INFORMATIVA

Any 2009

e: 1/500

N

Denominació: Academia Fuster
Localització: Carrer de Sant Jeroni, 38

179

EC- 47

AJUNTAMENT DE SANTA COLOMA DE GRAMENET
SECRETARIA

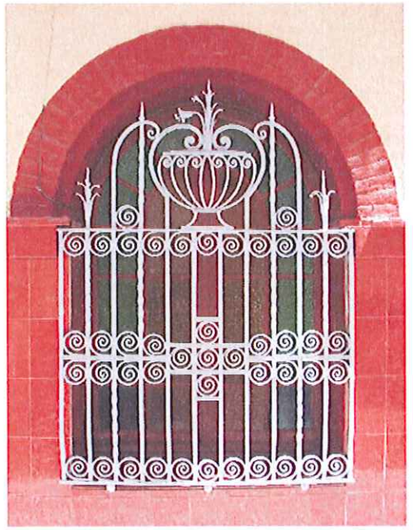

Cronologia: 1.930 - 1.940

Autor: Desconegut

Tipologia: Edifici entremitgeres de planta baixa i planta pis d'ús educatiu. Disposa d'un carreró lateral que serveix d'accés a l'espai interior d'illa on es situen les instal·lacions esportives.

Situació: A l'est del nucli primitiu de Santa Coloma, a la zona centre de la ciutat.

Context històric: L'edifici apareix en un entorn bastant degradat per la construcció d'edificiacions que han malmès la imatge de la zona. L'Acadèmia té gran valor històric com a institució docent per a la memòria col·lectiva de la població. Aixímateix, l'edifici gaudeix de gran rellevància arquitectònica amb elements propis dels darrers moments del noucentisme conugats amb elements pre-racionalistes.

Façana: La façana principal és d'estil i composició gairebé simètrica. Presenta obertures amb arc rodó a la planta pis amb balcons correguts al Carrer de Sant Jeroni amb barana de ferro forjat. Destaca la barbacana de teula, suportada amb permòdols, que recorre les dues façanes, així com els paraments arrebossats amb impostes, brancals i arcs de totxo vist. La casa colindant nº 40 de la mateixa època, presenta una façana amb remat noucentista que conviu en harmonia amb l'Acadèmia Fuster malgrat l'excessiva volada del balcó.

Coberta: La coberta és plana i transitable a tall de terrat, a la qual s'accedeix per una caixa d'escala d'execució més recent.

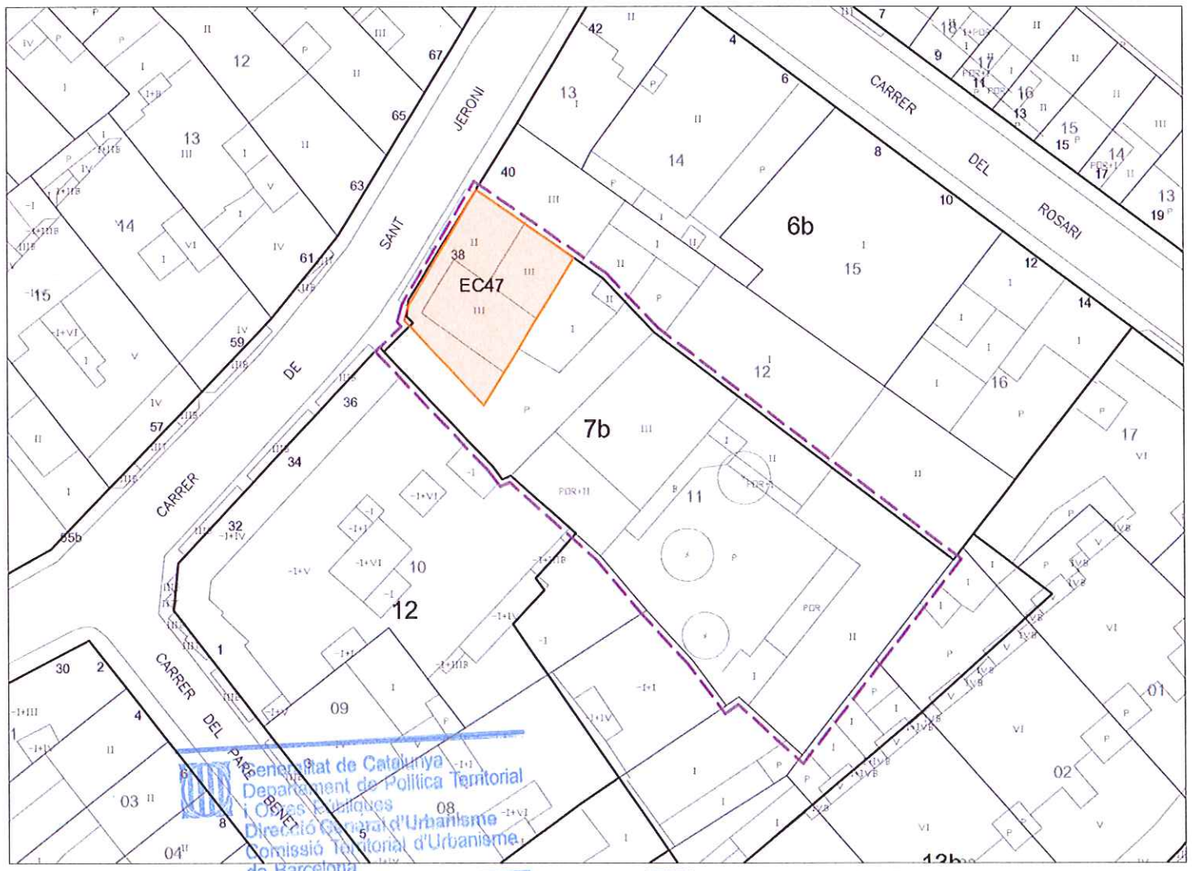

Qualificació urbanística: 7b

Referència cadastral: 4097211

Ús actual: Centre docent

Propietat: Privada

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Es protegeixen el volum del cos principal, així com la formalització i acabats de les façanes a carrer.

Proposta: A mantenir la protecció

Denominació: Acadèmia Manent
Localització: Plaça Manent, 1

180

EC- 48

AJUNTAMENT DE SANTA COLOMA DE GRAMENET
SECRETARIA

Cronologia: Origen: 1.930 - 1.940 / Rehabilitació: 2.006

Autor: Desconegut / Rehabilitació: Joan Busquets, arq. (2.006)

Tipologia: Edifici d'ús col.lectiu de planta baixa, planta pis i golfes, originàriament destinat a col·legi i actualment rehabilitada per a dependències municipals. Disposa d'un pati lateral en el qual hi ha una petita edificació auxiliar de dos plantes.

Situació: A la zona centre de la ciutat, colindant per l'est amb el nucli primitiu de Santa Coloma.

Context històric: L'Acadèmia Manent té gran valor per la seva imatge urbana que consolida la trama històrica de la ciutat, destacant especialment el coronament de la façana a la plaça. Tanmateix, l'edifici té una gran importància per a la memòria col.lectiva de la ciutat com a part de la història de l'ensenyament a Santa Coloma, juntament amb l'Acadèmia Fuster situada al carrer Sant Jeroni.

Façana: Les façanes presenten un estuc d'execució recent amb un sòcol d'aplacat de pedra d'un metre d'alçada. Les façanes són de composició simple, amb obertures perfectament seriades al llarg de tot l'edifici. Aquest ordre només queda interromput per l'aparició de dos balcons, dels quals destaca el de la façana a la plaça, centrat sobre l'accés principal. Cal destacar la cornisa i muret de remat que unifiquen les façanes, així com les baranes dels balcons de ferro de forja molt treballat.

Coberta: L'edifici disposa d'una rotunda coberta inclinada a dues aigües amb acabat de teula àrab i carener perpendicular a la plaça. Al centre de la coberta apareix un lluernari que il.lumina zenitalment l'escala i els espais distribuidors de l'Acadèmia. La coberta no és visible des de l'exterior ja que queda amagada pel muret de coronament de l'edifici.

Interior: L'interior, molt reformat, no gaudeix d'elements de cert interès arquitectònic.

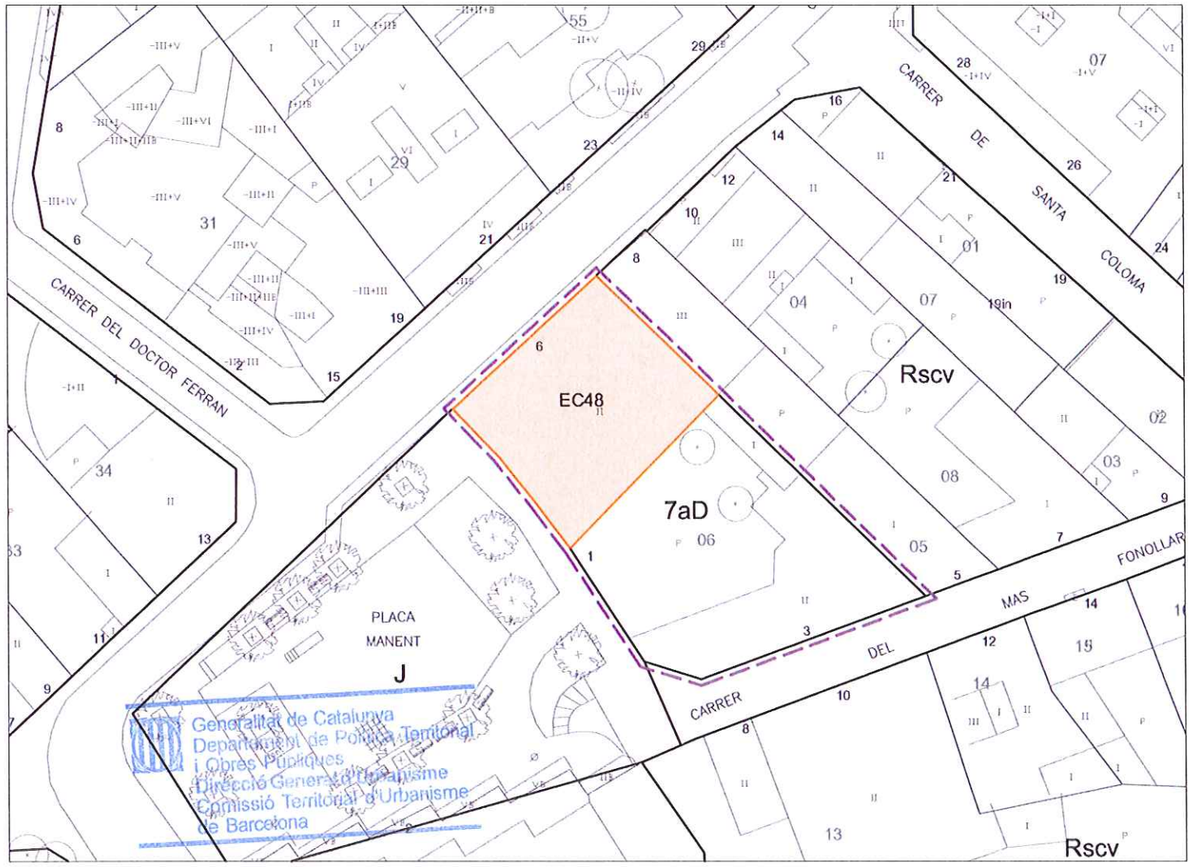

Qualificació urbanística: 7aD
Referència cadastral: 3896606
Ús actual: Dependències municipals
Propietat: Ajuntament de Santa Coloma

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Es protegeixen el volum del cos principal, així com la formalització general i els acabats de les façanes a la plaça i al carrer. Així mateix, es protegeixen els acabats de la tanca i el portal a la plaça.

Proposta: A mantenir la catalogació

Denominació: Centre d'Educació Especial "Josep Sol I Rodríguez"
Localització: Carrer dels Almogàvers, 16 - Carrer d' Aragó

EC- 49

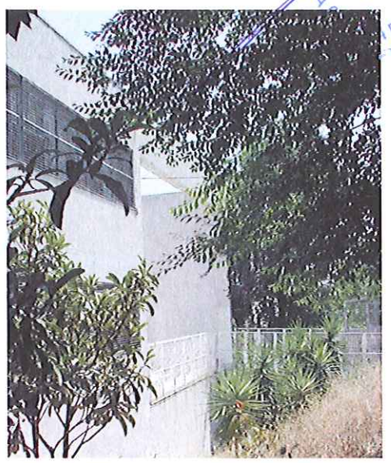

Cronologia: 1.979 - 1.981

Autor: Josep Benedito I Rovira, Agustín Mateos I Duch I Ramon Valls I Ortiz, arqs.

Tipologia: Edifici de volum prismàtic i contundent, es troba situat de forma aïllada en una parcel.la de 4.300 m2. Destinat a l'educació especial, el centre té una capacitat per a 300 infants.

Situació: En el límit de la trama urbana entre el barri de Singuerlín i la Vall de Carcerenya, en una zona edificada amb blocs predominantment aïllats. L'edifici apareix com un gran cub semisoterrat a la parcel.la com a conseqüència del gran desnivell del carrer, que fa que passi de 2 a 4 plantes mitjançant un sistema de rampes que comuniquen els diferents nivells.

Context històric: Edifici racionalista de finals dels 70 que va ser distingit amb el Premi FAD d'arquitectura l'any 1.982.

Façana: Les façanes responen principalment a qüestions d'orientació. La façana Sud és totalment transparent, tret l'esquelet de l'estructura que queda a la vista, amb una sèrie de grans vitralls que permeten l'entrada directa de llum natural filtrada per persianes. La resta de façanes, per contra, utilitzen el llenguatge formal de l'addició d'obertures horitzontals i contínues en un cos massís amb un joc de buits puntuals que fan plegar la façana cap a l'interior de l'edifici. Destaca el cos semicilíndric sobressortint que alberga l'escala amb un tancament de pavés en contraposició a l'arrebossat general de l'edifici.

Coberta: La coberta és plana i transitable, disposant d'elements lluernaris que permeten l'entrada de llum natural zenital.

Interior: El volum principal, prismàtic i contundent, queda segmentat pels eixos de circulació principals, estructurant l'edifici en quadrants, que es perllonguen cap a l'exterior en forma de cossos semicilíndrics on s'ubiquen la rampa i l'escala. El projecte té present la funció de l'edifici per la qual cosa no presenta cap barrera arquitectònica. Tanmateix, els espais interiors reben il.luminació zenital natural, solució interessant tant a nivell lumínic com energètic.

Qualificació urbanística: 7aD
Referència cadastral: 4104801
Ús actual: Centre d'Educació Especial
Propietat: Ajuntament de Santa Coloma

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Es protegeix l'edifici en general, tant exterior com interiorment a més de la tanca i els accessos. Tanmateix, cal extremar el seu manteniment per tal d'evitar llur degradació.

Proposta: A mantenir la protecció

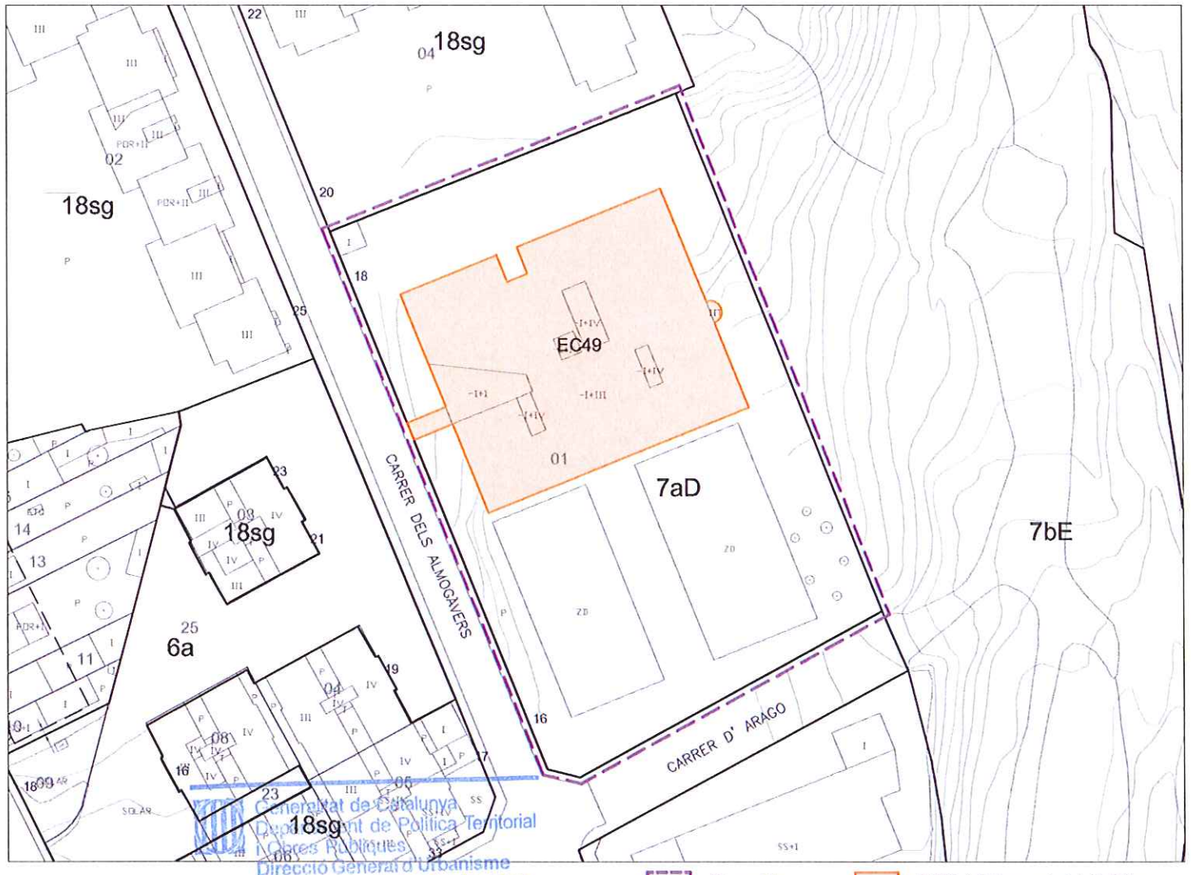

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona

Denominació: Centre de Formació Professional "La Bastida" (Institut Martí i Pol)
Localització: Carrer de Santa Eulàlia, s/n

EC- 50

182

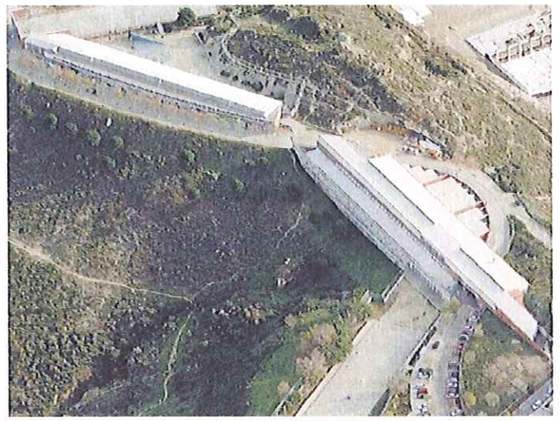

Cronologia: 1.983

Autor: Eduard Bru i Bistuer i Josep Lluís Mateo i Martínez, arqs.

Tipologia: Edifici públic construït en tres nivells adaptats a la topografia del terreny. La planta baixa té forma paràbol.lica i la resta de plantes de trapezis allargats, que es sobreposen i esglaonen per permetre la il.luminació zenital natural.

Situació: Dalt del cim del turó del Gall, en un gran replà des del qual es domina visualment la ciutat i la vall de Carcerenya. Situat a cavall entre els termes municipals de Badalona i Santa Coloma, l'edifici es troba penjat de la trama urbana fent front sobre la continuació del carrer de Santa Eulàlia pel qual s'accedeix.

Context històric: La seva implantació rotunda en el paisatge a manera de resclosa tancant un petit coll al cim del turó, fa de l'edifici una important fita urbanística i arquitectònica. L'obra va ser seleccionada pel Premi FAD d'Arquitectura de 1.983, apareixent a les següents revistes especialitzades: ON nº 52, Arquitecturas nº 250 i El Croquis nº 17.

Façana: La façana principal, Nord-Oest, plasma la disposició de les plantes esglaonades adoptant un caire monumental. Les obertures es van disposant de manera estrictament repetitiva com forats fets en un cos opac, d'aplacat de pedra artificial a la planta baixa i obra vista a la primera planta. A la planta superior els grans finestrals són els elements principals. Els volums secundaris només disposen d'obertures a les cobertes.

Coberta: Les cobertes del volum principal són planes disposant d'alguna obertura que permet l'entrada de llum natural. No obstant, les cobertes dels cossos secundaris, disposats perpendiculament a aquest, presenten cobertes de dent de serra que permeten la il.luminació zenital natural.

Qualificació urbanística: 6c

Ús actual: Centre de Formació Professional

Referència cadastral: 0000107

Propietat: Generalitat de Catalunya

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Es protegeix l'edifici en general, tant exterior com interiorment. Cal extremar el seu manteniment per tal d'evitar llur degradació.

Proposta: A mantenir la protecció

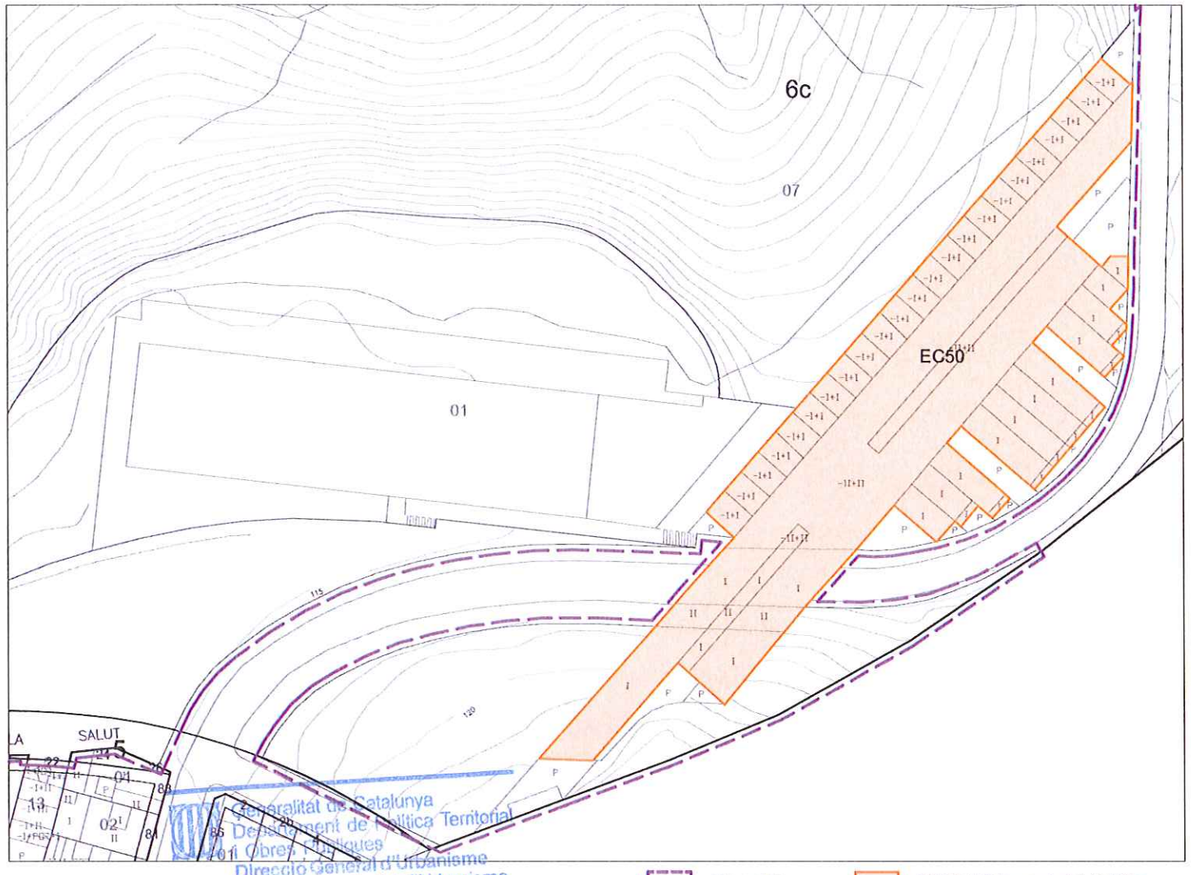

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona

Denominació: Auditori Can Roig i Torres
Localització: Carrer Rafael de Casanova, 5

EC- 51

183

AJUNTAMENT DE SANTA COLOMA DE GRAMENET
SECRETARIA

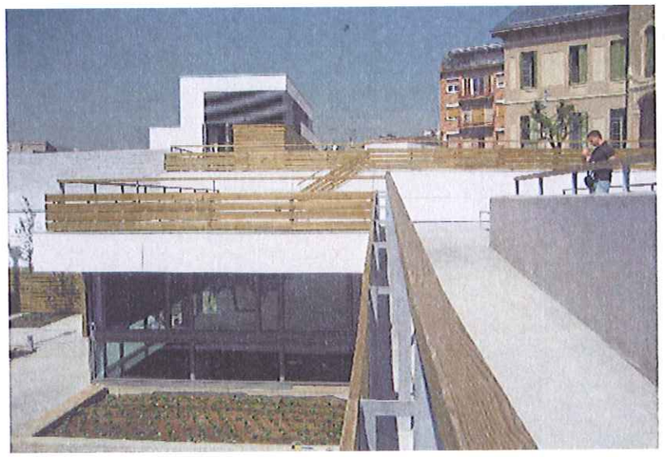

Cronologia: Projecte: 2.005 / Final d'obra: 2.007

Autor: Carles Llinàs, arq.

Tipologia: Edifici d'ús col.lectiu semisoterrat que es va adaptant al desnivell existent entre el carrer Rafael de Casanova i Can Roig i Torres, creant un recorregut peatonal a través d'una sèrie de rampes i escales que van enllaçant diferents placetes.

Situació: Al primer eixample de la ciutat, a l'est del nucli original de Santa Coloma. El solar on s'emplaça té un desnivell important i la seva geometria està condicionada per les edificacions veïnes, ja que podríem dir que ocupa el pati interior d'illa.

Context històric: L'edifici complementa les funcions de l'escola de música Can Roig i Torres, respectant al màxim el seu entorn i la seva singularitat com a edifici històric.

Façana: Des del carrer Rafael de Casanova una tanca de ferro i fusta ens separa del vestíbul exterior de l'Auditori, definit entre les mitgeres veïnes. Aquest ens condueix fins a l'accés a l'interior. La façana combina l'aplacat de Naturvex de color blanc amb les grans obertures vidriades amb fusteria d'al.lumini fosc.

Coberta: La coberta plana esdevé l'espai públic. Així doncs, una llosa flotant de formigó desvincula la coberta del paviment impedint que les vibracions i sorolls exteriors afectin l'interior. Tot i ser lloses de formigó, l'exterior s'ha tractat amb fusta de pi melis i vegetació natural per tal de crear un ambient més càlid.

Interior: L'aparició d'un patí, connecta visual i espaialment l'auditori amb l'espai exterior, millorant la il.luminació i enriquint l'interior. Tant la sala principal com la resta d'espais destinats a la música disposen d'acabats de fusta que milloren la sonoritat.

Qualificació urbanística: 6a
Referència cadastral: 4195536
Ús actual: Auditori Municipal
Propietat: Ajuntament de Santa Coloma

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Edifici no inclòs al catàleg.

Proposta: A catalogar
Es proposa la incorporació al catàleg de l'Auditori Municipal atès els seus valors formals com a mostra de l'arquitectura contemporània, així com la seva acurada integració en un entorn urbà històric respectant el patrimoni arquitectònic preexistent.

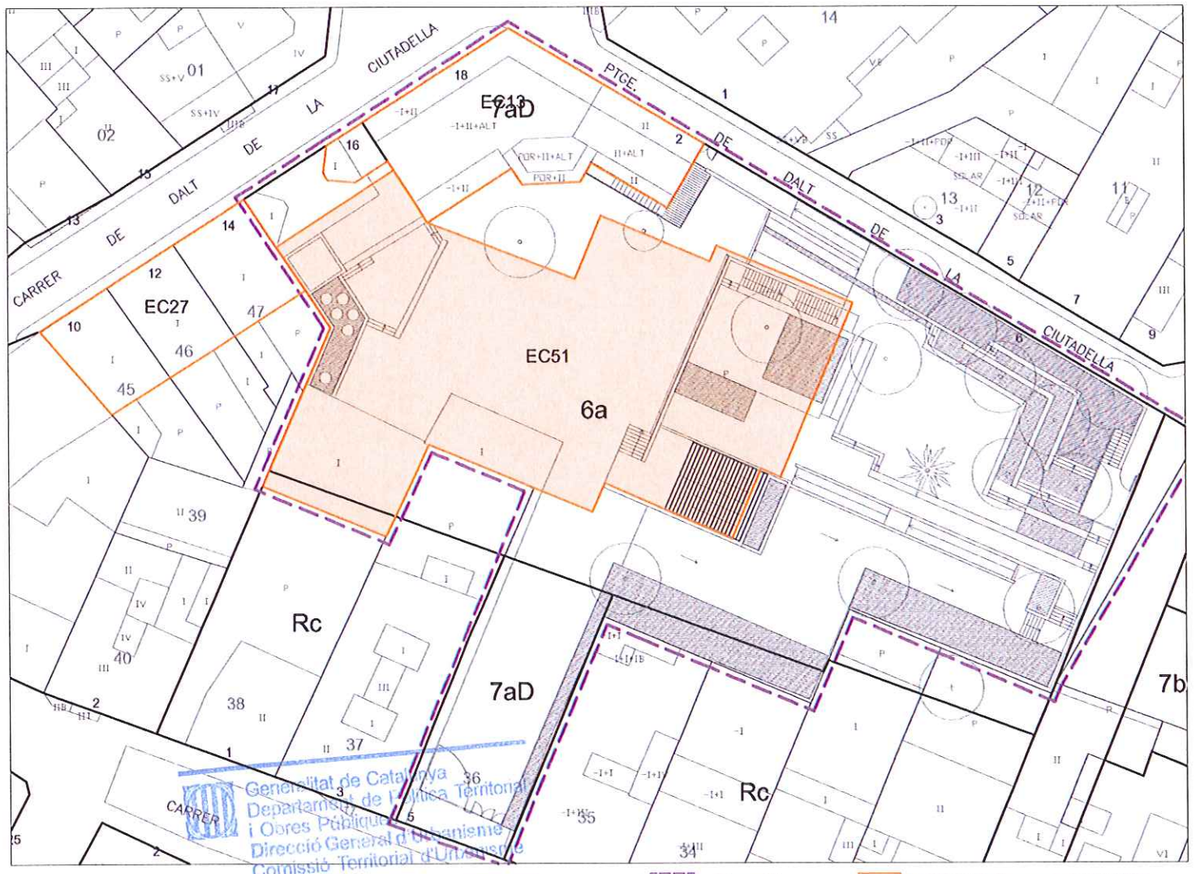

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona

Denominació: Safareig
Localització: Plaça Montserrat Roig

184

EC- 52

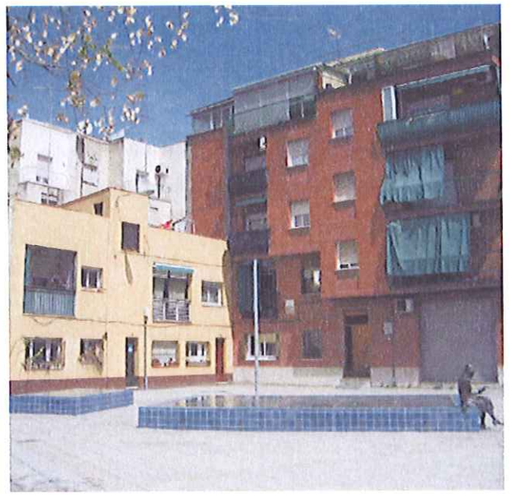

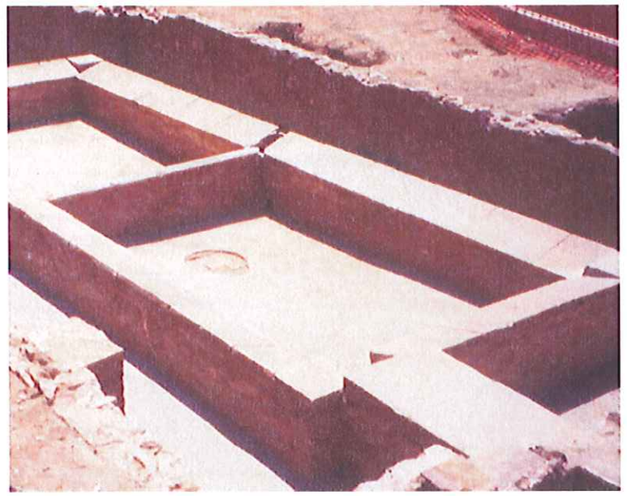

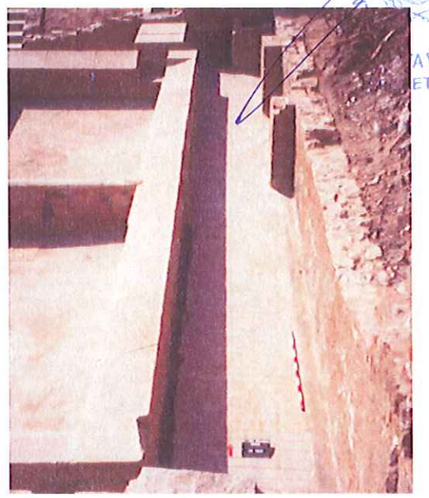

Cronologia: Origen: segle XVII-XVIII / Urbanització de la plaça Montserrat Roig: 2.006

Autor: Desconegut / Urbanització de la plaça: Pep Bonet, Enric Steegman, Ignasi Tiana, arqs. (2.006)

Tipologia: Restes de l'antic safereig públic de Santa Coloma, soterrades i protegides per una cobertura de vidre.

Situació: En el centre de la ciutat, colindant amb el centre antic de Santa Coloma. Més concretament, el safareig es situa a la part central de la plaça Montserrat Roig, a un nivell inferior respecte a la cota de la plaça.

Context històric: La plaça Montserrat Roig fou l'espai on es trobaren els safareigs públics de la ciutat des dels segles XVII-XVIII fins que als anys 60 van deixar-se d'utilitzar. Al 1.972 van ser enderrocats i a l'any 2.005 van ser retrobats i reutilitzats com a elements simbòlics per a la memòria històrica de la població de Santa Coloma. El safareig era utilitzat pels veïns de Singuerlin, Fondo i la resta del poble, ja que estaven ubicats al costat del nucli antic, esdevenint una zona de molta activitat. L'aigua que assortia el safareig provenia de l'antiga riera del carrer Safareig. Com a dada remarcable cal fer constar que a la plaça s'hi troba una inscripció que data una obra portada a terme per l'Ajuntament de Santa Coloma al 1.868.

Descripció: Les restes de l'antic safareig públic de la ciutat estan formades per una bassa de planta rectangular amb pedres inclinades cap a l'interior per a facilitar la postura corporal per al rentat de la roba. La urbanització de la plaça Montserrat Roig a l'any 2.006 va respectar les restes creant, a cota de paviment, dos elements de vidre sobre plataformes d'acabat ceràmic que permeten alhora el cobriment i l'observació de l'antic safareig ubicat sota la plaça.

Qualificació urbanística: P

Ús actual: Simbòlic

Referència cadastral: 3796427

Propietat: Ajuntament de Santa Coloma

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Element no inclòs al catàleg.

Proposta: A catalogar

Es proposa la incorporació al catàleg del Safareig atès el noble interès per a la memòria històrica col.lectiva de Santa Coloma d'aquest element arquitectònic i cultural.

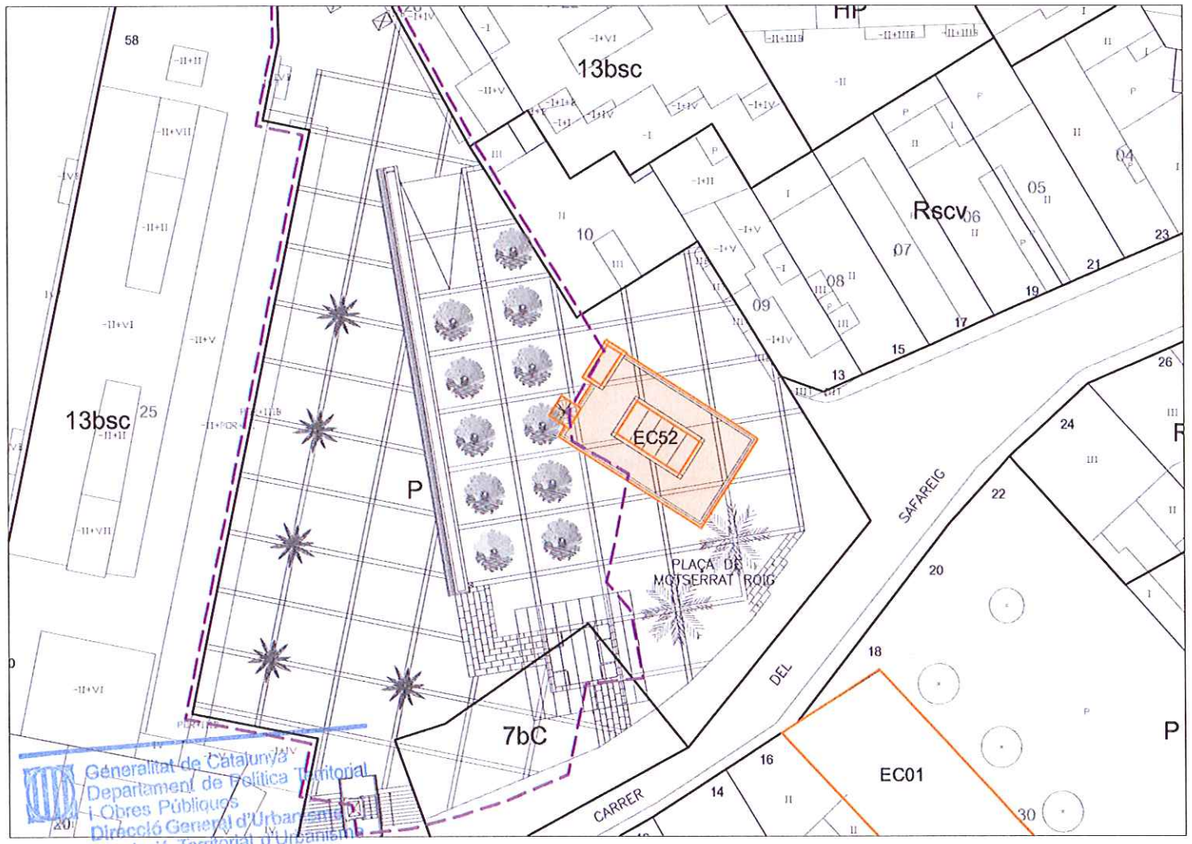

Parcel.la Edifici / Element Catalogat

Denominació: Portal del Cementiri Vell
Localització: Cementiri Nou

EC- 53

185

Estat previ al trasllat

Ubicació actual

Estat actual

Cronologia: Origen: 1.861 / Trasllat al Cementiri Nou: 2.003

Autor: Antoni Rovira i Trias, arq. (1.861-Cementiri Vell)

Tipologia: Portal de ferro forjat.

Situació: Antic portal principal del Cementiri Vell que s'ubica com element escultòric dins l'ampliació del Cementiri Nou situat al final de l'Avinguda de Francesc Maclà a la zona nord de Santa Coloma.

Context històric: Aquest element era la porta d'accés principal al Cementiri Vell, a la qual s'arribava per una petita plaça en desnivell mitjançant quatre esglaons. El Cementiri Vell, inaugurat l'any 1.861 i tancat el 1.976, s'ubicava a l'est del centre de Santa Coloma. L'any 2.003 va ser enderrocat i al seu emplaçament es construí l'espai públic del Jardins Ernest Lluch. De l'antic Cementiri es conserven quatre elements, dos dels quals, Panteó de la Família Sagarra i Panteó de la Família Segarra Canyet, resten a l'emplaçament original i els altres dos, el Portal i el Panteó de la Família Gordi, van ser trasladats i incorporats a un espai lliure entre recents blocs de nínxols del Cementiri Nou de Santa Coloma, com element simbòlic emmarcant una fletxa de planta damunt un monticle que assenyala cap al cel.

Descripció: L'antiga porta d'accés del Cementiri Vell està elaborada en ferro forjat. De 3,50 metres d'alçaria i 2,30 metres d'ample, la porta es subdivideix en tres nivell. Una base opaca feta de plaques de ferro i dos parts superiors més elaborades a base de barres de ferro emmarcades per ornaments de formes corbes també de ferro. És aquí on es pot llegir "AÑ 1.861", l'any de la seva construcció.

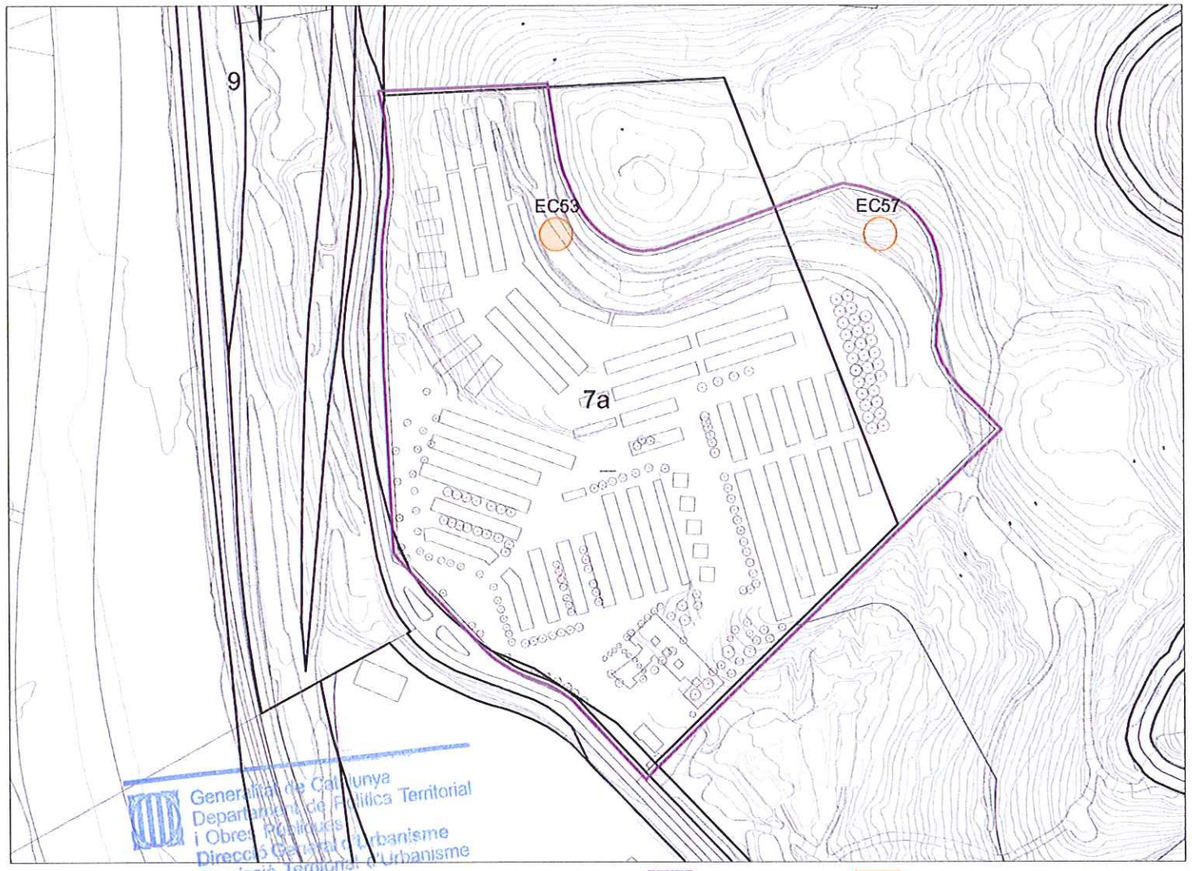

Parcel.la Edifici / Element Catàleg

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona

Qualificació urbanística: 7a
Ús actual: Simbòlic
Referència cadastral: 2506801
Propietat: Ajuntament de Santa Coloma

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Element inclòs al catàleg com a part de la fitxa modificada del Cementiri Vell (J4) amb data d'aprovació definitiva de març de 2.002.

Proposta: A mantenir la protecció

Denominació: Façana de Can Pedragosa
Localització: Carrer Pedró, 24 (estat actual) - Carrer Pedró, 14* (proposta de trasllat)

EC- 54

186

AJUNTAMENT DE SANTA COLOMA DE GRAMENET
SECRETARIA

Fotomuntatge del carrer Pedró

Façana principal

Elements de la façana principal

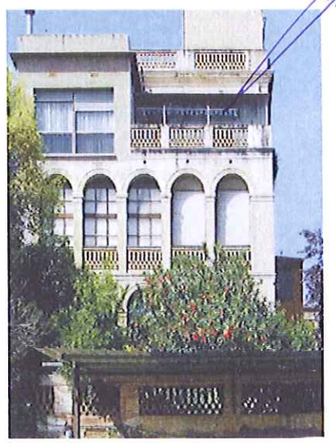
Façana posterior

Cronologia: Finals del segle XIX

Autor: Desconegut

Tipologia: Façana principal d'un antic habitatge plurifamiliar entremitgeres de planta baixa i dos plantes pis amb jardí propi.

Situació: En el primer eixample de la ciutat, a la zona centre de Santa Coloma.

Context històric: Can Pedragosa forma part del primer nucli de cases de segona residència que es van construir a Santa Coloma a finals de segle XIX i principis del segle XX junt amb Can Saladrigas i Can Altés. El planejament ha permés la construcció de grans edificis plurifamiliars que no han respectat la volumetria inicial de la zona trencant amb l'harmonia del conjunt. L'afectació parcial de la finca com a sistema local, la pèrdua del valor arquitectònic de la façana posterior com a conseqüència de reformes i remuntes i la preservació dins el catàleg de finques de la mateixa època i similar tipologia tals com Can Saladrigues i Can Altès van comportar la desprotecció parcial de la finca per part de la Direcció General de Patrimoni de la Generalitat l'any 2.001.

Descripció: La façana principal, de gust neoclàssic, presenta una composició simètrica amb tres obertures per planta, balconeres centrals i finestrals als cantons. Tanmateix, consta d'impostes remarcades, fris superior amb ornamentació de motius geomètrics i cornisa de coronament. Les baranes i reixes de balconeres i finestres inferiors són de ferro fos combinat amb treballs de forja, mentre que al terrat apareix una balaustrada de formes rectilínies. La fusteria exterior és de fusta envernissada, sent d'especial interés la porta principal amb quarterons que alternen formes regulars i irregulars.

Qualificació urbanística: OP1 - 6b

Ús actual: -

Referència cadastral: 4093418

Propietat: Privada

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: El PEPP-87 protegia el volum principal i les façanes de la finca de Can Pedragosa. La Modificació de la fitxa E-27 del PEPP-87, publicada al DOGC núm. 2287 de 14.05.2001, desprotegeix parcialment la finca mantenint només la protecció de la façana principal del carrer Pedró quant a la seva formalització i els seus acabats.

Proposta: A mantenir la protecció

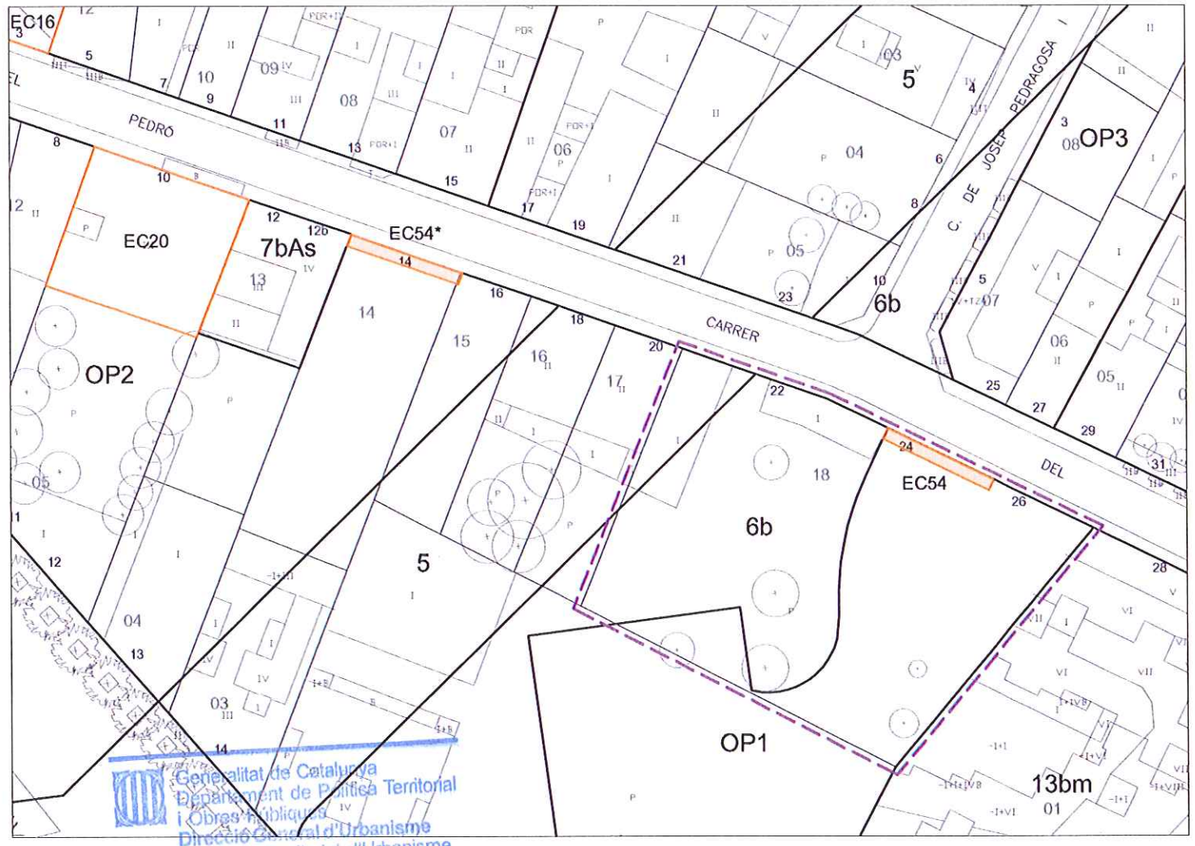

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona

Parcel.la Edifici / Element Catalogat

Denominació: Panteó de la Família Sagarra
Localització: Jardins Ernest LLuch

EC- 55

187

JUNTAMENT DE SANTA COLOMA DE GRAMENET
SECRETARIA

Estat previ

Estat actual

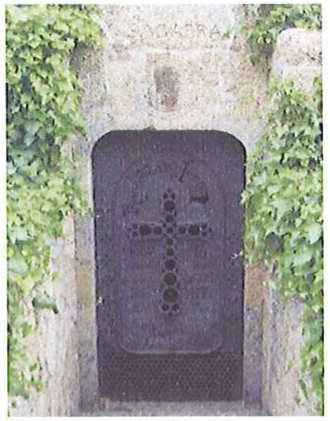
Porta de ferro forjat

Situació respecte altres elements

Exterior de la clarabola

Cronologia: Inauguració del cementiri: 1.861 / Construcció del Panteó: 1.909 / Urbanització dels jardins: 2.003

Autor: Antoni Rovira i Trias, arq. (1.861) / Urbanització dels Jardins Ernest Lluch: Blanca Noguera, arq. (2.003)

Tipologia: Panteó soterrat de planta circular i escala d'accés.

Situació: De forma centrada en la part superior dels Jardins Ernest Lluch. Aquests jardins s'ubiquen en una zona de creixement en ciutat jardí ubicat al barri que donava nom a l'Antic Cementiri Vell a l'est del centre de Santa Coloma.

Context històric: El Panteó de la Família Sagarra va ser construït l'any 1.909 com a conseqüència de la mort de Filomena Castellarnau, dona de Ferran de Sagarra, a causa d'una epidèmia de l'època. Aquest panteó formava part del Cementiri Vell inaugurat al juliol de l'any 1.861. Inicialment el seu ús era exclusivament reservat per a les persones de confessió catòlica, i fins al 1,878 només podien enterrar-hi els que hi tenien propietat. Quan aquesta situació va canviar, es van produir diverses ampliacions entre les que destaca la de 1.911 que es va portar a terme gràcies a la donació de terrenys per part de Ferran de Sagarra de Siscar. Al 1.976 es realitzà el darrer enterrament i es procedí al seu tancament definitiu. Finalment, a l'any 2.003 es va enderrocar, urbanitzant-se al seu emplaçament els jardins Ernest Lluch. Actualment, es conserven integrats en aquest espai públic els panteons de la família Sagarra i Segarra de Canyet.

Descripció: Al Panteó soterrat de planta circular s'accedeix mitjançant una escala de pedra que condueix a una porta de ferro forjat de color verd i coure amb una creu i les inscripcions "Recordare jesu pie", "Quod sum causa tua viae", "Te me perdas illa die" i "Amen". L'interior presenta un paviment de pedra i obra vista al centre i un sostre arrebossat en forma de cúpula. En aquest espai apareix un altar de marbre suportat per unes petites columnes de capitell dòric. Envoltant l'altar hi són, disposats de dos en dos, els nínxols distribuïts en tres pisos. Aquest espai soterrat s'il.lumina de forma natural mitjançant una clarabola central que a l'exterior es composa de pedres naturals en forma de petita cúpula.

Qualificació urbanística: 6b
Ús actual: Simbòlic
Referència cadastral: 4198216
Propietat: Ajuntament de Santa Coloma

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Element inclòs al catàleg com a part de la fitxa modificada del Cementiri Vell (J4) amb data d'aprovació definitiva de març de 2.002.

Proposta: A mantenir la protecció

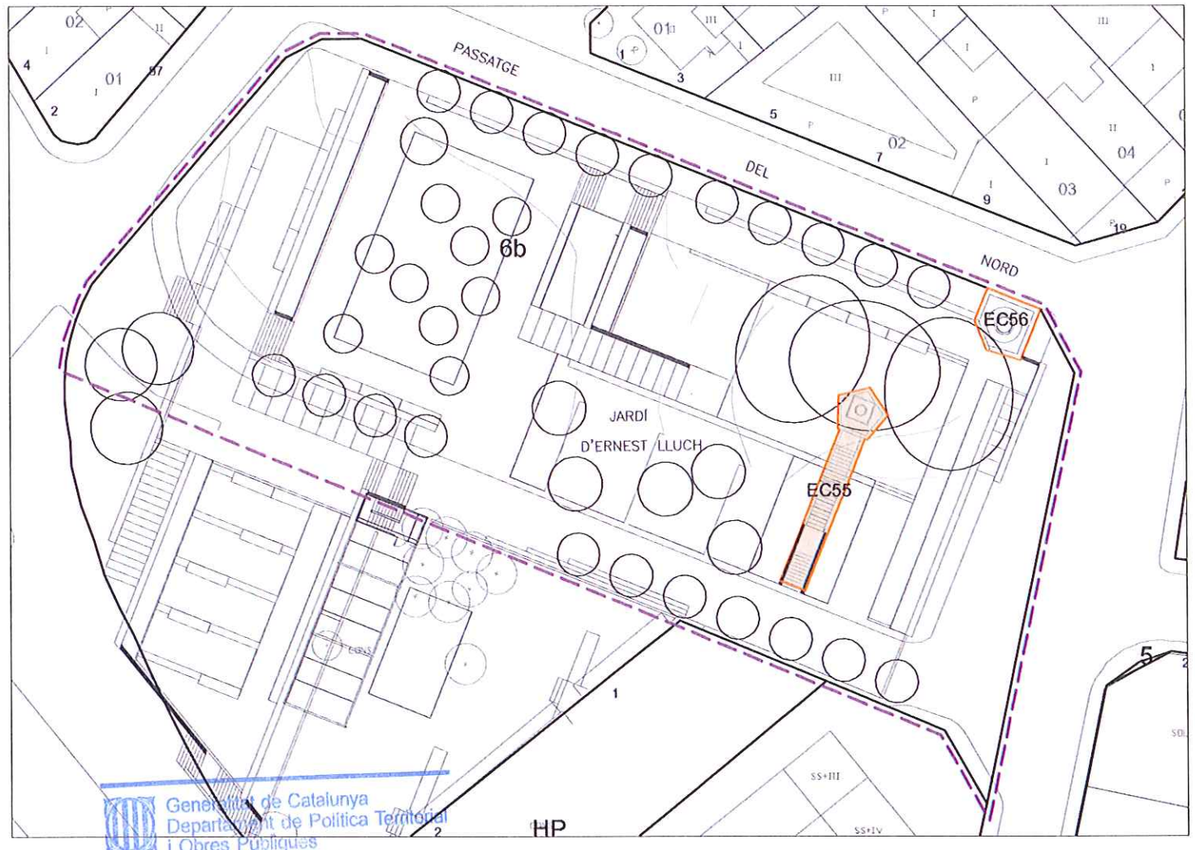

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona

Denominació: Panteó Família Segarra de Canyet
Localització: Jardins Ernest LLuch

EC- 56

188

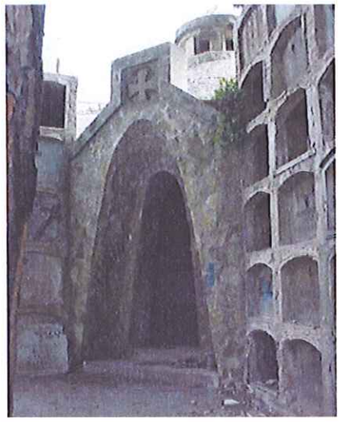
Estat previ

Jardins Ernest Lluch

Estat actual

Situació respecte altres elements

Cronologia: Inauguració del cementiri: 1.861 / Construcció del Panteó: Principis del segle XX / Urbanització dels jardins: 2.003

Autor: Antoni Rovira i Trias, arq. (1.861) / Urbanització dels Jardins Ernest Lluch: Blanca Noguera, arq. (2.003)

Tipologia: Panteó de forma pentagonal de petites dimensions i coberta en forma de cúpula.

Situació: A l'angle superior esquerre dels Jardins Ernest Lluch, els quals s'ubiquen a l'espai que ocupava el Cementiri Vell a la zona est del centre de Santa Coloma.

Context històric: El Panteó de la Família Segarra de Canyet, d'estil modernista, data aproximadament de principis del segle XX. Aquest panteó formava part del Cementiri Vell que va restar en funcionament des de la seva inauguració a l'any 1.861 fins al seu tancament al 1.976. L'any 2.003 es va enderrocar per donar pas a un espai públic. Actualment, el panteó de la Família Segarra de Canyet es conserva integrat als jardins Ernest Lluch juntament amb el panteó de la Família Sagarra.

Descripció: Un arc d'estil gaudinià dóna accés a l'interior a través d'una porta de ferro semielíptica amb una petita decoració a la part superior on s'hi troba escrit en lletra gòtica "Germans! pregam pels que aquí esperen la vinguda del Senyor". Frontalment, es troba situat l'altar amb un peu de tres columnes de capitells corintis, que fan de suport a la talla de fusta d'estil gòtic, parcialment cremada. A cada banda i soterrats estaven els dos nínxols, emmarcats per un arc de les mateixes característiques que el de la façana. Dins d'aquest espai arquejat, i a la part superior del nínxol de la dreta, ens trobem esculpit en pedra el que probablement seria l'escut familiar. A l'altre espai s'hi troba un ganxo de ferro que molt probablement subjectava un altre emblema. Al sostre en forma de cúpula s'hi pot observar una petita claraboia circular coberta per una piràmide.

Qualificació urbanística: 6b
Ús actual: Simbòlic
Referència cadastral: 4198216
Propietat: Ajuntament de Santa Coloma

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Element inclòs al catàleg com a part de la fitxa modificada del Cementiri Vell (J4) amb data d'aprovació definitiva de març de 2.002.

Proposta: A mantenir la protecció

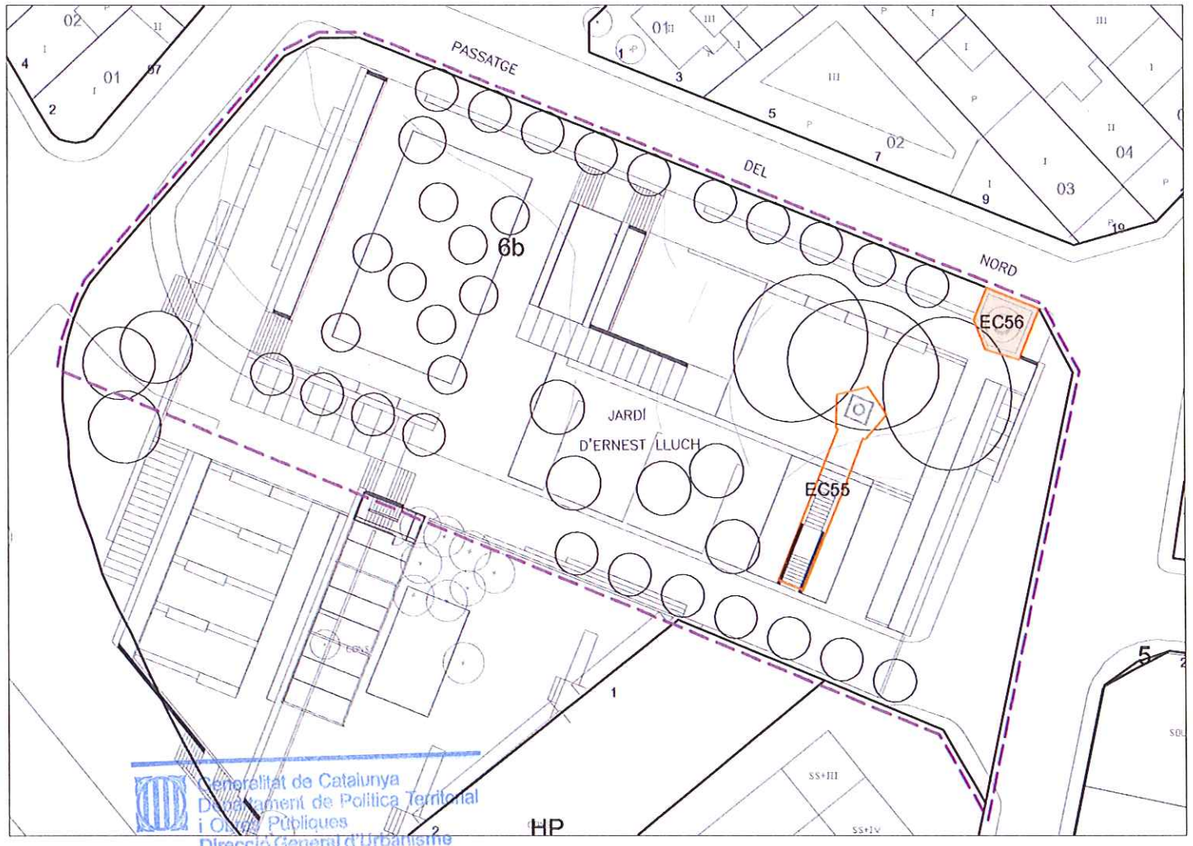

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona

Denominació: Panteó de la Família Gordi
Localització: Cementiri Nou

189

EC- 57

AJUNTAMENT DE SANTA COLOMA DE GRAMENET
SECRETARIA

Estat previ al desmuntatge

Futura ubicació

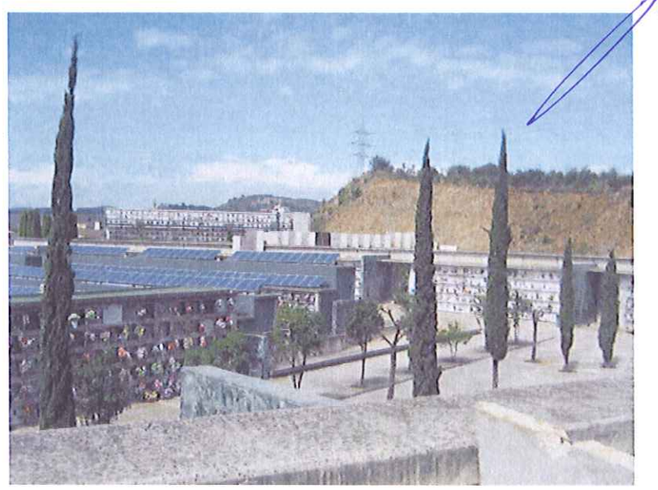

Cronologia: Construcció del Panteó: principis del segle XX / Trasllat al Cementiri Nou: 2.003-2.008

Autor: Antoni Rovira i Trias, arq. (1.861) - J. Martínez, escultor

Tipologia: Panteó de forma pentagonal de petites dimensions i coberta en forma de cúpula.

Situació: Antic panteó que s'ubica dins del Cementiri Nou situat al final de l'Avinguda de Francesc Macià, a la zona nord de Santa Coloma.

Context històric: El Panteó de la Família Gordi va ser alxecat aproximadament a principis del segle XX per l'escultor J. Martínez. Aquest mausuleu formava part del Cementiri Vell (1.861-1.976) el qual s'ubicava a l'est del centre de Santa Coloma fins que a l'any 2.003 va ser enderrocat per deixar lloc als Jardins Ernest Lluch. De l'antic Cementiri es conserven quatre elements, dos dels quals, Panteó de la Família Sagarra i Panteó de la Família Segarra Canyet, resten a l'emplaçament original i els altres dos, el Portal i el Panteó de la Família Gordi, van ser traslladats i incorporats a l'espai del Cementiri Nou de Santa Coloma.

Descripció: La façana d'estil neoclàssic presenta dues columnes dòriques que emmarquen l'accés que es produeix a través d'una porta de ferro forjat decorada amb creus gregues. A l'interior, hi trobem un altar de pedra amb el monograma de Crist emmarcat per dues columnes corintes i, a cada costat, tres pisos de nínxols. Formant un dibuix d'una creu grega de color groguenc, envoltada de decoració geomètrica blava, el rosetó situat a la part esquerra és l'únic, dels dos construïts que es conserva. D'altra banda, el sostre en forma de cúpula està constituït per teules envernissades de color blau fosc.

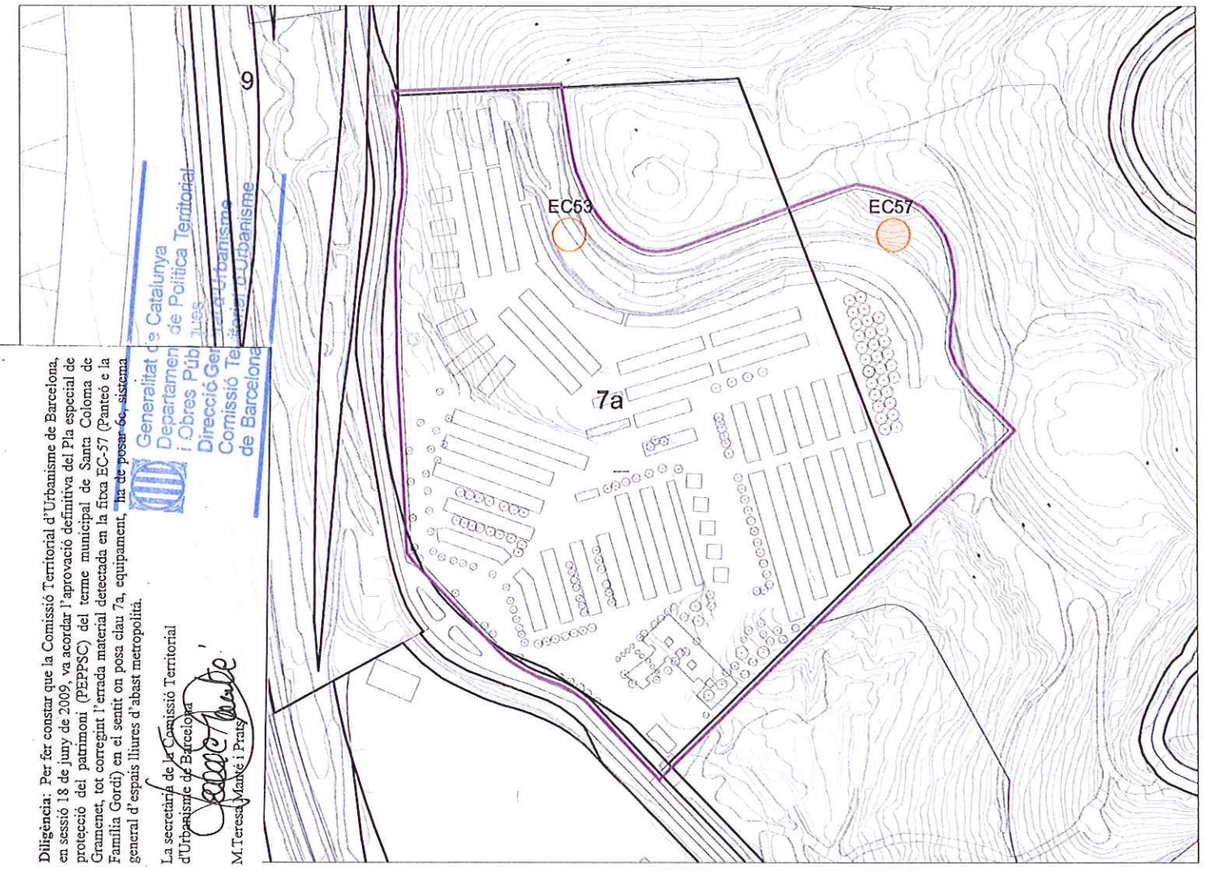

Diligència: Per fer constar que la Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona, en sessió 18 de juny de 2009, va acordar l'aprovació definitiva del Pla especial de protecció del patrimoni (PEPPSC) del terme municipal de Santa Coloma de Gramenet, tot corregint l'errada material detectada en la fitxa EC-57 (Panteó e la Família Gordi) en el sentit on posa clau 7a, equipament, ha de posar 6a, sistema general d'espais lliures d'abast metropolità.

La secretària de la Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona
M.Teresa Mañé i Prats

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona

Qualificació urbanística: 7a

Ús actual: Simbòlic

Referència cadastral: 2506801

Propietat: Ajuntament de Santa Coloma

Pla Especial de Protecció del Patrimoni Vigent: Element incòs al catàleg com a part de la fitxa modificada del Cementiri Vell (J4) amb data d'aprovació definitiva de març de 2.002.

Proposta: A mantenir la protecció